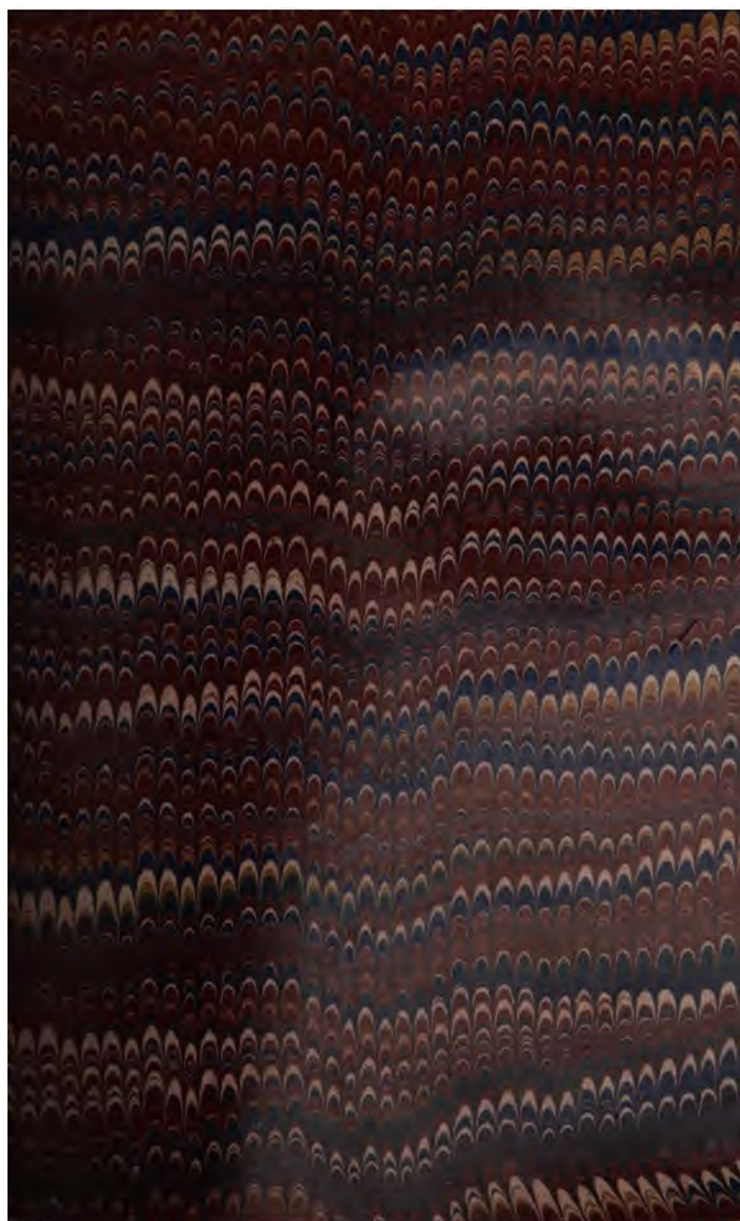

DOMI NUS ILLU MINA TIO MEA
Taylor Institution.

Henrik Hertz's

Samlede Skrifter.

Dramatiske Værker.

Sextende Bind.

Dramatiske Værker

af

Henrik Hertz.

Sextende Bind.

Kjøbenhavn.
C. A. Reitzels Forlag.
1867.

Bianco Lunos Bogtrykkeri ved F. S. Muhle.

Indhold.

Juveelskrinet,

Drama i fem Acter.

Opført første Gang paa det kgl. Theater den 9de December 1866.

Bianco Lunos Bogtrykkeri ved F. S. Muhle.

Indhold.

Juveelskrinet,

Drama i fem Acter.

Opført første Gang paa det kgl. Theater den 9de December 1866.

Personerne.

Hertugen.
Amadeo Spina, Juveleer og Bygmester.
Beatrice, hans Hustru.
Luciano, hendes Broder.
Isotta, et gammelt Tyende hos Amadeo.
Giuseppe, hans Lærling.
Maddalena, en ung Enke.
Nina, hendes ældre Ledsagerske.
Silverio, Pamfilo, } Raadsherrer.
Lamberto, Gregorio, } Adelsmænd.
Anio Martello, Juveelhandler.
Pisardo.
En Cavalleer hos Hertugen.
To Øvrigheds-Betjente.
En Slutter.
Anføreren for Vagten.
Hellebarderer, Retspersonale, Hertugens Følge o. s. v.

Handlingen foregaaer i Middelalderen, i en af de større Byer i Nord-Italien.

Første Act.

En stor, offentlig Plads. Ved den ene Side Amadeo Spinas uanseelige Bolig, der er forsynet med aabne Vindues-Skodder.

Første Scene.

Beatrice og Luciano sidde paa en Bænk udenfor Huset, men reise sig strax ved Scenens Begyndelse og træde frem. — Siden Amadeo.

Beatrice.

Ak, Luciano, du vil have ondt ved
At kjende ham igjen. Han er forandret.
Da du tog bort herfra, hvor var han munter
Og fuld af Haab og Tillid til sig selv!
Men nu er Modet brudt, hans Arbeidslyst
Har næsten heelt forladt ham, og, desværre,
Det Arbeid, de Bestillinger, der fordum
Kom af sig selv og søgte ham, de komme
Nu ikke meer, selv om han søger dem.

Luciano.

Hvad er da hændet Amadeo? Hvad
Er Grund til denne Modløshed? Hvorledes
Skal jeg forstaae, at han, en Mand som han,
Af en saa sjelden Dygtighed, er kommen
Saa brat tilbage fra en sorgfri Stilling?

Beatrice.

Ak, det er en bedrøvelig Erindring,
Og ikkun nødig dvæler jeg derved.
Der kommer Amadeo. Han vil sikkert,
Og uden at du spørger ham, fortælle
Hvad vi har liidt og Grunden til vor Modgang.
Tidt har han talt om dig. Da denne Sag
Just ikke taaler godt at bredes ud,
Saa har han savnet dig, din gode Bistand.

(Amadeo Spina kommer ud fra Huset.)

Amadeo.

Velkommen, kjære Svoger! vær velkommen!
Jeg hilser Eders Ankomst ret med Glæde.
Vi har i lang Tid daglig ventet Eder.

Luciano.

I kan vel vide, at jeg selv har liidt
Af Længsel efter Hjemmet.

Amadeo.

I har været
I Genua, ei sandt?

Luciano.

Der var jeg sidst.

Amadeo.

Og I har talt med ... eller seet min Broder?
Her veed man Intet om ham, ei engang,
Om han er blandt de Levende; og dog,
Jeg gad nu vidst det — men, saa selsomt er det,
Urolig for at høre, han er død,
Og heller ikke glad ved, at han lever.

Luciano.

Nei, han er ikke død; endnu han lever,
Endskjøndt et usselt Liv. Jeg traf hans Læge
Engang, da han gik fra ham. „Han kan leve
Paa denne Viis i lang Tid. Men hans Liv
Kan ogsaa hurtigt slukkes som et Lys.“
Det var hans Læges Ord.

Amadeo.

Gud er mit Vidne,
Jeg ønsker, han maa leve. Men et Liv,
Saa hjemsøgt af Elendighed som hans,
Er Ingen ønskeligt. Hans store Rigdom,
Hvoraf en ringe Deel for mig og Mine
Var en Velsignelse, hvad gavner den ham?

Luciano.

I har vel aldrig søgt hos ham om Hjælp?

Amadeo.

Engang ifjor — det kostede mig nok,
Før jeg bestemte mig. Men jeg fik Afslag.
„Jeg var hans Arving, skrev han; dermed skulde
Jeg nøies. Mens han levèd' gav han Intet."
Vi Brødre er af haard og stridig Art,
Kun lidet skikked' til at give efter.
— Men, hvad jeg vilde sagt — (til Beatrice.) Hvis du vil gaae
Hen til min Søster . . . (til Luciano.) Hendes Barn er syg t,
Og Beatrice bliver der inat.

(Til Beatrice.)

Giuseppe kan gaae med.

Beatrice.

Nei, Luciano
Vil følge mig.

Amadeo.

Saa meget destobedre.

Beatrice (til Luciano).

Vent her. Nu gaaer jeg ind og gjør mig færdig.

(Gaaer ind.)

Amadeo.

Det smerter mig, at jeg er ei istand til
At byde Jer mit Huus til Ophold.

Luciano.

Kjære,

Tael ei om dette. Jeg er velfornøiet
Dér, hvor jeg er.

Amadeo.

Det Huus, jeg nu beboer,
Er lille, Pladsen er os tilmaalt knapt.
Jeg maa indskrænke mig paa alle Kanter.

Luciano.

I har havt Modgang i den sidste Tid.

Amadeo.

Hvad, Modgang? Ja, hvad stort vil Modgang sige?
Naar man har stærke Been og Skuldre, kan man
Nok stemme sig imod og slaae den fra sig.
Men at en Usselryg, en lumpen Hund,
Saa skrøbelig, at naar man blæser paa ham,
Saa falder han, — at han har turdet knække
Mig i mit Inderste, har turdet stjæle
Min Virksomhed, min Eiendom ved den,
Min Tillid til mig selv og til min Kunst,
Og uden at jeg tør til Jorden slaae ham,
Ja, ei engang tør knye, o, det er Mere!
Det er Tilintetgjørelse, er værre
End Drab og Mord!

Luciano.

Fat Eder, kjære Ven!
Hvad er det, I har fristet?

Amadeo.

Nu, saa hør!
I mindes vel, hvor høit jeg, før I reiste,
Var anseet hos vor naadige Hertug. Dengang
Blev intet Arbeid af Værdie betroet
Til Andre end til mig. Hans ældste Datters
Bilager med Prinds Cosmo forberedtes
Paa den Tid, og en Dag han lod mig kalde.
Han viste mig et saare rigt Juveelskriin
Med Diadem og Ørenringe, Armbaand,
Kort, Alt hvad der behøvedes til Smykker.
Men det var fattet i forældet Stiil,
Og Diamanterne just ikke alle
Af renest Vand, endeel var lidt for smaa
Og andre, efter Tegningen, jeg siden
Leveerte ham, uforholdsmæssig store.
Det Hele skulde fattes om, og dette
Blev overdraget mig. Jeg skulde bytte
Juvelerne hos Anio Martello.
Thi han er Den, der har den største Handel
Med ædle Stene og — det maa man tilstaae —
Har meest Forstand derpaa.

Luciano.

Ja, det er sandt.
Jeg har i ældre Tider handlet med ham.
Men han er farlig. — Nu?

Amadeo.

Tre Uger efter
Blev hiint Juveelskriin overgivet til mig,
Mens jeg var indbudt til et Middags-Taffel
Med Hoffets Cavallerer. Jeg gik hjem
Med Skrinet i min Kappes Sidelomme,
Desværre lidt vel ør og varm af Vinen.
Paa Veien saae jeg Anio Martello
Ved Kirken hist. Han var bekjendt med Sagen;
Jeg kaldte derfor paa ham, gav ham Skrinet,
Og loved' ham at komme næste Dag,
For at erfare, om han kunde bytte.

Luciano (forundret).

I gav ham Skrinet?

Amadeo.

Ja, saa daarlig var jeg!
En Samling Smykker, 30,000 Scudi
Imellem Brødre værd! — Dog var jeg undskyldt
For saa vidt, at Martello her i Byen
Har Rygte for at være vel en gjerrig,
Men from, gudfrygtig Mand.

Luciano.

Gud hjælpe os
For hans Gudfrygtighed! — Men nu, hvad Mere?

Amadeo.

Hvad Mere? Er Historien ei ude?

Jeg Daare! o, jeg redningsløse Daare!
Uden Beviis og uden Vidner gav jeg
Hiin Kostbarhed til ham —! o, jeg fortjente —!

Luciano.

Jeg beder Jer, fortæl!

Amadeo.

I veed alt Resten.
Da jeg kom hen til ham den næste Dag,
Da spurgte han, „om nu jeg efter Løfte
Kom med Juvelerne. Han fik dem ikke.
Jeg vilde give dem, men jeg slog om
Og gav dem ikke.“ I mit Raseri
Greb jeg ham fat i Struben, svor ham Døden,
Ifald han ikke rykked' ud med Skrinet —

Luciano.

Og han blev ved at nægte?

Amadeo.

Ja, han nægted,
Med Dødens Bleghed paa de tynde Læber,
Og han har nægtet indtil denne Dag.
Han tilbød mig at tage Sacramentet —
Den Hykler! Ja, det koster ham kun lidt
At lyve for vor Herre som for Verden.
Han holder til med Munkene, han knæler
Hver Dag i Kirken for de Helliges Altre,
Og pønser al den Stund paa Svig og Uret.

O, vilde Himlen unde mig den Naade,
At jeg fik Magt at knuse ham, at straffe
Hans skjændige Bedrag!

Beatrice,
(der under den sidste Replik er kommen tilbage, paaklædt til at gaae ud).

Men, Amadeo,
Du maa dog ikke glemme hvad du selv
Har sagt saa tidt, at du, dengang du traf ham,
Endnu var som fortumlet efter Gildet,
Og ikke mindes klart dit Møde med ham,
Ei heller, om du ogsaa gav ham Skrinet.

Amadeo.

Ifald jeg havde tabt det, var det fundet;
Et saadant Smykke skjules ei saa let.
Heelt som det er, vist Ingen turde vove
At sælge det; og ikkun Faa forstaae
At løsne Stenene fra selve Smykket.
Men han, hvis Lidenskab for Diamanter
Er velbekjendt, han er just rig nok til
At gjemme det saaledes som det er,
Og see sig mæt derpaa med gridske Øine.
Hos ham er det endnu, det vil jeg gjøre
Min Eed paa.

Luciano.

Ja, hvordan det saa er gaaet,

Er det et Uheld uden Mage. — Siig mig,
Hvorledes slap I da omsider fra det?

Beatrice
(mens Amadeo i mørk Stemning gaaer op og ned).

Ja, du begriber vel, at Amadeo
Blev nødt til at erstatte hele Tabet.
Alt hvad vi nogenlunde kunde miste
Maatte vi skilles ved, og flere Aars
Fortjeneste gik med. Vi maatte søge
At faae et Laan, og det paa haarde Vilkaar.

Luciano.

Min stakkels Svoger!

Beatrice.

Hele denne Sag
Blev nu omhyggelig holdt skjult. Vor Hertug
Var sikkert bleven vred, hvis han erfoer den,
Og havde taget dette Arbeid fra os.

Amadeo (med Bitterhed).

See nu, hvordan det gik mig! Jeg har opfyldt
Den Fordring, der var stillet mig, har givet
Den sidste Rest af Det, jeg eied', blot for
At slippe hæderligt fra denne Sag;
Og Ingen aner hvad jeg alt har offret.
Det Smykke, jeg fik færdigt, blev beundret,
Jeg overøst med Roes — og dog har Alle
Fra den Tid vendt mig Ryggen. Snart man mærked,

At mine Kaar var ikke nu som før,
At jeg var ikke nu saa godt forsynet
Med ædle Stene; og de gode Herrer
Var nu i Frygt for at betroe mig Arbeid.
Saaledes blev jeg daglig sat tilbage,
Indtil jeg — endte her i denne Rønne...
(Peger paa sit Huus.)

Luciano.

Mig smerter, kjære Svoger, Eders Vanheld.
Men fat dog Mod! Det bliver sikkert bedre.

Amadeo.

Hvad hjalp det at fortvivle? Man maa bære
Sin bittre Skjebne, om man ogsaa knuges
Til Jorden af dens Vægt. — — Min Beatrice,
Hvis du vil gaae, er det den høie Tid.

Beatrice (bekymret).

Ja, bør jeg ogsaa gaae, min Ven? Jeg seer det
Kun nødig, at du er saa ene hjemme.

Amadeo.

Vær uden Frygt — jeg er just ei alene.
De Tanker, der forfølge mig, er Selskab.

Beatrice.

Ak, Amadeo, var det ikke bedre,
At jeg blev hjemme? Al vor gamle Uret
Er dukket op, og martrer dig paany.
Kanskee jeg var dig lidt til Trøst.

Amadeo.

Nei, nei!
Gaae kun! Levvel! — Levvel, min vakkre Svoger!
Vi sees vel snart igjen.

Luciano.

Det vil jeg haabe.

(Han og Beatrice gaae. Amadeo falder ved Indgangen til sit Huus.)

Amadeo.

Giuseppe! jeg gaaer ud, jeg har et Wrind.
Pas vel paa Huset.

Giuseppe (indenfor).

Godt; det skal jeg, Herre!

Amadeo
(kommer frem igjen).

Et Wrinde! ja, atter et forgjæves.
(Gaaer tilvenstre mod Baggrunden.)

Anden Scene.

Amadeo. — Lamberto og Gregorio (fra høire Side).

Lamberto.

Hei, Amadeo! vent!

Amadeo (vender om).

I her? Hvad vil I?

Lamberto.

Du er, saavidt jeg husker, lidt paa Kant
Med Anio Martello —

Amadeo.

Nu — hvad saa?

Lamberto.

Han kommer hisset — her er ingen Folk —
Vær med, saa vil vi banke ham.

Amadeo.

Vist ikke!
Det er jo taabeligt. Lad dette fare!

Lamberto.

Men han har godt deraf; han er en Slyngel.

Amadeo.

Maaskee. Men jeg vil ikke være med
I den Justits. Farvel!

(Gaaer.)

Lamberto.

Han er en Kryster,
Er ikke længer hvad han før har været.

Gregorio.

Sandtnok; men var det ikke bedre, om vi
Fik Anio lokket til et lille Laan?
Thi ellers komme vi nok knap iaften
Til Lystigheden i Mateos Have.

Lamberto.

Vi vil jo prøve Lykken i Roulette
Hos Giacomo derhenne.

Gregorio.

Sligt er uvist.

Prøv først med Anio. Der kommer han.

Tredie Scene.

Lamberto. Gregorio. — Anio Martello.

Gregorio (til Martello).

Signor —

Martello (afsides).

Hvad, er de Svirebrødre her!

Lamberto.

Signor Martello, jeg er henrykt over
At træffe Jer.

Martello (afsides).

Lidt meer end jeg kan sige.

Gregorio.

Og vi beundre høilig Eders sunde
Udseende.

Martello.

Ja, Tak! — jeg har saa travlt . . .

Gregorio.

Et Øieblik! I kunde netop nu
Bevise os en Tjeneste, for Eder
En Bagatel, et Laan af tyve Scudi . . .

Martello.

Nei, undskyld . . .

Lamberto.

Nu, saa laan os femten.

Martello.

Nei.

Gregorio.

Jeg er tilfreds med ti.

Martello.

Ei heller ti.

Lamberto.

For Fanden, fem da.

Martello.

Ei en eneste.
Det er min Christenpligt, til Eders Bedste,
At nægte Jer de Midler, I benytte
Ved Eders vilde, tøilesløse Liv.

Lamberto.

Hvad, præker Munken? Christenpligt! Nei, hør!
Er det da Christenpligt, I øver ud,
Saa tidt I tager ublu' Aagerrenter
Af dem, der laane —?

Martello.

Pak Jer begge!

Lamberto.

Stop!
I er for hastig. (Gaaer ham ind paa Livet.) Huff, at Folk som vi
Ei taale, man fornærmer os.

Martello.

I truer?
Saa glemmer I, at jeg iovermorgen,
Ifald I ei betaler Eders Gjæld,
Kan sætte Jer ved Vingebenet.

Lamberto.

Saa?
(Tager en Stilet frem.)
Man sættes ei saa let ved Vingebenet,
Naar man har dette lille Værktøi — see kun! —
Til at forsvare sig. Husk vel paa dette!
(Afsides til Gregorio.)
Kom, lad os prøve Lykken i Roulette!
(Han og Gregorio gaae.)

Martello
(seer efter dem).
Ja, gaae kun! Eders ørkesløse Tale
Kan blive Jer en farlig Spøg. Vent kun!
Nu har jeg andre Ting at tage vare.
— Det var nok Amadeo, som jeg saae
Paa Hjørnet hist; han gik i dybe Tanker.
Den Stakkel! Har man taasset om som han,
Saa faaer man sagtens Nok at tænke paa.
(Tager et Brev frem fra Sidelommen i Kappen.)
Fordømt! Saa er Pisardo sluppen løs!
Jeg tænkte dog, jeg havde faaet ham sat
Forsvarlig fast. — Hvad er det da han skriver?

(Seer i Brevet.)

Han vil, at jeg skal dele med ham. Dele?
Det kan han vente længe paa. Men godt!
Sin Deel, den skal han faae. Han maa afveien.
Naar blot jeg vidste, hvor han har sit Ophold.
Maaskee hos Nicoló — det vil jeg prøve.

(Idet han vender sig for at gaae, farer han tilbage ved at staae ligeover for Pisardo. Denne tager ham ved Armen og fører ham frem igjen.)

Fjerde Scene.

Martello. — Pisardo.

Pisardo.

For Satan, kjender I mig da ikke? Det Gefjæs har I seet før, skulde jeg troe.

Martello.

Ih, er det dig, min kjære Pisardo! Nu seer jeg. Men hvor har du været henne i al den Tid? Jeg har ret savnet dig.

Pisardo.

Hvor jeg har været? Hm — det veed I kanskee ligesaa godt som jeg. — Men har I da ikke faaet mit Brev?

Martello.

Dit Brev?

Pisardo.

Jeg var hjemme hos Jer for lidt siden, men

Døren var lukket, og da I altid boer alene — I er nok bange for, at man skal kige Jer i Kortene — saa var der Ingen, jeg kunde levere Brevet til. Jeg skjød det derfor ind under Døren.

Martello.

Nei, dit Brev har jeg ikke faaet. Men jeg vil nu strax gaae hjem.

(Vil gaae.)

Pisardo.

Vent! — Da I ikke har læst Brevet, saa er det ligesaa godt, at jeg siger Jer hvad jeg vil. I husker, at jeg for en halvanden Aar siden stod skjult bag en Pille ved Maria-Kirken, og saae Amadeo Spina give Jer et lille Skriin af rødt Læder. Da han var gaaet, tvang jeg Jer til at vise mig det, og saae deri en Mængde funklende Juveelsmykker.

Martello.

Saa? Alt dette husker jeg slet ikke.

Pisardo.

Husker I heller ikke, at jeg Dagen efter netop kom til, da han var hos Eder, og at jeg stod udenfor Døren og holdt den paaklem, da I gjorde Jeres dyre Eed paa, at I ikke havde modtaget Skrinet af ham. Har I ogsaa glemt det?

Martello.

Men du husker vist feil, min kjære Pisardo. Jeg havde jo heller ikke modtaget det.

Pisardo.

Ikke? Men I bad mig dog at holde reen Mund, og jeg lovede det paa den Betingelse, at vi skulde være halvt om den Gevinst. Det gav I mig Eders Ord paa, og bestemte mig den næste Dag, da I paa Forhaand vilde udbetale mig 2000 Scudi.

Martello.

Nu, det var jo et smukt Tilbud, som du kunde være godt fornøiet med.

Pisardo (opbragt).

Kjeltring som I er! Jeg fik dem jo ikke.

Martello
(forskrækket, tyssende paa ham).

For Himlens Skyld, skrig ikke saa høit! Her kan jo være Folk i Nærheden. (Indsmigrende.) Lad dig sige, min kjære Pisardo —

Pisardo
(vedblivende, men med mere dæmpet Stemme).

I veed jo meget godt, at jeg ikke fik de Penge. Endnu samme Nat blev jeg fanget op af Justitsen for en Historie, der var over et Aar gammel, og lige til nu har jeg siddet i Arrest.

Martello.

Stakkels Menneske! hvad fortæller du! I Arrest!

Pisardo.

Har I ikke havt en Finger med i Spillet ved

den Leilighed? Hvem kjendte den Historie uden I? Og hvem vidste, hvor jeg opholdt mig?

Martello.

Hvor kan du troe —? Jeg sværger dig til...

Pisardo.

Nei, band ikke; saa veed jeg, at I lyver.

Martello.

Aa, hvad er det for en Snak! — Men hvordan slap du saa løs igjen?

Pisardo.

De gjorde alle deres fordømte Kunster, for at faae mig til at tilstaae. Men jeg holdt ud; og saa maatte de tilsidst lade mig slippe.

Martello.

Det var da en Guds Lykke! Det fornøier mig ret paa dine Vegne. (Afsides.) Aa, gid han sad der endnu, og aldrig slap fri!

Pisardo.

Svar mig nu reent og tydeligt: vil I dele med mig, eller vil I ikke?

Martello.

Naar jeg har lovet det, som du jo siger, saa maa jeg holde mit Ord.

Pisardo.

Hvor Meget kan jeg gjøre Regning paa i det Hele?

Martello.

Nu, de 2000 Scudi . . .

Pisardo.

I det Hele? Er I ikke ret klog? Under 5000 indlader jeg mig ikke paa Noget. I tilstod selv, at Juvelerne var en 10,000 værd, og saa kan man nok snarere regne det Dobbelte.

Martello.

Det skal vi nok komme ud af. Men her kan vi ikke tale om den Sag; og du kan heller ikke godt komme hjem til mig; for du seer vist selv, at naar man kommer lige fra en Arrest —

Pisardo.

Det er ikke første Gang, der er kommet Folk til Eder lige fra Justitsens Kløer.

Martello.

Men jeg skal ganske bestemt komme til dig imorgen. — Hvor har du Ophold?

Pisardo.

I den graa Bjørn.

Martello (afsides).

Godt, at vi fik det at vide. (Høit.) Præcis Kl. otte er jeg hos dig.

Pisardo.

Hold nu Eders Løfte. Hvis ikke, angiver jeg hele denne Sag saa vist som jeg staaer her.

Martello.

Men det er rigtignok ikke saa vist, at man troer din Angivelse.

Pisardo.

Jeg kan angive saa mange andre kjønne Historier om Jer, og bevise dem, at man nok vil troe mig.

Martello.

Ei, hvad er det for en Tale! Er vi da ikke gode, gamle Venner? — Gaae du nu hjem; saa kommer jeg imorgen. Du skal nok blive fornøiet med mig.

Pisardo.

Nu, saa længe vil jeg give Tid. Men vogt Jer for at skuffe mig. I kjender mig og veed, at jeg er ikke at spøge med. Ved Sanct Onufrio, min Skytspatron, holder I ikke Ord, jeg knuser Jer til Støv!

(Gaaer.)

Martello.

Saa gid det hede Helvede — Nei, tys!
Man kunde høre mig. — Den skidne Køter,
Angive vil han mig! Jeg skulde mene,
Jeg er ham lidt for klog. Han selv har Grund til
At hytte sig. — Lad see! Dengang jeg sidst
Angav ham, var det for et Overfald,

Hvori jeg fik ham mistænkt for et Knivstik.
Det har han snoet sig fra. Men nu det Indbrud,
Og Tyveriet hos Marchesen — godt!
Det kan bevises ham. Endnu inat
Jeg la'er ham sætte fast og, som jeg haaber,
Befordre videre, maaskee til Galgen.
– Men jeg maa selv gaae hen, det gjør jeg nødig.
Og det er mørkt, før jeg er atter hjemme.
Det duer ikke. Byen er urolig,
Hver Nat er Kaardeklirren, vilde Slagsmaal.
— Der hjælper Intet for; jeg maa! (Truende.) Pisardo!
Jeg lover dig, du slipper ikke dengang!
Mig er det, mig, der knuser *dig* til Støv!

(Gaaer, men standses af de Indtrædende.)

Femte Scene.

Martello. — Maddalena. Nina.

Maddalena.

Signor — bliv ikke vred — kan I mig sige,
Hvor Juveleren Amadeo Spina
Har Bopæl?

Martello (farer sammen).

Hvem?

Maddalena.

Nu Juveleren ...

Martello (vegende).

Dér!

(Gaaer hurtig.)

Maddalena.

I dette fattige Huus, er dér hans Bolig?
Hvordan forstaaer jeg det?

Nina.

Ja, boer han dér,
Saa kan han neppe hjælpe dig, saa trænger
Han snarere til os.

Maddalena.

Hvem veed — maaskee
Han har kun dette Huus til sin Bedrift,
Og Bolig paa et andet Sted i Byen.
Som man fortalte mig derhjemme, var han
Ei blot formuende, men holdt for rig.

Nina.

Ja, gid det var saa vel! Mit Haab har været,
At han har Lidt endnu af gammel Godhed
Tilovers for dig. Han har altid viist sig
Gavmild og ædelmodig. Var han rig,
Saa var det let for ham at gjøre Udvei
Til en og anden sorgfri Stilling for os.
Derfor jeg raadede dig til at reise.
Din Mand har ved sin Død kun efterladt dig
En sikker Udsigt til at lide Nød.

Men Amadeo, inden du blev gift,
Har nok engang saa godt som friet til dig.

Maddalena.

Ja, det er sandt. Men dengang var han Intet.
Min Fader gav ham Afslag. Og forresten,
Du veed da, han er gift.

Nina.

Hvad siger det?
Det hedder jo om gammel Kjærlighed,
Den ruster ikke let.

Maddalena.

Der kommer Nogen.
(De trække sig noget tilbage.)

Sjette Scene.

Maddalena. Nina. — Lamberto. Gregorio.

Lamberto.

Ah — hahaha! Ja, det er sandt, at Lykken
Er med den Dristige! See, hvad jeg vandt:
Tolv Scudi!

Gregorio.

Ei!

Lamberto.

Hvor Meget vandt da du?

Gregorio.

Kun sex.

Lamberto.

Det gjør tilsammen atten. Dermed
Kan vi jo leve høit inat. Mateo
Skal mærke, vi har Mønt.

Gregorio.

Hvem er' de Damer

Lamberto.

Hvor, siger du? (Nærmer sig dem.) Hvad seer jeg!
Maddalena
Den skjønne, den elskværdige Signora,
Er her! Maaskee I tager Ophold her?

Maddalena.

Det har jeg ikke ret bestemt endnu.
— Men I kan sikkert give mig Besked
Om Noget, jeg gad vide. Amadeo —
I kjender ham?

Lamberto.

Ja, Amadeo Spina.

Maddalena.

Hvor boer han?

Lamberto (pegende).

Dér!

Maddalena.

Det Huus er meget simpel

Lamberto.

Det passer til hans Kaar.

Maddalena.

Hvad mener I?

Lamberto.

Nu ja, det hedder: „Siig mig, hvem du omgaaes,
Saa kjender jeg dig selv.“ Men, hvis man sagde:
„Siig mig, hvordan og i hvad Huus du boer,
Saa veed jeg, om din Pengepung er fyldt“.
Det var der ogsaa Mening i.

Maddalena.

Og altsaa —?

Lamberto.

Nu, altsaa: som det gamle Huus er raaddent
Og faldefærdigt, er hans Stilling ogsaa.
Som Vind og Sol igjennem Murens Sprækker
Har Gjennemgang, saaledes har i Huset
Hans Creditorer og en daglig Mangel
Uhindret Gjennemgang.

Maddalena.

Er han isandhed
Saaledes sat tilbage? Man har sagt mig,
Hans Stilling her var hæderlig og anseet.

Lamberto
(trækker paa Skuldrene).

Man er kun anseet, naar man staaer sig godt.
— I seer bekymret ud. Maasskee I venter
Jer Noget af ham?

Maddalena (hurtig).

Ingenlunde — nei!

Det gjør mig ondt for ham, det er det Hele.

Lamberto.

Ja, det er Verdens Gang, snart op, snart ned.
— Men tør jeg spørge, hvor I her i Byen
Er taget ind?

Maddalena.

Hist i det nye Herberg.

Lamberto.

Tillader I, jeg hilser der paa Eder?

Maddalena.

Det maa jo glæde mig.

Lamberto.

Indtil vi sees!

(Han og Gregorio hilse og gaae.)

Nina.

Det seer kun daarligt ud for os.

Maddalena.

Desværre.

Dog kan man ikke stole paa Lamberto.

Nina (peger paa Huset).

Skal vi da banke paa?

Maddalena.

Nei, ikke nu.

Man kan io forespørge sig hos Andre.

Jeg har Bekjendte nok, af min Familie,
Der her har bosat sig.

Nina.

Nu, lad os prøve.

(De gaae.)

Syvende Scene.

Raadsherrerne Silverio og Pamfilo komme ind med en fem, sex Hellebarderer, der forblive i Baggrunden.

Pamfilo.

Det er igrunden stødende, at vi,
Raadsherrer begge, har faaet Ordre til
At gjøre Natterunde.

Silverio.

Sagen ligger
Hertugen stærkt paa Hjerte. Han vil selv,
Det har man ymtet om, inat besøge
Det Vagtmandskab, der er fordeelt i Byen.

Pamfilo.

Naa ja, kan han, saa kan vi ogsaa. (Seer sig om.) Ei!
Der har vi jo faaet Posto lige ved
Signoren Amadeos Residens.
Ja, ham har Skjebnen spillet med; hans Hovmod,
Hans Indbildskhed er bleven grundig straffet.

Silverio.

Men jeg forstaaer mig ikke paa det Had,
I har til denne Mand og alt saa ofte

Har givet Luft i Ord. Som Kunstner er han
Udmærket i sit Fag, som Juveleer,
Som Guldarbeider i den bedste Stiil,
Ja, selv som Architect er Faa hans Lige.

Pamfilo.

Som Architect? Der er han just en Stymper.
Han har forblindet Øinene paa Mange,
Det veed jeg nok. Men er det ikke Hovmod,
At han vil bilde Folk ind, han forstaaer sig
Paa Bygningskunst? To Gange har han alt
Ved Kunstgreb taget Arbeid fra min Broder,
Hvis Fag det er, hvis Dygtighed erkjendes.

Silverio.

Nu, det er slemt. Men er det Grund til Had?

Pamfilo.

Ja, det er ei alene denne Sag.
Han har fornærmet mig, saa dybt, saa blodigt,
At jeg tilgiver ham det aldrig.

Silverio.

Saa?
Hvormed har han fornærmet Jer saa haardt?

Pamfilo.

En Dag var han tilstede hos vor Hertug.
Der taltes om den nye Aquæduct,
Som skulde lede Drikkevandet ned
Fra Nabobjerget til vor Byes Cisterner.

Den Sag, den havde jeg nu flere Gange
Forhandlet med min Broder, i den Tanke,
At sligt et Arbeid maatte gives ham.
Jeg følte mig da forberedt og sagde
Udførligt hvad jeg tænkte om den Sag,
Og, som det syntes, med vor Hertugs Bifald.
Men Amadeo loe mig ud og meente,
Jeg havde neppe seet en Aquæduct,
Undtagen Rendestenen. Hvad, den Fusker!
Undtagen Rendestenen?

Silverio.

Nu, hvad saa?

Pamfilo.

Man loe paa min Bekostning. Jeg blev nødt til
At gaae min Vei, for ikke at forgribe
Mig paa den Bøffel i vor Hertugs Paasyn.
Men nu har Straffen naaet ham, og hans Haand
Er lammet, Ingen søger nu hans Arbeid,
De rige Kunder alle har forladt ham —

Silverio.

Ja, hvis jeg ikke tager feil, har I
Gjort Eders til at drage Næring fra ham.

Pamfilo.

Hvis jeg har gjort det, er det velfortjent.

Silverio.

Vor naadige Hertug kommer.

Ottende Scene.

De Forrige. — Hertugen, ledsaget af et Par Cavallerer.
(I denne Scene begynder det at mørknes.)

Hertugen.

En god Aften,
I ædle Herrer! Alt er bragt i Orden?

Silverio.

Som Eders Høihed har befalet. Vagter
Er stillet ud paa syv forskjellige Punkter,
Og desforuden patrouillere Hobe
Af Raadets Tjenere med Hellebarder
Igjennem Byen.

Hertugen.

Nu, det er mig kjært.
Paa Raadet og dets Tjenere jeg stoler.
Desværre kan jeg ikke ret betroe mig
Til Garnisonens Officerer. Flere
Af disse, veed jeg, holde til med dem,
Der sætte Byen i Allarm hver Nat
Med Slagsmaal, ja endog med Drab og Mord.
Og jeg har nu besluttet, denne Vanart
Skal standses, og den fredelige Borger
Skal ikke paa sin Vandring sættes ud for
Mishandling eller Overfald. Den Plage,
Den er endnu en Arv fra hine Tider,

Da hele Byen her var fjendtlig deelt i
Partier af forskjellig Art.

Silverio.

Vi haabe,
At Fred og Orden vende vil tilbage,
Naar Urostifterne for Alvor mærke,
At det er Eders Høiheds faste Villie.

Hertugen.

Det Samme haaber jeg. Men man har gjort mig
Opmærksom paa en vis Mateo. Kjender
I noget til ham?

Pamfilo.

Ja, han har et Værtshuus
I Byens Nærhed. Der er Dands hver Aften
Og Spil og Lystighed.

Hertugen.

Ja, man vil vide,
Hans Værtshuus er den egentlige Rede
For hele dette Væsen. Jeg har tænkt paa
At lukke det; dog gjør jeg det kun nødigt.
Men han skal høre op med sin Beværtning,
Saa snart det bliver mørkt. Send Folk derhen;
Begyndelsen skal gjøres alt iaften.
— Og, hvis I Herrer nu vil følge med,
Saa eftersee vi Vagterne.

Silverio.

Med Glæde.

(Alle gaae.)

Niende Scene.

Et rummeligt, men simpelt udstyret Værelse hos Amadeo. Til Siden et langligt, med Skuffer forsynet Arbeidsbord med Værktøi paa og forskjellige Redskaber. I Baggrunden en Dør, der gaaer til Torvet; desuden en Sidedør.

Giuseppe. — Siden Amadeo.

Giuseppe

(kommer ind fra Sidedøren, bærende paa nogle Sager, han sætter hen paa Bordet).

Maatte han nu bare være i godt Lune, naar han kommer hjem. Det er han just ikke tidt i den senere Tid, for det er gaaet skjævt med os. Men undertiden er dog hans Humeur værre, undertiden bedre. — Lad mig nu see, om Alting er i Orden herinde, for at han ikke skal brumme, naar han savner Noget. Aa, jeg tænker nok — hans Lænestol, det er min Tro sandt. (Rykker den hen til Bordet.) Der kommer han. Nu faae vi see, om han gi'er mig Lov til at være ude inat.

(Amadeo træder ind fra Døren i Baggrunden.)

Amadeo.

Har Ingen været her?

Giuseppe.

Nei, jeg har Ingen seet.

Amadeo.

Tænd Lampen.

Giuseppe.

Paa Øieblikket.

(Gaaer ind og kommer kort efter tilbage med en høi Messing-Lampe med to tændte Blus.)

Amadeo (for sig selv).

Været her! Hm! Hvem søger mig nu for Tiden!

Giuseppe.

Nu er Lampen tændt.

Amadeo.

Saa kan du gaae op.

Giuseppe.

Men jeg har en Bøn til Mester —

Amadeo (barsk).

Hvad er det nu, du igjen vil plage mig med?

Giuseppe.

Naa naa! Mester behøver jo ikke at fare saadanne op. Jeg har jo Ingenting sagt endnu.

Amadeo.

Fat dig kort. Hvad vil du?

Giuseppe.

Hos min Morbroders har der idag været Sølv-

bryllup, og saa er der iaften Mange af Familien Andre samlede hos dem, og vil gjøre sig lystige n Dands og Musik til imorgen tidlig. Maa jeg i nok være med der?

Amadeo.

Det gaaer ikke an; det kan jeg ikke tillade.

Giuseppe.

Aa, hvorfor ikke?

Amadeo.

Som jeg har sagt, du bliver hjemme.

Giuseppe.

Hvorfor skal jeg blive hjemme? Man har h Ugen igjennem ingen Fornøielse; skal man saa i tage imod det, naar det en enkelt Gang tilbyder s Det koster Ingenting, Mester.

Amadeo.

Nu er jeg kjed af dig — gaae din Vei!

Giuseppe (glad).

Hvad, tør jeg gaae? Tør jeg?

Amadeo.

Nei, har jeg sagt.

Giuseppe.

Aa, Mester er ret saa tvær.

Amadeo.

Hvad siger du, Slyngel?

Giuseppe.

Men hvorfor tør jeg ikke gaae?

Amadeo.

Veed du da ikke, at min Kone og Isotta ere henne hos min Søster og blive der inat og maaskee længere? Gaaer nu du ogsaa, saa er der ikke Een, der kan være mig til Hjælp i paakommende Tilfælde.

Giuseppe.

Naa, nu maa jeg rigtignok lee! Mester er en saa rask og stærk Mand; hvad Hjælp trænger Mester til?

Amadeo (afsides).

I Grunden har han Ret. Hvorfor skal jeg nægte ham den Smule Adspredelse? Enten jeg har ham eller Ingen her, det er lige godt. (Høit.) Nu da, for denne Gang kan du gaae.

Giuseppe.

Tak, tusind Tak! Mester er velsignet, naar han bare faaer Tid til at tænke sig om.

(Gaaer, gjennem Døren i Baggrunden.)

Amadeo
(aabner igjen Døren i Baggrunden og seer ud).

Himlen er mørk; jeg øiner ingen Stjerne,
Og hele Pladsen udenfor er øde.
Det er vel rigtigst, at jeg stænger Døren.

(Lægger en Jernstang for Døren, og kommer frem igjen.)

De Vrinder, jeg nylig gik, dem kunde

Jeg gjerne have sparet. Hvor jeg kom,
Var et og andet Arbeid givet bort.
„Hvis jeg var kommet blot igaar“ — ja, tomme
Udflugter har vi nok af. — Alt forgjæves!
Selv om man ydmygt søger, Intet hjælper.

(Sætter sig ved Bordet.)

Hvad er det for et selsomt Spil af Skjebnen,
At Den, der rammes af et Uheld, altid
Bli'er trykket dybere ned. Har Himlens Guder
For Skik, som Mennesket, at skyde til
Naar Vognen helder? Ja det synes næsten.

(Springer op.)

Dog bort med disse Tanker! Til mit Arbeid!
Et lumpent Arbeid, hver en Smed kan gjøre —
Paa dette maa jeg spilde Tid og Evner!

(Tager forskjellige Sager ud af en Skuffe og begynder at arbeid da man hører Tummel udenfor og høie Raab.)

Igjen Urolighed og vilde Slagsmaal!
I denne Tid er Torvet her afskyeligt.

(Der bankes stærkt paa Døren i Baggrunden.)

Hvad nu? Det banker — nu mod Nattetid?
Hvem kan det være?

(Gaaer for at lukke op.)

Nei, det er dog bedst,
Jeg ta'er et Vaaben.

(Tager et Sværd fra Væggen og lukker op.)

Tiende Scene.

Amadeo. — Anio Martello.

Martello (med vaklende Gang).

Hjælp mig! staae mig bi!

Amadeo.

Hvad, er det Jer?

Martello.

O, jeg er saaret, saaret —!

Amadeo

(kaster Sværdet fra sig paa Gulvet og trækker Lænestolen hen til Midten af Værelset).

Kom, sæt Jer! Lad mig understøtte Jer.

Martello.

Jeg Arme!

Amadeo.

Hvor er Saaret?

Martello.

Her i Brystet,
Et Dolkestik —

Amadeo.

Af hvem?

Martello.

Jeg veed det ikke.
Der var Tumult paa Torvet — jeg blev revet
Afsted med Sværmen — Hjælp mig, hvis I kan!

Amadeo
(der imidlertid har hentet et Linklæde).
Vær ikke saa forknyt — det er vel ikke
Saa farligt. Hold det Klæde til —

Martello.
Jeg døer!
Jeg veed, jeg mærker det —

Amadeo (afsides).
Det Saar er slemt.
Han lever ikke ti Minutter.

Martello.
Vee mig!

Amadeo.
Martello! er der Noget, som I ønsker?
Jeg er kun Lægmand — men i Nødsfald kan jeg
Nok absolvere Jer. Hvis I vil skrifte —

Martello.
Hvad, skrifte? (Stirrer stivt paa ham, idet han med Anstrengelse reiser sig i Stolen.) Hvem er I?

Amadeo.
Nu, Amadeo
I kjender mig.

Martello.
I Amadeo? Bort!
I bilder Eder ind, at jeg vil skrifte?
(Lader Linklædet falde og famler efter den indre Sidelomme i Kappen.)

Nei, kom mig ikke nær — rør ikke Brevet . . .
Hvad siger I? Har jeg bedraget Jer?
Pisardo, tag Juvelerne — nei, jeg vil . . .
Skynd dig, han kommer efter os — afsted!

Amadeo
(der staaer i nogen Frastand).

Martello, skrift dog Eders Synder!

Martello
(reiser sig heelt fra Stolen).

Frels mig!
Hvem er den sorte Skygge der? Den truer —
Den griber mig — vee mig, det er forbi!
(Synker tilbage og døer.)

Amadeo.

Død er han, død! O, hvilken hæslig Død!
Ja, som hans Liv! — Er det en Nemesis?
Her i mit Huus, i min elendige Baaning,
Elendig som jeg selv, og kun ved ham,
Her endte han sit syndefulde Liv!
— Hvad hjælper mig hans Død? Den Mund er lukket,
Der kunde gjort hans Uret god igjen
Og give mig hvad Mit er, nu, da intet
Bedrageri ham nytter, ingen Rigdom
Kan glæde ham.
(Gaaer en Gang op og ned.)
Hvad var det dog for Ord,

Han talte? Hvis jeg ikke feiler, tilstod
Han selv sin Brøde. Og han holdt jo ikke
Paa Saaret, der dog vist har smertet meget,
Men famled om i Kappen efter Lommen.
For Intet er det ikke skeet. Lad see —
(Efterseer den nedhængende Kappeflig.)
Det er hans Nøglebundt — (kaster det paa Gul
og her et gamm
Brevgjemme — ja, der er et Brev deri —
(lukker det op.)
Og uden Underskrift. Han nævned' nys
Et Brev — det troer jeg i det Mindste — ikke
Jeg vil dog vide hvad det indeholder.
(Læser.)
„I har vel ikke glemt, at jeg stod hos,
„Mens Amadeo Spina gav Jer Skrinet
„Med Diamanterne —"
O, naadige Himmel!
Her sender du mig Vished. Tak, vær takket!
— Det var det altsaa! Derfor holdt han paa
Midt under Dødens Skræk. — Men nu, hvad Me
(Læser.)
„I har det Skriin endnu. I sagde selv,
„Det var en farlig Sag, nu strax at sælge
„Klenodier som disse; jeg forlanger,
„At I skal dele nu dets Indhold med mig."
— Han har det! Ja, det har jeg altid tænkt!

Det er hos ham og i Behold. Velan,
Saa veed jeg ogsaa hvad jeg har at gjøre.
Min Eiendom har jeg vel Ret at hente.
Her er hans Nøglebundt, (tager det op fra Gulvet.) og
i hans Huus
Boer Ingen uden han.
(Kaster en Kappe om sig og tager en Baret paa.)
Martello! hør mig,
Ifald min Røst endnu kan naae til Eder.
I har forsyndet Eder haardt imod mig.
I over eet Aar har I urørt seet mig
Forarmes Dag for Dag, med steenhaardt Hjerte
Tilbageviist min Fordring, nægtet, nægtet!
Nu har den evige Retfærdighed,
Der aldrig sover, ført Jer til min Tærskel,
Gjort Eder villieløs til Eders egen
Anklager. Prøv ei længer paa at nægte!
Thi Hjertekjenderen, den høieste Dommer,
Fra nu af skiller mellem mig og Eder.
(Gaaer gjennem Døren i Baggrunden.)

Anden Act.

Den offentlige Plads. Paa Amadeos Huus ere Skodderne nu lukkede.

Første Scene.

En Afdeling af Øvrighedens bevæbnede Folk gaaer over Scenen i Baggrunden. Strax efter træde Lamberto og Gregorio ind, ligeledes fra Baggrunden.

Lamberto.

Men hvad betyder al den Qvalm? Martello,
Fortalte man, er uden Spor forsvunden,
Og savnet flere Dage!

Gregorio.

Nu forstaaer jeg,
At han har ladet os i Ro. I Tirsdags
Udløb Terminen for vor Gjæld. Han pleier
At være meget accurat.

Lamberto.

Udløb den?
Ja, det er sandt. Men hvor kan han da være?

Gregorio.

Ja, Gud skal vide det. Mig er det eens,
Naar kun jeg slipper fri for at betale.

Lamberto.

Hm — ja! Dog gad jeg vide — Tys, der kommer
Et Par af Raadets Herrer. Lad os lytte.
Maaskee man her kan faae lidt Underretning.

(De gaae tilside.)

Anden Scene.

De Forrige. — Pamfilo og Silverio (fra Baggrunden).

Silverio.

Nei, Intet veed jeg. — I fik altsaa Bud?

Pamfilo.

Iaftes. Der blev meldt mig, at Martello
Sandsynligviis var død. En gammel Karl,
Der pleiede hver Morgen at forsyne
Ham med Nødvendigheder, Mad og Drikke,
I fire Dage havde banket paa,
Men uden at Martello lukked' op;
Og Ingen havde seet ham al den Tid.
Jeg antog altsaa, han var bleven syg,
Og, blottet for al Hjælp, var han vel død.
Vi brød da Døren op; men der var Ingen
I hele Huset. Og hans Seng var urørt.

Silverio.

Ja, det er selsomt! — Og der mangled' Intet?

Pamfilo.

Det syntes ikke. Men den gamle Karl
Var af den Mening, Et og Andet viste,
At der har været Fremmede derinde.
En egen Orden, som Martello holdt paa,
I Meget var forandret, og paa Gulvet
Laae henslængt' flere Ting, han satte Priis paa.

Silverio.

Men kan han ikke være bortreist?

Pamfilo.

Nei.
Det pleiede han aldrig. Var han reist,
Saa havde han vel lagt Beskeed etsteds.
Han stod jo i Forbindelse med Mange.
— Man troer, at han er dræbt, og kastet hen
Et eller andet Strd, hvor han er skjult.
Thi han var ilde liidt af Mange, veed I.

Silverio.

Hvad har I da betænkt, at vi kan gjøre?

Pamfilo.

Huset er nu forseglet. Jeg har udsendt
Endeel af vore Folk paa Efterforskning,
Om han er skjult etsteds, om han maaskee
Er falden i Kanalen hist; dens Rækværk

Paa flere Steder er i daarlig Stand.
— Vil I gaae med mig?

Silverio.

Gjerne.

(Idet de ville gaae, nærme Lamberto og Gregorio sig.)

Lamberto.

Ædle Herrer!
Tilgiver os et Spørgsmaal. Er det Sandhed
hvad Rygtet siger: Anio Martello,
Den værdige Mand, der var en Trøst for Mange,
En Trøst for os, vi høit bekjende, han,
Der ved sin Fromhed skinnede for Folket,
En sand Gudsmand, der daglig søgte Kirken,
Er han forsvunden som et Meteor,
Der ikkun lyser for igjen at slukkes?

Silverio (streng).

Lamberto, tæm Jer Tunge! I kan trænge
Til den Veltalenhed, I ødsler nu med,
Naar I skal skride til Jert eget Forsvar.
Det er just Folk som I, der bringer Ufred
Og Lovløshed forinden Byens Mure.
Maaskee I selv kan give bedst Besked
Om ham, I spørger om. Den samme Aften,
Da han forsvandt, var I og Eders Lige
Forsamlet hos Mateo, gjorde Modstand,

Da Huset lukket blev, og spredtes ad
I Byen under nye Tumulter.

Lamberto.

Herre!
I gjør mig Uret . . .

Silverio.

Tie! I er en Plet
Paa Eders ædle Slægt! Gaae hjem paa Stedet
Og hold Jer inde dér en Tid! Vær glad ved,
At Ingen søger Jer og har Jer mistænkt.

(Han og Pamfilo gaae.)

Lamberto.

Hvad? hjem jeg skulde gaae og spærres inde?
Det kan han vente paa!

Gregorio.

Tag dig iagt!
Silverio er slem, naar han begynder.

Lamberto.

Lad ham kun gjøre hvad han vil! Naar ikke
Jeg har min Frihed, duer jeg til Intet.
Hør, det er bedst, at vi forlade Byen.
Her er et Hundehul, hvor ingen brav Karl
Kan trives længer. Kom!

(De gaae, mens Maddalena og Nina lade sig see i Baggrunden.)

Tredie Scene.

Maddalena. Nina.

Nina.

Hvad frygter du?
Hvi blev du staaende?

Maddalena.

Jeg saae Lamberto.
Man har fortalt mig om hans vilde Levnet.
Helst vil jeg undgaae ham.

Nina.

Nu da, saa sig mig,
Hvad har du nu isinde?

Maddalena.

Hvis det Rygte,
Der blev fortalt mig hvor jeg var, er sandt,
Saa vil jeg nu gaae hen til Amadeo.

Nina.

Men slige Rygter troer jeg ikke paa.
Du siger, han med Eet er bleven rig?

Maddalena.

Ja, det fortalte man. Den gamle Bolig
Har han forladt, indrettet sig brillant,
Det vidste man bestemt.

Nina.

Hvor boer han da?

Maddalena.

Det var man uvis om. Men derfor vil jeg
Forhøre mig hvor han har boet til nu.
Der maa vel være Nogen, der kan give
Mig Underretning.

Nina.

Lad os gaae tilside.
Der kommer Øvrighedens Folk. Med dem
Er det kun sjelden godt at støde sammen.
Her er et Sted, hvor vi kan staae i Fred.

(De gaae ind i en Portal foran til Siden.)

Fjerde Scene.

Maddalena og Nina, skjulte. — Pamfilo og Silverio med et P Bevæbnede. — Siden Giuseppe.

Pamfilo

Ja, vi maae give Tid. Der er jo Intet,
Som kunde lede vore Folk paa Spor.
Hvad mener I, om vi lod undersøge
Qvarteret ved Kasernen? Det er øde;
Dér kunde let en Udaad finde Sted.

Silverio.

Men ogsaa lettelig skjules.

Pamfilo.

Det er sandt.

Men efterhaanden fandt man vel en Traad,
Der ledeb' til det rette Punkt.

Silverio.

Ja, kom!

Pamfilo
(standsende, idet de ville gaae).

Vent lidt — Hvad seer jeg! Amadeos Huus
Er ubeboet, alle Skodder lukked'.
Med ham er det formodentlig forbi.

Silverio.

Det vil jeg ikke haabe.

Pamfilo.

Men hans Stilling
I lang Tid var fortvivlet.

(Giuseppe kommer ud fra Huset, bærende paa Adskilligt.)

Lad os spørge
Den Dreng, der kommer ud derfra. (Til Giuseppe.)
Kom hid!
Er du i Tjeneste hos Amadeo?

Giuseppe.

Jo, Herre!

Pamfilo.

Boer han ikke længer der?

Giuseppe.

Han dér? I denne Kragerede? Aa,
Hvor kan I troe!

Pamfilo.

Hvor boer han da for Tiden?

Giuseppe

Seer I den store Bygning hist paa Hjørnet,
Med tre forgyldte Kroner over Porten?

Pamfilo.

Dér boer han da vel aldrig.

Giuseppe.

Om han gjør?
Jo, vi har leiet den — det hele Huus.

Silverio.

Saa gaaer det ham vel bedre nu end før?

Giuseppe.

Men har da Ingen af de gode Herrer
Hørt, han har arvet en . . . en Broder, troer jeg,
I Pisa, Mailand, eller hvor det er,
Der var forskrækkelig rig, saa rig! — Og Mester
Faaer Alt, hver Stump! Saa gaaer det ham nok bedre.
Men undskyld, jeg har travlt.

(Gaaer.)

Pamfilo (fort, til Silverio).

Kom, lad os gaae.

(De gaae, fulgte af de Bevæbnede. — Maddalena og Nina træde frem igjen.)

Maddalena (opremt).

Der kan du see! Behøve vi at tvivle?
O, det var herligt! Vi er ikke reist

Forgjæves. Amadeo kan og vil,
Det er jeg vis paa, være mig en Gudbom.
Han har igjen, som han fortjente, vundet
Den tabte Lykke.

Nina.

Ja, det synes næsten.
En Arv? Det la'er sig høre.

Maddalena.

Amadeo
Har ofte talt om denne rige Broder,
Og sagt, at han med Tiden blev hans Arving.

Nina.

Vil du da strax gaae hen til ham?

Maddalena.

Nei, først
Vil jeg gaae hjem. Det var dog ganske klogt,
Om jeg fik ordnet lidt mit Toilette.

Nina.

Det gjør du Ret i.

Maddalena.

Han skal ikke troe,
Jeg kommer som en Trængende. Et Gjenskin
Af hiin Tid, da han laae for mine Fødder,
Skal møde ham, naar vi nu sees igjen.

(De gaae.)

Femte Scene.

Et stort og smukt Værelse i Amadeos nye Bolig. Foruden flere Døre, deriblandt en i Baggrunden, er der noget foran tilvenstre en Dør med Glasruder. Tilhøire et Bord.

Beatrice og Luciano træde ind.

Luciano.

Men det er jo en lykkelig Forandring!
Jeg tør da troe, at Amadeos Kaar
Er mod Forventning bleven meget bedre.

Beatrice.

Jeg troer det Samme. Men forresten kjender
Jeg ikkun lidt til denne Sag. Du veed,
Hans Søsters Barn var syg og jeg hos hende.
Men Barnet døde, og jeg nænned' ikke,
Mens hun var saa bedrøvet, at gaae bort.
Saa blev jeg der endnu en Nat, og først
Den næste Morgen kom jeg med Isotta
Tilbage til vort Hjem. Her fandt jeg Alle
Ifærd med Flytning til den nye Vaaning.
Jeg selv fik nok at gjøre med at bringe
De sidste Sager over. Amadeo
Stod reisefærdig, gav mig i en Hast
Besked om Et og Andet, og tog bort.
For et Par Timer siden kom han hjem,
Men er saa sysselsat, at jeg har neppe
Faaet talt med ham.

Luciano.

Han har alt skrevet til mig.
Der stod i Brevet, det var gaaet ham heldigt
I Pisa og Livorno. Flere gamle
Og udestaaende Fordringer var' blevne
Betalte ham.

Beatrice (forundret).

Det har han skrevet til dig?

Luciano.

Som sagt — men kun berørt med et Par Ord.
I Hovedsagen handlede hans Brev
Om Aquæducten. Han vil gjerne vide,
Om han endnu har Haab at faae det Arbeid.
Du veed, jeg havde dengang lidt at gjøre
Med denne Sag.

Beatrice.

Men troer du, der er Haab?
Det Arbeid ligger altid ham paa Hjertet.

Luciano.

Det er endnu ei givet bort, det veed jeg.
Men nu vil jeg forhøre mig. Siig dette
Til Amadeo. Da han har saa travlt,
Saa vil jeg vente med Besøget, indtil
Jeg har en Underretning, jeg kan bringe.
Jeg vil gaae strax til Overkammerherren.

Ved ham kan man forhandle med vor Hertug.
— Hils Amadeo til vi sees. Farvel!

(Gaaer, ledsaget til Døren af Beatrice.)

Beatrice (ene).

Har han faaet gamle Fordringer betalt?
Ja, det er muligt. Men, da han tog bort,
Lod det jo til, han følte sig betrygget;
Og Huset her blev leiet før han reiste.
Mon da Martello før han døde — Døde?
Javist, han døde jo hos os, det sagde
Mig Amadeo, og Juvelerne,
Dem fik han — nei, det nævnede han ikke.
Hvad var det da? — Ja, Vognen holdt i Gaard
Han var i selsom Uro, vilde bort,
Paabød mig Taushed — Taushed? Men hvorm
Jeg var forstyrret, og forstod ham ikke.

Sjette Scene.

Beatrice. — Amadeo og Giuseppe.

Amadeo

(i en ny, anseelig Klædning; han har en Rulle Papirer i Haanl

Forstaae mig nu rigtigt: Hver af de fire beidere, jeg har antaget, skal gjøre et mindre Pr stykke, inden jeg betroer dem Noget af større tydenhed.

Giuseppe.

Men de siger, at de har Alle arbeidet hos de første Mestere; saa det behøves ikke.

Amadeo.

Saa lad dem vise mig Noget, de har udført. Kan de ikke det, saa skal det blive som jeg har sagt.

Giuseppe.

Ja, jeg kan nok sige dem det; men saa brummer de.

Amadeo.

Lad dem! For den Betaling, jeg giver, kan jeg faae Arbeidere nok. — Og gaae nu! Jeg er kjed af den Snak.

(Giuseppe gaaer.)

Det var just dig jeg søgte, Beatrice!
Mit Arbeids-Værelse maa du dog see.

(Aabner Døren med Glasruderne.)

Som det er nu, er jeg fornøiet med det.
Du seer, jeg har alt ordnet mine Sager.
Her agter jeg at tage mod Besøg.
— Hvad synes du nu om det?

Beatrice.

Det er smukt
Og hensigtsmæssigt.

Amadeo
(lukker Døren igjen).

Her har Ingen været?

Beatrice.

Min Broder hilser dig; han var her nylig.

Amadeo (hurtig).

Naa, var han! Har han talt om Aquæducten?

Beatrice.

Jo, han vil lige nu forhandle Sagen
Med Overkammerherren.

Amadeo.

Det var godt,
Det er den rette Vei. — Jeg gad dog vise
Raadsherrens Broder, Pamfilo, at jeg
Forstaaer mig bedre paa Architecturen
End han med samt hans Broder. — See, her har j
Den Tegning, jeg fik dengang gjort i Udkast.
Jeg haaber, den skal komme mig til Nytte.

(Idet han ruller Tegningen op.)

Hvis du har Lyst, skal jeg forklare dig . . .

Beatrice.

Ja, vent indtil vi faae en rolig Time.
— Men har du ogsaa tænkt paa, vi skal stille
Betydelig Caution for dette Arbeid?

Amadeo.

Fem Tusind Scudi — jo, det veed jeg godt.

Beatrice.

Men kan du det?

Amadeo.

Naturligviis.

Beatrice (forundret).

Du kan?

Amadeo.

Nu ja, jeg har jo sagt dig, før jeg reiste,
Hvorledes det er gaaet . . .

Beatrice.

Jeg veed dog ei —

Amadeo.

Fortalte jeg da ikke, at Martello
Kom saaret til vort Huus og døde hos os;
Og at et Brev, jeg fandt, mig klarlig viste,
At mit Juveelskrin var endnu hos ham
I god Behold —?

Beatrice (afsides).

Det var det! Nu jeg mindes —!

(Høit.)

Ja, det fortalte du mig — ganske rigtigt!
Og lagde til, jeg skulde see det Brev.

Amadeo.

Ja, men hvor er det? Jeg har søgt og søgt
Her og derhenne, men til nu forgjæves.
Jeg har forlagt det, Gud skal vide, hvor.

Beatrice.

Det vigtige Brev! Men skulde Brevet ikke

Os tjene som Beviis, naar vi vil søge
At faae Juvelerne tilbage?

Amadeo.

Troer du,
At dette Brev foruden Underskrift
Kan tjene som Beviis? Hvis man nu paastaaer,
Jeg selv har sammensmeddet det? Hvad saa?
Vi har til Ingen talt om, at Martello
Saa skammeligt bedrog os. Nu, med Eet,
Jeg skulde melde hans Bedrag og fordre
Erstatning?

Beatrice.

Ja, det er vel sandt. — Hvordan
Har du da hjulpet dig?

Amadeo.

Hvordan? Jeg selv
Har taget mig til Rette.

Beatrice.

Du har selv —?
Fortæl, jeg beder dig.

Amadeo.

Jeg tog hans Nøgler
Og gik i Nattens Mørke til hans Bolig
Og lukkede mig ind. Jeg fandt et Fyrtøi
Og tændte Lampen, aabnede hans Skuffer

Og eftersaae hvert Gjemme — Alt forgjæves!
Af mit Juveelskrin var der intet Spor!

Beatrice.

Det var der ikke!

Amadeo.

Men der var Juveler
Af stor Værdi, og Guld og Sølv i Mængde.
— Jeg gjorde mig betalt. Af hans Juveler
Tog jeg, saa godt jeg hurtig kunde skjønne,
Hvad der med Rette tilkom mig —

Beatrice
(der angstelig har hørt efter).

Du tog dem —!

Amadeo (noget haardt).

Jeg tog dem, ja! Afbryd mig ikke. — Dernæst
Aflaased' jeg omhyggeligt hans Gjemmer
Og Husets Dør. Men Nøglebundtet kasted'
Jeg i Kanalen, da jeg nu gik hjemad.
— Paa den Viis kom jeg til min Ret. Min Reise
Er falden heldigt ud. Da Lykken sjelden
Ankommer ene, blev en gammel Fordring,
Jeg havde paa en fornem Mand i Pisa,
Nu strax mig udbetalt. De Ædelstene,
Der kunde røbe mig, dem fik jeg solgt til
En Kjøbmand i Livorno, En, der handler

Paa Østerland; han reiste næste Dag.
Saaledes gik mig Alting efter Ønske.

Beatrice.

Ak, Amadeo, var det ikke bedre,
Du havde ved en Domstol søgt din Ret?

Amadeo.

Du taler som du har Forstand. En Domstol,
Hvor Pamfilo, min Avindsmand, mig dømte;
Hvor jeg sandsynligviis var bleven mistænkt
Som Den, der havde dræbt Martello.

Beatrice (gysende).

Dræbt ham!
Nei, nei! du har vist Ret. Jeg indseer selv,
Der var ei anden Udvei. — Men Martello —
Hvad var det nu jeg vilde sagt — ja, sig mig,
Hvad blev der af hans Lig?

Amadeo.

Siig ei hans Lig,
Men siig hans Aadsel, hans forpestede Legem.
— I Kjælderen derhenne, som du veed,
Er en Fordybning, lang og muret, sagtens
Bestemt til Vinterforraad. Den jeg rydded'
Og lagde ham deri, bedækte Stedet
Med Jord og Gruus og hvad jeg ellers fandt.

Beatrice.

Kjælderen! I uindviet Jord!
Lei, Amadeo! var det Ret? Kan vi
Forsvare det for Gud og for os selv?

Amadeo.

Jeg kan forsvare det. Var han da ikke
Den skjændige, den hjerteløse Skurk,
Der nær mig havde bragt til Bettelstaven?
Han burde kastes hen paa vilden Mark,
At Ravne kunde synderslide ham,
Hvis ei de vendte sig med Afsky fra ham.

Beatrice.

Han har forbrudt sig; Gud er nu hans Dommer.
Men vi, tør vi —

Amadeo.

Nu ja, det var min Hensigt,
Førend det dagedes, at bære ham
Paa Torvet ud, det Sted hvor han blev saaret.
Naar da man fandt ham, blev han vel begravet.
Men der var Vagt paa Torvet, og Patrouiller
Kom eller gik; det lod sig ikke gjøre.
Saa slet han var, jeg undte ham en Grav,
Forsynet vilde, at den blev ham nægtet.
(Efterat have staaet nogle Øieblik med Haanden for Panden.)
Bent her ... jeg vil gaae ind; jeg — jeg vil lægge
Den Tegning ind. Jeg kommer strax igjen.
(Gaaer hurtig ind i sit Arbeids-Værelse.)

Beatrice (efter et Ophold).

Jeg kan ei fatte det. Martello, han,
Der hidtil skyede vort Huus, han søgte
En Tilflugt nu hos os? og han var saaret,
Og det til Døden? Men af hvem? af hvem?
(Staaer et Øieblik grundende.)
Dengang jeg sidst var i det gamle Huus,
Saae jeg et Sværd, der laae paa Gulvet, ple
Af Blod. Jeg viste det til Amadeo.
Ak, han blev bleg, og visked' hurtigt, ivrigt
De dunkle Pletter af, og gjemte Sværdet
Paa Bunden af det gamle Skab derovre.
Det Sværd er hans; mod hvem har han da brug
— O, naadige Himmel! see barmhjertig ned!
Oplys mig! Frels mig for de onde Tanker,
Der pine mig! Min Sjæl er sammenpresset
Og knuget ned af Det, jeg ængstelig aner.
(Giuseppe kommer ind igjen.)

Giuseppe.

Er Mester ikke herinde?

Beatrice.

Hvad vil du ham? I dette Øieblik kan d
faae ham i Tale.

Giuseppe.

Der er En, der spørger om ham. O
vilde jeg fortælle ham — Har I allerede hørt
Hele Byen er i Oprør ...

Beatrice.

Hvorover?

Giuseppe.

I husker jo Anio Martello — eller husker I ham ikke?

Beatrice (urolig).

Jo. Hvad han?

Giuseppe.

Han er slaaet ihjæl — eller er forgivet — jeg veed ikke rigtigt ...

(Amadeo kommer hurtigt ud fra sit Værelse.)

Amadeo.

Hvad er det du staaer der og prater?

Giuseppe.

Har Mester ikke hørt? Martello —

Amadeo.

Jeg har hørt det. Hvad saa Mere?

Giuseppe.

Nu er alle Øvrighedens Betjente paa Benene. Ethvert Huus skal eftersøges fra Øverst til Nederst — for Ingen veed, hvor han er bleven af. Steenbroen i Gaarden skal brydes op —

Beatrice (afsides til Amadeo).

Gud hjælpe os!

Amadeo (til Giuseppe).

Taabelig Snak! Gaae din Vei!

Giuseppe (idet han vil gaae).

Det er sandt, jeg skulde sagt, der er en Dame derude, der vil tale med Mester.

Amadeo.

Hvem er det?

Giuseppe.

Det er en fremmed Dame. Men hun seer godt ud.

Amadeo (til Beatrice).

Det er vel bedst, at du gaaer ud og forhører dig, hvem det er. Jeg er just ikke oplagt til at tage mod Alle og Enhver.

(Beatrice og Giuseppe gaae.)

Amadeo
(ene; sætter sig ved Bordet).

Man søger efter ham — og Øvrigheden
Randsager hvert et Huus. Det var at vente.
Og naar de komme til min gamle Rønne,
— Og bryde Kjælderen op — og see paa Gulvet,
At Jorden kun er daarlig stampet ned —
Ja ja, saa kan de komme snart paa Spor.
Den Hemmelighed er kun slet forvaret.
Kan ikke Beatrices blege Miner
Og hendes Angst forraade mig? Maaskee
Det havde været bedst, om hun var bleven

Reent udenfor den Sag. Nu er det skeet,
Og jeg maa tage hvad der følger paa.
(Bliver siddende med Haanden støttet mod Hovedet.)

Syvende Scene.

Amadeo. — Beatrice. Maddalena (elegant klædt).

Beatrice.
Der er den fremmede Dame.

Amadeo
(reiser sig; overrasket).
Maddalena!
Du her i Byen!

Maddalena.
Ja, hvad synes Eder!
Det er mig selv uventet.

Amadeo.
Kom du nylig?

Maddalena.
For nogle Dage siden.

Amadeo.
Men du bliver
Vel nogen Tid?

Maddalena.
Ja, et Par Uger høiest.

Amadeo.
Kom nu og sæt dig ned. (Til Beatrice.) Lad os alene.

Beatrice.

Du mener —?

Amadeo.

Nu, der er vel Et og Andet,
Som angaaer Maddalena, jeg kan spørge —

Beatrice.

Ja, som du vil.

(Gaaer ind.)

Amadeo
(mens han og Maddalena tage Plads).

Tilgiv mig, at jeg bruger
Endnu det gamle, det fortrolige Du,
Jeg brugte førend du blev gift, og mens du
Var yngre, næsten ikke voxet ud.

Maddalena.

O, siig kun Du! Der er i dette Du
En Gjenlyd af den uforglemmelige,
Mig evig dyrebare Tid, da jeg
Mig følte hædret ved at omgaaes Eder.

Amadeo.

Jeg veed, du havde Lidt tilovers for mig.
— Men nu, fortæl mig Noget om dig selv.
Din Mand er død ifjor, det har jeg hørt.
Hvorledes er da nu din Stilling?

Maddalena.

God,
I al Fald taalelig.

Amadeo.

Det er mig kjært.
Men hvad har da bevæget dig at reise
Til Byen her?

Maddalena.

I glemmer, at jeg her
Har flere Slægtninge.

Amadeo.

Ja, det er sandt.

Maddalena.

Hos dem erfoer jeg til min Sorg, at I
Har paa den sidste Tid havt flere Vanheld,
Var sat tilbage fra en bedre Stilling.
Jeg iilte strax til Evers Huus derhenne.
Hjælp kunde jeg vel ikke bringe. Men
Jeg tænkte dog, at en Veninders Trøst
Og Bistand kunde tjene til Opmuntring.

Amadeo.

Du er en trofast Sjæl! Ja, det var smukt!
Men nu er' mine Kaar endeel forbedred'.
Hvor boer du her i Byen?

Maddalena.

I et Herberg
Faa Skridt herfra.

Amadeo.

Der maa du ikke boe.
Her har vi rigelig Plads. Flyt ind til os.

Maddalena.

I frygter ikke for, det vil genere?

Amadeo.

Nei, ingenlunde. Flyt herind idag,
Tag dine Sager med. Kom, naar du vil!
Velkommen er du altid.

Maddalena.

Ja, jeg tilstaaer,
At jeg er meget glad ved Eders Tilbud.
For mig var det just ikke godt at boe
I dette Herberg . . .

Amadeo
(der imidlertid har reist sig tilligemed hende).

Det er just min Mening. -
Men kommer du hos Ingen her i Byen?

Maddalena.

Aa jo, jeg har begyndt. Hos Pepoli —
I kjender dem? Der er to voxne Døttre.
Den Ene halter til den venstre Side,
Den Anden til den høire. Gaae de sammen,
Saa maae de sørge for, de halte udad,
For ei at støde Hovedet mod hinanden.
Engang spadseerte vi; jeg gik i Midten.
Hvert Øieblik jeg fik et Puf —

Amadeo (leer).

Haha!
Du er den lystige Skjelm, du altid var.
(Tager hendes Haand.)

Maddalena! netop dig,
; trængt til. Med dit muntre Sind
ıge Skyen fra min Pande.

Maddalena.

Sorg, saa kom til Maddalena!
.ad, jeg deler Eders Glæde.
g en trofast Sjæl. Det er jeg,
jeg at vise Jer. Farvel!
jeg flyver ind til Eder.
(Gaaer, Døren i Baggrunden.)

Amadeo.

r uforandret! Vel ei længer
te, unge Barn som dengang,
endnu og opvakt — og saa munter!
trice kommer ind igjen, fra en Sidedør.)

Beatrice.

der var her, er jo et Ungdoms=
, som hun sagde til mig.

Amadeo.

Rigtigt,
Tid, jeg mindes end med Glæde.
jod Familie —

Beatrice.

Er gift?

Amadeo.

Enke. Manden, troer jeg, ikke

Var meget værd. Men hendes Kaar er' gode;
Hun trænger ikke til os.

Beatrice.

Altsaa blot
Et Høfligheds-Besøg.

Amadeo.

Javist. Men, seer du,
Som eenligt Fruentimmer kan hun ikke
Opholde sig blandt Fremmede. Vi maae
Tilbyde hende Huusly.

Beatrice.

Amadeo,
Gjør ikke det. Det vil vi snart fortryde.

Amadeo.

Ei, hvilken Tale! Huset er jo stort nok.

Beatrice.

Huset er aldrig stort nok for en Fremmed.
Hun griber ind forstyrrende, hun bliver
Et nøie forskende, et dagligt Vidne
Til Meget, der kun lidt er tjent med Vidner.
Let kan det skee, hun jager os fra Huset.

Amadeo.

O, det er Særhed af dig! Kort og godt,
Jeg har alt tilbudt hende Ophold hos os.

Beatrice.

Du har alt tilbudt? Ja, det ændrer Sagen.

Amadeo.

øies gjerne med de mindre Kamre,
)i har ovenpaa.

Beatrice.

Nei, Kjære, hvis hun
·oe hos os, saa maa hun boe anstændigt.
hernede tvende Værelser;
an hun faae. Naar kommer hun?

Amadeo.

Idag.

Beatrice.

al jeg strax besørge det Fornødne.

Amadeo.

n jeg lide. Troe mig, Maddalena
:rt behage dig. Du kan erhverve
e, hvis du vil, en klog Veninde
elskværdigt Væsen til dit Selskab.
just det, jeg venter for mig selv.
a bliver det derved; jeg maa gaae ind.

(Gaaer ind i sit Arbeids-Værelse.)

Beatrice.

ter intet Godt af det Besøg.
'els Mennesker! Vi ønske tidt
:ing i vor Tilstand. Naar den kommer,
ıv vi stundom Meget for at sættes
tilbage til den forrige Tilstand.

Mig trykker dette Huus, der er saa stort,
Jeg kunde ønske mig igjen det gamle,
Forsmaaede Huus, jeg tidt har klaget over.

(Ryster paa Hovedet.)

Det gamle Huus? Nei, ikke dér igjen!
Dér kunde jeg dog aldrig være glad.
Jeg vilde troe, at see den Ubegravne
Forvildet vanke om ved Midnatstide.

(Seer sig sky om.)

Stille! Mig griber Rædsel — blot ved Tanke[redacted]!
En Rædsel for, at man har hørt min Tanke!

(Gaaer ind.)

Tredie Act.

Værelset i Amadeos nye Bolig.

Første Scene.

Beatrice og Isotta komme ind.

Beatrice.

'vad er det du fortæller? Maddalena —?

Isotta.

:n hellige Jomfru see til os i Naade!
›ad hun gjør Fordringer! Først hendes Seng,
en maatte flyttes. Hun er ikke vant til
staae saa tidlig op, vil ikke vækkes
: Morgenlyset. Lagnerne hun mønstred:
Hun pleiede jo rigtignok at ligge
aa finere. Men var der ingen bedre,
›a fik det være."

Beatrice.

Saa?

Isotta.

Hun spurgte dernæst,
Om vi holdt Hunde. „Jo, en Lænkehund."
Saa sagde hun: „Men den maa strax afveien.
Den vækker mig om Natten."

Beatrice.

Og du svared'?

Isotta.

Hvis I vil af med den, saa løs den selv;
For den er glubsk. Saa slog hun sig til Ro.

Beatrice.

Nu, og forresten?

Isotta.

Endelig hun bad mig,
At gaae lidt sagte, naar jeg gik paa Gangen;
For hendes Søn var som en lille Fugls.

Beatrice.

Det lader til, hun troer, at hun er hjemme.

Isotta.

Ja, det er ikke blot med Maddalena.
Den Anden, hun har med, er næsten værre.

Beatrice.

Den Anden? Hvilken Anden?

Isotta.

Hun, der fulgte

Iaftes hid med hende og hjalp med
At bære hendes Sager.

Beatrice.

Nu, og hun?

Isotta.

Hun har jo ligget her inat.

Beatrice.

Har hun?

Og hvor?

Isotta.

I Værelset ved Siden. Der blev redt
En Seng paa nogle Stole. Maddalena
Forlangte det udtrykkeligt. Jeg tænkte,
Hun skulde være her.

Beatrice.

Der er hun — stille!

Anden Scene.

De Forrige. — Maddalena. Siden Giuseppe.

Beatrice.

Min kjære Maddalena! Amadeo
Har tilbudt Eder Ophold i vort Huus —

Maddalena.

Det er jeg vist erkjendtlig for.

Beatrice.

Forstaae mig:
Har tilbudt Eder. Men med Eder fulgte
Et ældre Fruentimmer, og om hende
— I har mig undskyldt — var der ikke Tale.

Maddalena.

I mener Nina. Ja, hun er fulgt med mig
Den lange Vei fra Hjemmet. Hun har været
I Aaringer et trofast Væsen for mig.
Hvor kunde jeg forlade hende her?
Hos hvem i denne fremmede By? Jeg veed,
I er for god, for ædelt Eders Hjerte
Til at I nu kan ønske hende jaget
Fra Huset her og fra min Side.

Beatrice.

Ja,
Hvad hun har været eller er for Eder,
Det veed jeg ikke. Mig behager ikke
Det Udtryk, der er skjult i hendes Aasyn.

Maddalena.

Ifald I vidste —

Beatrice.

Nu, lad hende blive —
For Eders Skyld. Isotta, anviis hende
Et Kammer ovenpaa. (Til Maddalena.) Blandt os, h
nede,
Er ikke hendes Plads.

Maddalena.

Ja, som I vil.

(Afsides.)

Det skal jeg inden Aften faae gjort om.

Beatrice.

Desuden maa jeg bede Jer erindre,
At jeg som Amadeos Hustru venter,
At Ingen commanderer i mit Huus
Undtagen jeg; og at den Gang og Orden,
Vi nu er' vante til, maa respecteres.

Maddalena.

Det følger af sig selv. (Afsides.) Jeg vil dog see,
Hvo af os To skal commandere her.

(Gaaer med Isotta.)

Beatrice.

Den Plage kommer til, at jeg skal trækkes
Med denne Fremmede og hendes Tilhæng.

(Giuseppe kommer ind.)

Hvad vil du?

Giuseppe.

Aa, det er Folkene derovre paa Værkstedet, de nye Svende. De kan ikke komme til at tage sig Noget for. De mangle rigtig Besked og Anviisning, og kan ikke blive kloge paa den Tegning, de har faaet.

Beatrice.

De maae give Tid, sig dem det.

Giuseppe.

Ja, hvad hjælper det? Mester kommer alligevel ikke over. Han er slet ikke som han var før. Kan I ikke tale til ham? Han sidder derinde, man kan see ham gjennem Ruderne. Men han har forbudt mig at rende ind til ham.

Beatrice.

Gaae du kun over igjen. Jeg skal sige ham, du har været her.

(Giuseppe gaaer.)

Beatrice
(seer i nogen Frastand ind til Amadeos Arbeids-Værelse).

Der sidder han og grubler; og saaledes
Sad han iaftes og i Morgenstunden.
Og nu inat, hvor var hans Søvn urolig!
Tidt foer han op og stirred vildsom ud,
Skjøndt sovende, med vidtudspiilte Öine.
Og een Gang raabte han: „Giv mig det strax!
Du har det, mit Juveelskriin! Giv det, eller
Jeg tager flux din usle Rest af Liv!"
Har disse rædselfulde Ord Betydning?
Han har fortalt mig selv: da han var yngre,
Drev hans ubændige Natur ham eengang
Til et saa voldsomt Angreb paa en Mand,
Der havde krænket ham, at dennes Liv
Med Møie kun blev frelst. Var det da muligt,

At Synet af Martello nu betog ham
Med en retfærdig Harme, rev ham med sig,
Og at han . . . at han nu forgreb sig paa ham?
— Nei, nei! jeg kan, jeg vil ei troe derpaa!
— — Der kommer han!

(Trækker sig noget tilbage.)

Tredie Scene.

Beatrice. — Amadeo.

Amadeo

(uden at blive Beatrice vaer).

Hvor ofte har jeg meent,
At Arbeidslysten mangled mig, fordi jeg
Var sat tilbage, ikke blev betroet
Et Arbeid, der var værdt at tage fat paa.
Men nu! Bestillingerne strømmer ind,
Alt synes at begunstige min Bedrift.
Men Lysten, Lysten mangler mig; min Tanke
Geraadet er paa Afvei, og min Haand
Uvillig til at røre ved et Værktøi.
Hvad er det da? Er det hiint usle Legem,
Der ligger hist elendig sammenkrympet?
Jeg seer det for mig hvor jeg staaer og gaaer.
Var det da Uret jeg begik? En Stemme
Herinde siger mig, at det var ikke

Saa ganske som det skulde være. Dog,
Mon ei Enhver i mit Sted —

Beatrice
(nærmer sig; med Omhed).

Amadeo,
Hvad er det, der bekymrer dig?

Amadeo.

Du her?

Beatrice.

Betroe dig til mig. Kan din Hustru ikke
Som ofte forhen være dig til Trøst?
Er det Martellos Brev, du har forlagt,
Som gjør dit Sind uroligt? Lad da mig
Gaae over i det gamle Huus og søge.

Amadeo.

Nei, det behøves ikke.

Beatrice.

Hvis man fandt det,
Det var dog ikke godt.

Amadeo.

Men derfor har jeg
Afslaaset Huset. Lad mig slippe fri
For denne Sag.

Beatrice.

Nu, hvis det er dit Ønske.
— Der var et Bud fra Folkene derovre.

Amadeo.

, godt! jeg kommer. — Men hvorfor er du
u ei omklædt?

Beatrice.

Jeg har ikke tænkt paa,
at gaae med anden Dragt end denne.

Amadeo.

husk, at vore Kaar er' nu lidt bedre,
ian gjør andre Fordringer til dig,
u er Husets Frue. Tag Exempel
Nabdalena. See, hvor smukt og smagfuldt
fører sig. Mod hende gaaer du klædt
om du var et Tyende.

Beatrice.

Lad hende
klædt som hun har Lyst. Maaskee har hun
gne Grunde til at gaae saa pyntet.

Amadeo.

vil behage. Hun vil alt ved Dragten
re Folk om hvad hun er og gjælder.
har mit Bifald.

Beatrice.

Man har andre Midler
edre, mener jeg, naar man vil vise
Bærd og sin Betydning.

Amadeo (uvillig).

Ja, jeg veed,
Du følger altid helst dit eget Hoved.

Beatrice (bedrøvet).

Du gjør mig Uret.

Fjerde Scene.

De Forrige. — Maddalena. — Siden Giuseppe, Isoli to Øvrigheds-Betjente.

Maddalena.

Men I veed nok ikke
Hvad her er alt paafærde.

Amadeo.

Nu?

Maddalena.

I har
Huusundersøgelse.

Beatrice (forskrækket).

Har vi?

Maddalena.

Javist.
To Øvrigheds-Betjente søge ivrigt
Om En, der hed Martello. Han skal være,
Saavidt som jeg forstod dem, myrdet.

Amadeo.

Saa?

Hvem viser dem omkring?

Maddalena.

Det gjør Giuseppe,
Og troe mig, han er i sit Element.
— Der komme de!

Amadeo.

Hvad, vil de søge her?

Maddalena.

Formodentlig. Naar blot man selv er sikker
For Undersøgelse paa sin Person.
En Mand, der er saa grundigt slaaet ihjæl,
At ingen Stump af ham er lad't tilbage,
Ham kan man søge hvor det saa skal være.

Amadeo
(med tvungen Latter).

Haha — ja, du har Ret.

Beatrice (sagte til ham).

Naar blot Giuseppe —

Amadeo (ligeledes sagte).

Ja, Gud skal vide hvad han gjør for Dumhed!

(Giuseppe, Isotta og to Øvrigheds-Betjente komme fra Indgangen i Baggrunden.)

Giuseppe.

Her er Rettens Folk, Mester! Jeg har viist

dem omkring i Gaarden, i Stalden, paa L
og i hvert Hul har de kiget.

Amadeo (til Betjentene).

Hvad staaer til Eders Tjeneste?

Første Betjent (i en klynkende Tone).

I har vel allerede hørt, hvorfor Ovr
sender os ud paa Undersøgelse —

Amadeo.

Det veed jeg.

Første Betjent.

Ja, det er en skrækkelig Tid vi lever
saa udmærket og saa from Mand som Messi
Martello, han skulde komme saa jammerlig af

Anden Betjent.

Aa, det er ikke værdt at tage sig den S
nær. Martello skulde dog eengang den Vei,
skal Alle den Vei — det vil sige, vi skal j
slaaes ihjæl; for man kan jo komme nemmere
andet Liv. Og naar han var saa from, saa
vis paa at blive salig. Det kan vi To il
hurtig gjøre Regning paa.

Første Betjent.

Nu har den unge Person dér (peger paa Gi
sagt os, at I nylig har beboet et andet Hu

Giuseppe.

Ja, det har jeg sagt, Mester. Skal jeg følge ı derover?

Amadeo.

Du skal tie, indtil du bliver spurgt.

Beatrice
(afsides og ængstlig til Amadeo).

Jeg frygter, at vi er forlorne.

Amadeo (afsides til hende).

Stille, du forraader os.

Maddalena
(der lægger Mærke til dem; afsides).

Hvad var det?

Amadeo (til Betjentene).

Det Huus, I taler om, er ikke længer beboet.

Isotta.

Det har jeg allerede sagt dem. Alting er flyttet fra, og der er ikke et Menneske derhenne.

Første Betjent.

Ja, men alligevel — det er dog egentlig vor igt ...

Anden Betjent (afsides til ham).

Min Sjæl om det er. Hvad skal vi derhenne? i har været længe nok her, som den Dreng har ukket os omkring! Lad det nu faae Ende engang.

Amadeo.

Men, naar I ønsker at see det, skal jeg selv gaae med.

Anden Betjent.

Nei, det er vist ikke værdt; vi har endnu Meget at eftersee. Eders Ord er os nok.

Første Betjent.

Ja, det forstaaer sig, Eders Ord er tilstrækkeligt. Men —

Anden Betjent (trækker ham med sig).

Kom nu! — Vi anbefale os, og bede Jer undskylde den Forstyrrelse, vi har voldet Jer.

(De gaae, fulgte af de Personer, de kom med.)

Maddalena (afsides).

Her stikker Noget under, som jeg maa komme efter. (Følger efter de Andre.)

Beatrice.

Gud være lovet evig!

Amadeo.

Ja, nu kan man
Vel trække Veiret frit. For det Besøg
Var jeg i Frygt. Nu er det overstaaet.

Beatrice.

Men, Amadeo, tænk for Alvor paa
At faae Martellos Lig bragt bort, og giv ham
Den Grav, der ei bør nægtes ham som Christen.

Amadeo (heftig).

aar jeg nu har sagt, at for det Første
umuligt . . .

Beatrice.

Men hvorfor umuligt?
nge sætter Meget man igjennem.

Amadeo.

da? Siig, hvordan? Ihvad jeg gjorde,
: jeg udsat for at gribes i det.

Beatrice.

ıne Angst, den piner os tildøde.

Amadeo.

gst! ja, den forraader os endnu.
ıl den til? Den hjælper os til Intet.
: meer om denne Sag. Lad mig
:veie selv, naar Tiden er der.
hører Maddalena. Hun har sagt,
vil tale med mig.

Beatrice.

Tør din Hustru
Vidne —

Amadeo.

Jeg er ubekjendt
ad hun vil mig.

Beatrice (efter et Ophold).

Vel, saa gaaer jeg ind.
(Gaaer langsomt ind.)

Amadeo (ene).

Ja, Rettens Undersøgelse har truet
Mig hele Dagen som en Uveirs-Sky.
Nu er den trukken bort. Men er jeg fri?
De kan betænke dem og komme siden.
Ja, hvad! Man kan vel stole lidt paa Lykken.

Femte Scene.

Amadeo. — Maddalena. Siden Beatrice.

Maddalena.

Uleiliger jeg ikke?

Amadeo.

Ingenlunde.

Maddalena.

Det var jo et fortræffeligt Besøg,
I havde dér af Rettens Folk.

Amadeo.

Javist.

Maddalena.

Bemærked' I, at En af disse Mænd
Saae ud som om han græd, men netop han
Tog hele Sagen lystigt; mens den Anden,
Der var saa melancholsk, hans Ansigt stod
I et bestandigt Griin. Aa, jeg var nærved
At lee dem lige op i deres Øine.

Amadeo (opmuntret).

det var pudsige Patroner begge.
har et godt Humeur; det maa jeg lide.
Men sig nu hvad du vil mig.

Maddalena.

Jeg skal strax
›re hvad jeg egentlig har tænkt paa.
først, da jeg idag maa skrive hjem,
vilde hente Raad hos Eder.

Amadeo.

Nu da?

Maddalena
(idet de tage Plads i Nærheden af Bordet, — Amadeo nærmest ved dette).

ır saa god at spørge mig igaar,
rdan min Stilling var. Jeg gav til Svar,
var kun taalelig. Dog maa jeg tilstaae,
kunde let forbedres.

Amadeo.

Og hvorledes?

Maddalena.

Ægtefælle var — maaskee I veed det —
ingen Oeconom. Den Gaard, vi eied,
eftet er med Gjæld. Var jeg befriet
denne Byrde,- stod jeg mig langt bedre.

Amadeo.

Hvor Meget skyldes der?

Maddalena.

En tusind Scudi.
Jeg mener nu, at I, der er bevandret
I Verdens Handler og er velerfaren,
Kan sige, om maaskee der var en Udvei.

Amadeo.

Vær du kun ubekymret. Denne Sum
Skal jeg med Glæde foreskyde —

Maddalena.

I?
Nei, det er altfor Meget! Tro dog ikke,
At jeg af den Grund ...

Amadeo.

Nei, det troer jeg ikke
Men inden du ta'er bort, skal denne Sum
Staae til din Tjeneste.

Maddalena.

Jeg er beskjæmmet.
I er saa god imod mig.

Amadeo.

Jeg er glad ved,
At jeg har dig i denne Tid. Du bringer
Mig en Erindring om en ældre Tid,
Der kan endnu forfriske mig i Sindet.

Maddalena.

, den Erindring har idag bestandigt
lgt med mig, hine lykkelige Tider,
x vi saa tidt kom sammen, og I ofte
r kjærlig mod mig, og mit Hjerte, ungt
uerfarent, banked' Jer imøde.

Amadeo (omfavner hende).

in kjære Maddalena! Er det sandt?
t havde Godhed for mig?

Maddalena.

I kan troe mig!

Amadeo
(trykker et Kys paa hendes Pande).

du var mig i Sandhed dengang kjær.

atrice, der imidlertid er kommen ind med et Brev i Haan-
og har været Vidne til det sidst Foregaaede, slaaer forfærdet
Hænderne sammen og gaaer igjen.)

Maddalena.

m nu, saaledes har jeg eengang før,
n eengang hvilet ømt ved Eders Bryst.

Amadeo.

s mindes det.

Maddalena.

I var en Ungersvend;
er I voxet til en mandig Skjønhed.

Amadeo
(idet han slipper hende).

Du smigrer mig; du mærker ei de Træk,
Som Tid og Sorg har efterladt. — Men kom nu,
Vi bør dog ikke glemme hvad du vil mig,
Hvad du har speculeret ud. Det var jo
Dit eget Ord.

Maddalena.

Saa hør da! At min Fader
Var Architect, det veed I.

Amadeo.

Ja, han var
En Tid min Lærer.

Maddalena.

Som en Arv fra ham
Har jeg lidt Sands for Bygningskunst. Hvis I,
Som man fortæller, kjøber Huset her —

Amadeo.

Jeg har alt kjøbt det.

Maddalena.

Godt — mit Forslag angaaer
Den Vaaning, I beboer. At den er smuk,
Det vil jeg ikke nægte. Men for Eder,
Med den Betydning, I har nu hos Alle,
Den Agtelse, der vises Jer som Kunstner,
For Eder passer den dog ikke ganske.

Amadeo.

er —?

Maddalena.

Jeg ønsker større Dimensioner,
'e hen til hvad I er i Verden.
:r kan bødes paa det. Over os
Værelser. De tre af disse
ın forene til en festlig Sal,
kan tage mod anseete Gjæster.
:rs Arbeids-Værelse maa bygges
gangs-Rum, at just ei En og Hver
be ind til Jer; det er nødvendigt
ers Stand og Værdighed. Desuden —
g maa skamme mig. Jeg sidder her
er Eder Ting, I veed langt bedre.

Amadeo
net til Bordet, snart har viist sig adspredt og urolig).
:l kun! Du har god Forstand, har Smag.
:slag er jo godt; bliv du kun ved.

Maddalena.

er ikke Trappegangen her
den burde være. Den er knap
:alig; den maa ganske bygges om.
jets Indgang er ei ret anseelig.
af Eders Vinduer maa offres;
n den vides ud med største Letthed.

Amadeo
(reiser sig, fordybet i sin Grublen, og gaaer frem i Forgrund
afsides).

Det er forunderligt. Før syntes mig,
At jeg var forurettet; og det taaler
Ei nogen Tvivl, at jeg isandhed var det.
Nu troer jeg tidt, al Uret er hos mig;
At Intet kan forsvare hvad jeg gjorde.
— Om jeg lod synge Messer for hans Sjæl?
Hvad hjalp det ham? Han slipper ikke bedre
Fra Skjærsilds Pine, om der saa blev sjunget
Af hele Verdens Munke for hans Frelse.

Maddalena
(der bliver siddende; afsides).

Det er dog sært! Hvad giver ham den Uro?

(Høit.)

Nu, kjære Ven —

Amadeo.

Tilgiv mig! Jeg har Mege
I denne Tid at tænke paa. Dit Forslag
Er ypperligt — det røber megen Indsigt.
Jeg skal forklare det for Beatrice,
Og vi — ja vi skal overveie Sagen.
(Gaaer igjen som før frem i Forgrunden; afsides, efter et Ophø
Om jeg lod synge Messer? Ja, maaskee
Mit eget Bryst blev lettet, og min Sjæl

Befriet for den Skjærsild, der mig piner.
Min Tilstand nu — jeg holder den ei ud!
(Gaaer, den Dør Beatrice nylig kom ind ad.)

Maddalena
(reiser sig og træder frem).
Han vil forklare det for Beatrice!
(Leende.)
Ja, hun, det er jeg vis paa, finder ikke
Mit Forslag ypperligt. Men jeg vil haabe,
At hun alligevel skal nødes til det.

Sjette Scene.

Maddalena. — Nina.

Nina
(lister sig ind fra en Sidedør).
Hør, Maddalena! jeg stod nys paa Luur,
Da du og Amadeo caressfeertes.
Og i det Samme traadte Beatrice
Herind, og saae det, og gik bort i Vrede.

Maddalena.
Nei, gjorde hun! For min Skyld meget gjerne.
Saa indbildsk og befalende hun teer sig,
Er det jo godt, hun veed, hvordan jeg staaer mig
Hos hendes Husbond.

Nina.
Deri har du Ret;

Og hvis du spiller dine Kort lidt klogt,
Saa kan du vippe hende ud af Huset
Og tage hendes Plads.

Maddalena.

Ja, næsten troer jeg,
Den Ting var ikke meget svær. — Men siig mig
Om du har mærket Noget?

Nina.

Nei. Jeg spurgte
Giuseppe, som du veed la'er Munden løbe.
Han bandte paa, det gamle Huus derhenne
Var tomt, og der var Intet meer tilbage.
Saa deri troer jeg ei, at det kan stikke.

Maddalena.

Men Noget er der galt. De er' jo begge
Som reent forstyrrede, og som i Angst.
— Jeg gad nok seet mig om i dette Huus.

Nina.

Men det er lukket, og Han selv har Nøglen.

Maddalena.

Ja, bliv nu ved at passe paa. Maaskee
Man kommer efter det.

Nina.

Tys, Beatrice!

Syvende Scene.

De Forrige. — Beatrice. Siden Amadeo.

Beatrice.

u, det var godt jeg traf Jer. Amadeo
ar nylig sagt mig, at I har en Plan for,
t Forslag til at rive ned og bygge
)g vende op og ned paa hele Huset.
engang for alle, hold Jer ganske fra
'e Ting, der ei kan angaae Jer, og husk,
t vi har taget imod Jer af Godhed
'g for at tjene Jer, men ingenlunde
or at belæres hvad der er vort Bedste.

Maddalena.

misforstaaer mig ganske. Jeg vil ikke
elære Nogen. Jeg har villet give
:r et Beviis paa min Erkjendtlighed.
:it Forslag sigter til at gjøre Huset
dt mere passende, lidt meer beqvemt.
et er det Hele.

Beatrice.

Men vi er' tilfredse
om det nu eengang er.

Maddalena.

I tager feil.
tar Amadeo — og I maa dog tilstaae,

Hans Indsigt er i denne Sag lidt større
End Eders — naar han selv med smukke Ord
Netop tilkjendegav mig sin Tilfredshed —

Beatrice.

Det er en Sag, han vist har aldrig tænkt paa.
Men I vil gjøre Jer saa yndet af ham.
Troer I, at jeg er blind? I smigrer ham,
I gaaer ham under Øinene. Vel kan han
Af Høflighed, maaskee med smukke Ord,
Men ei af Hjertet komme Jer imøde.

Maddalena.

Var det saa underligt, om han endnu
Har nogen Godhed for mig? Han var daglig
En Gjæst hos os, og dengang var der Ingen,
Han satte over mig.

Beatrice.

Hvad I var dengang
Vedkommer ikke mig. Men I skal mindes,
Nu er det anderledes. Hverken han
Og mindre jeg vil vide her af Eders
Forføreriske Kunster.

(Amadeo er imidlertid traadt ind og har hørt d sidste Replik.)

Amadeo.

Beatrice!
Men hvad betyder dette?

Beatrice
(i den samme irriterede Stemning).

Skal jeg taale,
At vi forstyrres i vor Fred og Ro,
At hun besnærer dig, at denne ... denne
Landløberske —

Amadeo.

Hvorledes!

Maddalena.

Amadeo!
Forsvar mig! Er det Ret, at jeg forhaanes —!

Amadeo.

Nei, Beatrice, det er ikke smukt,
Det er ei ædelt, at du nu vil krænke
Den Gjæst, vi nys har taget i vort Huus.
Ved Himlen! Maddalena er mig kjær.
Det har hun været næsten fra sin Barndom.
Jeg taaler ikke, du fornærmer hende.
Hun skal behandles her som En af os.
Det er min Villie, min bestemte Villie.

Beatrice (afsides).

Det maa jeg høre! Det skal siges til mig!

Amadeo.

Dog nok om dette! — Der blev sagt mig ude,
Et Brev var kommet til mig. Hvor er Brevet?

Beatrice (bortvendt).

Det ligger paa dit Skriverbord derinde.

(Gaaer. Amadeo gaaer ind i sit Arbeids-Værelse.)

Nina (nærmer sig).

Jeg gratulerer dig. Det gaaer jo godt.

Maddalena.

Det gjør det rigtignok. Hun er saa uklog,
Saa ubetænksom, at hun selv fordærver
Sin Sag ved Hidsighed.

Nina.

Vær dog forsigtig.
Hvis han endnu har Kjærlighed til hende —

Maddalena.

Det har han ikke. Hun er Intet for ham.

Nina.

Nu ja, du veed jo sagtens hvad du gjør.

Maddalena.

Hun skal erfare, at man ei forgjæves
Behandler mig saa haanligt. — Kom nu ind —
Jeg har en Plan ...

(Idet de vil gaae, træder Amadeo ud igjen med et aabent Brev i Haanden.)

Amadeo.

Er Beatrice her?

Maddalena.

Nei, hun gik ind.

Amadeo.

Det Brev er fra min Svoger.
t er en prægtig Karl. Han har bevirket,
Aquæducten — den har forhen været
ta godt som overdraget mig — nu bliver
troet mig langt om længe.

Maddalena.

Aquæducten?
, jeg har hørt derom. Det er et Arbeid,
r er særdeles hæderligt.

Amadeo.

Ei sandt?
jeg har nu — det vil jeg gjerne tilstaae —
suden den Triumph, at Pamfilo,
r er min Uven, har forgjæves gjort sig
a megen Flid tilbedste for sin Broder.

Maddalena.

ns Broder?

Amadeo.

Aa, en Stymper! Han kan mure
klistre op en Væg. Men dette Værk,
r maa nødvendigt føres over Veie,
r ere vanskelige og hvor Skjønhed
ædel Stiil med Nytten maae forbindes —
Pillerne blandt Andet vil jeg smykke

Med mythologiske Figurer — Kom!
Saa skal du see den Tegning, jeg har gjort.

Maddalena.

Med største Glæde.

(De gaae ind i hans Arbeids-Værelse.)

Nina.

Hun har bidt sig fast!
Det lykkes hende!

(Beatrice træder ind igjen.)

Beatrice.

Hvor er Maddalena?

Nina (vegende).

Hun gik derind med Eders Ægtefælle.
Igjennem Vinduet I vist kan see dem.
— Jeg kommer til at tænke paa den Tid,
Da han saa tidt kom til os hjemme. Saae
Man En af dem, da var man ogsaa vis paa
At see den Anden. Dengang paa min Sandt
Jeg tænkte, at de To blev klappet sammen.

Beatrice.

Ja, det er godt. Nu kan I gaae.

(Nina gaaer.)

Med hende
Er han gaaet ind! Hvad skal det føre til?
Han er jo som bedaaret af den Qvinde.

(Nærmer sig Vinduet.)

.s Maria! ja, hun er derinde!
aer ved hans Stol og lægger om hans Skulder
:rolig Armen som hun var hans Hustru!
han har lagt sin Arm om hendes Liv!
skal jeg taale! I mit eget Huus!
taaler det eiheller — jeg vil ind . . .
jeg vil vente, jeg vil have Vished.
O, Himlens Magter! staaer mig bi! I veed det,
Amadeo hidtil var mig tro,
mig en kjærlig Ægtefælle. Hun,
snedige Qvinde gjør ham ligegyldig
mig, der er hans Hustru. Straf da hende!
hende fra mit Aasyn! — Bort! de komme!

(Iler ud.)

Ottende Scene.

Amadeo og Maddalena (der komme ind igjen).

Maddalena (afsides).

ı var bestemt herinde. (Høit.) Eders Tegning
: fyldt mig med Beundring. Dette Værk
Eders Navn til fjerne Tider bringe.

Amadeo.

t er mit Haab, min Stolthed.

Maddalena.

Men tillad nu!

Jo større den Anseelse vil blive,
Der venter Eder, med desmere Føie
Kan jeg forny'e mit Forslag. Denne Bolig,
Som den er nu, er for en anseet Kunstner
Ei passende. Jeg tvivler meget paa,
Den gamle Michel Angelo i Rom
Gav sig tilfreds dermed. Som han I trænger
Til større Rum.

Amadeo.

Ved visse Leiligheder
Har du vel Ret.

Maddalena.

Ved mange, kjære Ven!
Som ved Lykønskninger, Deputationer,
Naar Byens første Mænd er her i Selskab,
Og saa fremdeles.

Amadeo.

Kjære Maddalena,
Du veed, jeg lytter gjerne til din Stemme,
Saavel fordi den udgaaer fra en lys
Forstand, som ogsaa — nu, vel og af gammel
Hengivenhed —

Maddalena (griber hans Haand).

Hvor Eders Ord mig glæde!

Amadeo
(trækker hende til sit Bryst)

Troer du, min Ungdoms Indtryk kan saa let

ig, nu da jeg har i dig
levende fornyet hos mig?

Maddalena.

t troer jeg ikke! — Men saa siig mig,
nin Mening har lidt Vægt hos Eder,
nu tilsinds — ja, jeg maa lee,
andler denne Sag saa ivrig.
n er nu eengang min Natur —
s er tilsinds at foretage
orandringer, i Husets Bygning,
om, og som I ogsaa bifaldt.

Amadeo.

rice, veed du, er ei for det.

Maddalena.

r mig i mange Ting en Gaade.
næsten latterligt — tilgiv mig —
Læredreng, at den uvorne
skal agere Tjener, melde
en kommer, gaae i Byen for Jer —

Amadeo (misfornøiet).

vist og sandt.

Maddalena.

Det har jeg talt om
ice. Men hun bad mig skjøtte

Amadeo.

Saa? Hm!

Maddalena.

„Giuseppe, som hun sagde
Var Alle her tilfredse med.“ — Hun veed dog,
Hvad der behøves i et Huus som Eders.
Forstand, det har hun vist — ja, i det Mindste
Ret god Forstand. (Prøvende.) Men hun er sikkert
stridig —?

Amadeo.

Aa ja, maaskee.

Maddalena (som før).

Naar hun har sat sig paa
En Ting, saa faaer man hende ikke fra det —?

Amadeo.

Tildeels har du vel Ret.

Maddalena.

Ja, derfor troer jeg,
Vi kommer ingen Vei med Beatrice,
Naar vi vil tænke paa at redressere
De Mangler, der er her ved denne Bygning.
Hun sætter sig imod hvert Skridt, vi gjør,
Og bli'er fortredelig. Men at nu I
Ved en Befaling skulde staae derpaa,
Er mod min Følelse. Vi kan jo opnaae
Det Samme mildere, ved bedre Midler.

ǝis for Exempel hun tog bort herfra
ı otte Dage —

Amadeo (forundret).

Tog herfra?

Maddalena (hurtig).

Jeg mener,

I en Bekjendt i Byen, medens vi
et Værste fik fra Haanden. Kom hun saa
Dage — ja, hun kan jo daglig komme,
ǝis hun har Lyst — og saae, hvor smukt og prægtigt
et Hele tog sig ud, saa er jeg vis paa,
ın var den Første til at glædes ved det.

Amadeo.

:t troer jeg ogsaa. Men alligevel —
t gaaer ei an.

Maddalena
(kjærtegnende ham).

Aa jo! Forund nu Eders
ninde denne Glæde. Barnet stikker
dnu i Ærmet paa mig. Siig nu smukt:
, Maddalena!

Amadeo.

Ja — men vi maae vente.

Maddalena.

nei! Hvor længe kan jeg blive her?
Ʒ maa dog see, hvordan vort Arbeid lykkes.
maae begynde strax; ei sandt, det maae vi?

Amadeo (betænkelig).

Jeg veed ei ret — jeg frygter, Maddalena —

Niende Scene.

De Forrige. — Giuseppe. Siden Silverio, Pamfilo og to a Hertugens Cavallerer.

Giuseppe.

Naa, Mester, nu faae vi store Fremmede. D er to Raadsherrer derude og nogle andre Herrer i Ærinde fra Hertugen.

Amadeo (til Maddalena).

Det er om Aquæducten, at de komme.

Maddalena.

Nei, hvilken Ære!

Amadeo.

Du har Ret. To Herrer
Af Raadet sendes — (til Giuseppe.) Lad dem træde ii

(Giuseppe gaaer.)

Maddalena.

Nu, kjære Ven, giv mig et Svar.

Amadeo.

Jeg maa vel.
Man kan ei slippe dig. Saa tael da selv
Med Beatrice; hør nu hendes Mening.
Men siig det paa en smuk og skaansom Maade.

Maddalena.

Det skal jeg — stol kun paa mig.

Amadeo.

Ja, der er de!

(Silverio, Pamfilo og to af Hertugens Cavallerer træde ind.)

Silverio.

Hans Høihed sender os, dér er af Raadet,
Fordi det Budskab, vi skal overbringe,
Afhænger deels af ham og deels af Byen.
Det er til Eder, Amadeo Spina!
Hans Høihed har betroet det Hverv at bygge
Vandledningen, der skal forsyne Byen.

Amadeo.

I ædle Herrer, værer mig velkomne!
Jeg beder venligst, træder ind!

(Han aabner Døren til sit Arbeids-Værelse og gaaer ind med dem.)

Maddalena (ene).

Nu har jeg
Hvad just jeg ønsked' mig! Nu faae vi see!
Du kaldte mig, min kjære Beatrice,
Landløberske; det gjør man ei omsonst.
Tag dig iagt! Landløbersken kan voxe
Dig over Hovedet, før mindst du troer det.

Tiende Scene.

Maddalena. — Beatrice. Isotta.

Beatrice (afsides).

Hun her igjen!

Maddalena.

I søger Amadeo?

Beatrice.

Er han gaaet ind med Herrerne fra Raadet?

Maddalena.

I dette Øieblik.

Beatrice (til Isotta).

Saa kom!

(Vil gaae.)

Maddalena.

Tillad!

Jeg har et Ærinde til Jer.

Beatrice.

Har I?

Maddalena.

Ja, Eders Husbond har mig nylig paalagt
At vise Jer, hvor høit det er nødvendigt,
At de Forandringer i Husets Bygning —

Beatrice (afbrydende).

Spar Eders Ord! Jeg trænger ikke til
Oplysninger af Eder.

Maddalena.

Som I vil,
Mig er det uden Forskjel. Men da disse
Ombygninger nu absolut maa skee —

Beatrice.

Hvem siger det?

Maddalena.

Det siger Amadeo,

Beatrice.

ıan aldrig sagt.

Maddalena.

I faaer vel troe mig,

ıar bedet mig at føie til:

Arbeid Eder er imod,

knap kan taale Synet af det,

r han, at det er bedst, I tager

Dages Tid fra Eders Hjem.

Beatrice (forbauset).

fra mit Hjem? Det har han sagt?

Maddalena.

ẞ stole paa.

Beatrice.

Du lyver, Qvinde!

ıan ikke tænkt engang.

Maddalena.

Saa spørg ham,

l ham saa høfligt som til mig,

usandt.

Beatrice.

Troer I, jeg vil krænke

ʒond med at spørge ham, om jeg,

ɛviede Hustru, skal forjages?

Maddalena.

Forjages! Aa, I tager det saa svært.
I kan jo komme her engang imellem
Og see, hvad Amadeo og hvad jeg
Har travlt med.

Beatrice (afsides).

Hun og Amadeo! Hør kun!
Ja, jeg skal bort, at hun kan leve med ham
I uforstyrret Lyst.

Maddalena (vedblivende).

Hvad vi har bygget
Og muret, malt og tapetseert.

Beatrice.

Skal jeg
Som Husets Frue staae med begge Hænder
I Skjødet, medens I har Lov at skalte
Og valte her — det bilder I Jer ind?

Maddalena.

Var jeg i Eders Sted, saa gav jeg efter,
Og med det Gode. Amadeo, veed I,
Har han besluttet Noget, saa forstaaer han
At sætte det igjennem.

Beatrice
(afsides, smertelig).

Han har vendt
Sit Hjerte fra mig! Han er tabt for mig!

Isotta (til Maddalena).

en er I vis paa, det er Herrens Mening?

Maddalena.

otta gjorde klogest i at gaae.
iar hendes Herskab taler, skal hun tie.

Beatrice
(da Isotta vil gaae).

iv her! (Til Maddalena.) Vil I erindre, mine Folk
odtage kun Befalinger af mig.

Maddalena.

is hun skal blive her, naar I ta'er bort,
ia maa jeg vel befale hende.

Beatrice.

I?

Maddalena.

j bliver her i Eders Sted og paaseer,
Husets Gang og Orden varetages.

Beatrice (afsides).

n i mit Sted! O, brist, mit arme Hjerte!

Maddalena.

jeg maa bede Jer om Svar.

Beatrice.

Jeg skylder
Nogen Svar undtagen Amadeo.

Maddalena.

'eer jo, at han har i denne Tid

Fuldtop at sørge for. Er det saa værdt
At plage ham? Det er hans egen Villie,
At I skal svare mig. Gjør derfor Anstalt —

Beatrice.

Hvad mener I med Anstalt?

Maddalena.

I maa tage
Herfra endnu idag.

Beatrice (forbauset).

Idag!

Isotta (afsides).

Nu har jeg hørt!

Beatrice.

Skal som en Hund jeg kastes ud af Huset?

Maddalena.

I har jo Slægtninge, som I kan tye til. —
Ja, uden Omsvøb — for min Tid er knap,
Og min Taalmodighed er ikke stor —
Jeg maa nu bede Jer om Husets Nøgler.

Beatrice (forbittret).

Nei, siger jeg, nei! om det ogsaa gjaldt
Min visse Død. Hvad, Husets Nøgler skal j
Levere fra mig, de, som er betroet
Min Varetægt? Gaae! det er Gift og Galde
Der taler af din Mund. Jeg viger ikke
Fra Stedet, hører du? Her er min Plads,

om jeg saa skal kalde Folk fra Gaden
Hjælp mod dig og dine skjændige Paafund,
vil jeg blive som min Herres Hustru.

Isotta
(der har nærmet sig hende).

n kjære Frue!

Ellevte Scene.

Forrige. — Amadeo. Silverio. Pamfilo og Cavallererne,
der træde ud igjen.

Amadeo.

Ædle Herrer! hilser
n høie Hertug, tak ham for hans Naade!
I, Messer' Pamfilo, maa nu see til
trøste Jeres Broder. Jeg vil troe,
ı er som Haandværksmand al Ære værd —

Pamfilo (afsides).

:dømte Hovmod!

Amadeo.

Men et Værk som dette,
kræver kunstnerisk Forstand og Indsigt
dyb Beregning . . .

Beatrice
(som Isotta vil berolige).

Slip mig!
(Træder i oprørt Stemning hen til de Talende.)
Amadeo!

Jeg fordrer Svar af dig, og et bestemt.
Er det din Villie, jeg skal tage bort,
Nei, jages bort fra dette Huus —?

Amadeo (vred).

Hvordan!

Du falder mig i Talen? Seer du ikke,
At her er høie Gjæster, Mænd, der bringe
Vor naadige Hertugs Budskab om den Ære —

Beatrice (som før).

Endnu engang, dit Svar! Er det din Villie,
At jeg skal jages fra dit Huus?

Amadeo (heftig).

Ja! ja!

Og gid du alt var borte! Maddalena
Vil blive her saa længe.

Beatrice.

Maddalena!

Din Bolerske! Det troer du, jeg vil taale?
Nei, førend det skal skee —

Amadeo
(til Maddalena og Isotta).

Skaf hende bort!

Maddalena
(nærmer sig hurtig og vil tage hendes Haand).

Følg ud med mig!

Beatrice (truende).

Elendige! I vover —?

(Til Amadeo.)

ei, du skal bort! Ja, du er værd den Naade,
or Hertug viser dig! (Til Raadsherrerne.) I høie
Herrer!
søge jo om Anio Martello.
og i vor Kjælder i det gamle Huus,
er finder I ham. Han, han dér har dræbt ham!

Amadeo
(slaaer forfærdet Hænderne sammen).

ykkelige, tie!

Pamfilo
(l Beatrice, der understøttet af Isotta er sjunken om paa en Stol og bedækker Ansigtet med Hænderne).

Hvad siger I?

(Da hun under heftig Graad ikke svarer, vender han sig til Amadeo.)

Men det er jo en gruelig Beskyldning!
Martellos Lig er skjult i Eders Kjælder?

Amadeo.

Jeg selv — I finder det.

Pamfilo.

Det er jo uhørt!
Og I har dræbt ham?

Amadeo.

Nei.

Pamfilo.

Tie! I har dræbt ham!

(Til de Omstaaende.)

Lad Vagten hente! — Amadeo Spina!
I er min Arrestant.

Amadeo (affføres.)

Ja, Alt er tabt!

Fjerde Act.

---

t Audiens-Værelse hos Hertugen. Han og en af hans Cavallerer træde ind.

Første Scene.

Hertugen.

Jar der et Opløb?

Cavalleren.

Udenfor hans Bopæl,
f flere Hundred Mennesker. Man raabte
a alle Kanter, hele Huset burde
a Grunden rives ned; og allerede
an slæbte Bjælker for at sprænge Porten,
a Militairet kom og spredte Hoben.

Hertugen.

aa der er ingen Skade skeet?

Cavalleren.

Ja, nogle
lf Ruderne, dem slog man ind.

Hertugen.

Hans Hustru
Boer hun da dér endnu?

Cavalleren.

Nei, Eders Høihed!
Da han blev fængslet, maatte hun og alle
Beboerne forlade Huset. Dette
Blev nu forseglet. Hende blev det tilladt
At tage Bopæl i det gamle Huus.

Hertugen.

Af hvem bestod da Hoben?

Cavalleren.

Meest af Pøbel,
Men ogsaa Andre, af de bedre Classer.

Hertugen.

Det kan jeg ikke fatte. Amadeo
Har altid været agtet høit i Byen.

Cavalleren.

Jeg frygter for, at vore Munkes Iver
Har virket ind paa Folk.

Hertugen.

Hvorledes det?

Cavalleren.

Martello var en flittig Kirkegjænger.
Uagtet han var gjerrig, har han stundom
Betænkt Mariæklosteret med Gaver.

raabte Munkene, „at en saa from,
dfrygtig Mand var bleven dræbt, det burde
n exemplarisk straffe."

Hertugen.

Nu, jeg tænker,
vore Dommere vil gjøre fyldest.
denne Sag er Alting uforklarligt.
Hvem er derude?

Cavalleren.

Messer' Luciano,
han har ventet noget.

Hertugen.

Lad ham komme.

(Cavalleren lukker op for Luciano og gaaer.)

Anden Scene.

Hertugen. Luciano.

Hertugen.

ymmer vist, min kjære Luciano,
at erfare hvad jeg synes om
Sager, I har sendt til mig forleden.
har jeg ikke gjennemgaaet endnu,
t dog det Meste, og med stor Tilfredshed.
kjaarne Stene og den smukke Samling
teer, Mosaikerne fra Rom,

Alt er fortræffeligt: De græske Mønter
Maae vente noget; men jeg saae alt nu,
Ved disse vil mit Kabinet beriges.
Hvad er der nu tilbage?

Luciano.

Meest Antiker,
Som ved et sjeldent Held jeg fik i Rom.
Endeel vil trænge til Restauration,
Dog kan det skee med Lethed, som jeg troer.

Hertugen.

Lad mig kun faae det Hele, I har indkjøbt;
Og kom saa til mig i den næste Uge.
(Da Luciano bliver staaende.)
Er der forresten Noget, som I vil mig?

Luciano.

Jeg har en Bøn til Eders Høihed

Hertugen.

Tael!

Luciano.

Min Ven og Svoger, Amadeo Spina —

Hertugen.

Guds Død! Javist, I er besvogret med ham!
Ham gaaer det galt.

Luciano.

Hvis Eders Høihed ikke
Vil stemme Dommerne lidt mere mildt —

Hertugen.

nmerne er undergivet Loven.
vad der kunde gjøres, har vi gjort.
: Svoger paastaaer, at Martello
saaret under en Tumult
et, næsten udenfor hans Dør,
vi strax bekjendtgjort, at hvis Nogen
e dertil, eller kan os give
er, der er til Gavn for Sagen,
an vente sig en god Belønning,
enbog han deeltog i Tumulten,
: mindre lægges ham til Last. —
l, som I veed, har Ingen meldt sig.

Luciano.

ter for at drages ind i Sagen.

Hertugen.

t. Men, hvis Dommerne nu mene,
umult er Amadeos Opspind,
i nødt' at finde os deri.
, jeg gjorde gjerne Noget for ham,
flere Retninger en Kunstner
der gives Faa, og nødig saae jeg
t for en Forbrydelse som denne.
ng taler mod ham.

Luciano.

Alt vel ikke.

Hvad han har anført om sit Forhold til
Martello, at ved ham han blev bedraget
For hiint Juveelskriin, anseer man for Paafund,
Som Noget, han først nu er falden paa
Blot for at frelse sig. Jeg kan bevidne,
Han har til mig for flere Dage siden
Fortalt det Samme, og da jeg gik fra ham,
Saae jeg Martello gaae mig tæt forbi
Lyslevende. Hvis altsaa Amadeo
Har dræbt ham, er hiint Factum dog ei rokket.

Hertugen.

Ja, deri har I Ret. Det skal I sige
Til Dommerne.

Luciano.

Det har jeg gjort; men disse
Er ikke gunstigt stemte for min Svoger.

Hertugen.

Det kan jeg ikke troe.

Luciano.

Ja, En af dem,
Anklageren, Raadsherren Pamfilo,
Har dog indvirket slemt paa Raadets Flertal.
Han er min Svogers Uven.

Hertugen.

Nu, hans Ven
Er han vel ikke, men just ei hans Uven.

Luciano.

han er findet, saae jeg bedst,
Martellos Lig blev gravet ud.
rs Høihed veed, har Amadeo
ig paa et Brev, der klarlig viste
Underfundighed. Men Brevet
han sagde, kommet bort. Man antog
Sagen for en simpel Udflugt.
deos Vegne jeg forlangte,
skulde undersøges. Noget,
tænkte jeg, maaskee man fandt,
:d' mod Martello. Pamfilo
ıeles min Begjæring. Først,
lev ved, og da Silverio
til Hjælp, saa drev jeg det igjennem.
ıa fandt man Brevet. Det var lagt
:o selv i Kappelommen;
ɔrvirringen han havde glemt det.

Hertugen.

hvad hjælper det? Der staaer i Brevet,
t med Juvelerne beroer
Martello. Man har søgt
te Flid i alle Kroge hos ham —
:net var der ikke.

Luciano.

Har man søgt

Med største Flid? Jeg tvivler meget paa det.
Hvis ei det er for dristigt, vil jeg vove
Den Bøn til Eders Høihed, at det maatte
Tillades mig at søge. Jeg har staaet
I flere Handels-Forhold til Martello,
Kom ofte til ham og er velbekjendt med
Localiteterne dér hvor han boer.

Hertugen.

Nu, det, jeg tænker, kan tillades Eder,
Naturligviis med En af Rettens Folk,
Og — ja, det er vel bedst, jeg giver Eder
Et Par Ord med, som I fra mig kan bringe
Silverio — han er en vakker Mand.

Luciano.

Ja, han er Den i Raadet, jeg endnu
Tør haabe, staaer os virksom bi.

Hertugen
(giver ham et Papir, han imidlertid har skrevet Noget paa).

See der!
Det skulde glæde mig, om Eders Iver
For Amadeo bragte Lys i Sagen.
Men glem dog ikke, at sandsynligviis
Der falder Dom idag.

Luciano.

Hvis det kan lykkes

samle flere Facta, der formilde,
r Dommen stilles hen til Eders Høiheds
naadning, haaber jeg.

Hertugen.

Vi faae at see.

Luciano.

3 anbefaler mig til Eders Høihed,
ed Tak for den mig viste, store Gunst.

(Gaaer.)

Hertugen
(efter nogen Overtænkning)

i, Amadeo kan ei være skyldig
nogen Handling af en lav Natur.
Indbrud for at tage hvad der ikke
ed Rette tilkom ham — det er umuligt!
en Drabet! Han har heftige Lidenskaber, —
et kunde jeg nok tiltroe ham. Ja, her
: Anstødsstenen; her desværre peger
Hvert Indicium paa ham, og Dommen
il uden Tvivl erklære ham for skyldig.
- Jeg frygter, her er Lidt at gjøre for ham.

(Gaaer ind.)

Tredie Scene.

Amadeos Værelse i den gamle Bolig fra første Act sidste Scene. Det er nu tomt, paa et Par Stole nær. Isotta fører Beatrice ind fra Sidedøren.

Isotta.

Min kjære Frue! gaae I heller herind!
Her er dog lysere, lidt mere muntert.

Beatrice

(der ved Indtrædelsen har sat sig paa en Stol ligesom af Trætheb).

Du siger muntert. Ja, her sad han inde;
Det var hans Arbeids-Værelse. Her har jeg
Betragtet tidt hans Aasyns ædle Træk,
Hvorover Trang og Kummer havde kastet
Saa mørke Skygger, uden at de kunde
Formørke Glimtet fra hans stærke Sjæl.
Ja, du har Ret, den Tid var munter, skjøndt
Den kuede ham og mig med daglig Mangel.
O, sad han her endnu! Men nu — (reiser sig som Angst) Isotta,
Han er i Fængsel, i et mørkt og fugtigt,
Et hæsligt Rum, hans skjønne, ranke Legem
Belagt med Lænker, en elendig Slutter
Er om ham nu, istedenfor hans Hustru ...
Hans Hustru, ak! — Isotta, siig mig, troer du,
At Amadeo tænker paa sin Hustru?

Isotta.

a, det kan aldrig feile.

Beatrice.

Ja, men troer du,
t han — at han ei tænker nu med Vrede,
led Had, med Afsky paa sin stakkels Hustru?

Isotta.

'et er jeg vis paa, at han ikke gjør.
'en tael dog ei bestandig om det Samme.
Har kun ondt deraf.

Beatrice.

Hvor kan jeg Andet?
et er kun denne Tanke jeg kan rumme.
en følger mig om Dagen og med mine
övnløse Nætter. Falder jeg i Blund,
a stiger den i Drømme frem paany
led rædsom Tydelighed. — Har jeg sagt dig,
t jeg inat har drømt om Amadeo?
'i var herinde begge. Mens han hæved
5in Haand, han sagde strengt: „Det er din Straf,
lt du skal boe i dette fattige Huus;
lt du ved Nat og Dag skal høre Sukket
ra Kjælderen, fra ham, den Ubegravne.
)g du skal sidde her til Dommedag,
'il du befries for din svare Brøde."
', hvilken Drøm! Jeg vaagned op med Rædsel,

Og vred mig som en Orm. Thi Sukket, Su
Det syntes jeg saa tydeligt at høre.

Isotta.

Ak, Frue, I forsynder Jer! Tael heller
Om andre Ting.

Beatrice.

Hør, veed du nu bestemt,
At Anio Martello er begravet?

Isotta.

Ja, det er vist og sandt. Mariæklostret
Har bisat ham med Sang og Klang iforgaars
Der var saa mange Mennesker!

Beatrice.

Og dog,
Dog sukker han — jeg hører det bestandigt.

Isotta.

Det bilder I Jer ind, det kan I troe mig.

Beatrice.

Nei, nei! det er som Amadeo sagde:
Jeg hører det til Dommedag.

(Der bankes paa Hoveddøren.)

Isotta.

Det banker.
Det er vist Eders Broder.

(Gaaer for at lukke op.)

Beatrice.

Ak, hvem ellers!

n flyer mig som en Pestbefængt.

den Eneste, der er mig tro.

Fjerde Scene.

De Forrige. — Luciano.

Beatrice (gaaer ham imøde).

ıciano!

Luciano.

Kjære Beatrice!

beredt?

Beatrice.

Beredt at følge med dig?

vel nødt dertil. Den første Gang,

blev taget i Forhør, da var jeg

let over Det, jeg skulde vidne.

ılp mig ei, at jeg tilbagekaldte

Ord, jeg havde sagt og nu saa bittert,

ıerteligt fortrød; jeg skulde blive

n affindige Beskyldning. — Nu,

ordrer man da nu?

Luciano.

Maaskee det Samme.

ıar du bliver fast ved din Erklæring,

n det gavne Sagen.

Jeg har dog stevnet hende til at komme
Et godt Qvarteer før Tiden. Hun kan være
Til største Nytte, hvis hun vidner klogt.
Men hun maa forberedes. — Naa, der er hun!

(Gaaer hen til Vorbet. Maddalena og Nina træde ind venstre Side.)

Maddalena.

Jeg er ei veltilmode ved det Hele.

Nina.

Ih nu, hvad kan de gjøre dig? Du siger,
At du er nylig kommen her til Byen,
Har Intet med den hele Sag at skaffe.

Maddalena.

Ja, Nina, men desværre, jeg maa tilstaae,
Jeg har min Deel i denne stygge Sag.

(Pamfilo nærmer sig dem.)

Pamfilo (til Maddalena).

I er den unge, fremmede Signora,
Der har i nogen Tid havt Ophold hos
Den Mand, der nu skal dømmes?

Maddalena.

Kun en Dag

Pamfilo.

I var der Natten over.

Maddalena.

Men kun denne.

Pamfilo.

den Tid I var der, er os vigtig.
el have hørt og seet saa Meget,
Evers Vidnesbyrd kan gavne
heden. Lad mig give Jer
:nt Raad. Bekjend kun uden Omsvøb
I veed, selv hvad I blot formoder.
kan I let indvikles med
Sag, der er af slem Natur.
l Evers Bedste, at jeg raader.

ijen hen til Bordet. Lidt efter ankomme de Dommere og en Skriver, tilsidst Silverio.)

Madbalena.

du see!

Nina.

Ja, Pokker skulde sætte
i Vove for at frelse Andre.
du kun hvad du har hørt og mærket.

Madbalena.

det rigtigt?

Nina.

Ja, der er saa Meget,
n maa gjøre, skjøndt man nødig vil det.
an ikke være tjente med
her tilbage og maaskee
:s for at være med i Ledtog;

See til at slippe fri for denne Handel,
Siig hellere for Meget end for Lidt.
Der falder let en Skygge paa dig selv,
Naar du fortier hvad man troer, du veed.

Madbalena.

Tie stille! See, der kommer Beatrice!

(De gaae til Baggrunden af Salen, hvor nogle Tilskuere ha' samlet sig. — Beatrice og Luciano, som hun støtter sig ti komme fra venstre Side.)

Beatrice.

Men er det vist, jeg faaer ham her at see?

Luciano.

Det er sandsynligt, som jeg alt har sagt dig.

Beatrice.

Skal han da være selv tilstede, medens
Man læser Dommen op?

Luciano (tøvende).

Nu ja, det skal han.

Beatrice.

Men det er ubarmhjertigt. Skal han høre
For alle Mennesker den Dom, der fældes?

Luciano.

Ja, denne bittre Kalk maa ogsaa tømmes.

Beatrice
(der har kastet Øiet til Baggrunden).

See derhen, dér! Der staaer jo Madbalena!
Hvad vil hun her? Er det af fræk og skjændig

Nysgjerrighed, og for at triumphere
Ved vor Elendighed?

Luciano.

Det troer jeg ikke.
Man har vel æsket hendes Vidnesbyrd.

Beatrice.

Ak, hendes Vidnesbyrd! Hvad tør vi vente,
At hun vil vidne! Neppe til vor Fordeel.

Luciano.

Det faae vi høre nu. — Men tys! Jeg seer,
Silverio har reist sig og vil tale.

Silverio.

Da Retten nu er lovlig sat, begynder
Vort Dommer-Hverv. Lad Inqvisiten komme!
(En af Retsbetjentene med to Bevæbnede gaaer ud tilhøire.)
Saavidt det var os muligt, har vi søgt
At bringe Lys i denne mørke Sag.
Kun et Par Vidnesbyrd endnu maa høres,
Og da kan Sagen tages op til Doms.
Amadeo kommer ind fra høire Side, ledsaget af Betjenten og de Bevæbnede, der forblive hos ham, Alle paa høire Side af Dommernes Bord.

Beatrice (i heftig Bevægelse).

Der er han! Det er ham! min Amadeo!
O, han er bleg!

Luciano
(vil føre hende tilside).

Ifald du vil, da kan vi
Gaae lidt tilbage.

Beatrice.

Nei — her kan jeg see ham.

Silverio
(der igjen har reist sig; til Pamfilo).

Vil I, der er af Retten udvalgt til
Anklager, lade dem, der er stevnt' ind,
Besvare nogle Spørgsmaal. — Retten venter
Af Vidnet Sandhed, Intet uden Sandhed;
At Intet skjules, som man veed med Vished,
Og Intet siges, der er uden Hjemmel
Og blot en tom Formodning.

Pamfilo.

Maddalena
Af Rimini!

(Maddalena kommer frem fra Baggrunden til hen mod Forgrunden, men paa den venstre Side af Dommerne.)

Vi tør med Grund formene,
At I kan give nogle Bidrag til
Oplysning om den Sag, der nu skal dømmes.
Tael! og fordølg ei Noget, hvis I veed det.

Maddalena.

Det er mig ikke kjært, at jeg skal vidne
Imod den Mand, der gjæstfri tog imod mig.

Ten Retten fordrer det, og jeg maa lyde.
– Den Handling, han beskyldes for, den var mig
saa ubekjendt, at jeg som I blev rystet
Og næsten sank i Knæ, dengang hans Hustru
– Hun maa vel vide selv, af hvilke Grunde —
blev hans Angiverske.

Pamfilo.

Men I har sikkert
Bemærket Et og Andet, der bestyrker
Angivelsen.

Maddalena.

Det tør jeg ikke nægte.
Skjøndt jeg kun var en kort Tid i hans Huus,
Bemærkede jeg snart, at baade han
Og ikke mindst hans Hustru leed af Uro,
Af Angst og af Bevidsthed om en Brøde.
Om hun har været meddeelagtig i
Forbrydelsen, det maa jeg overlade
Til Eder at bedømme.

Silverio.

Dette Spørgsmaal
ar Øvrigheden allerede drøftet.
ans Hustru var, paa den Tid, da Martello
ntages dræbt, fraværende fra Byen.
et er om Inqvisiten I skal vidne.

Madbalena.

Jeg veed kun hvad der lede kan paa Spor.
Da jeg engang sad hos ham og fortalte
Ham om et Mord af Jalousie, der nylig
Var rygtedes hvor jeg har hjemme, udbrød
Jeg uvilkaarligt: „Og hvad synes Eder,
At dræbe ham, det var ham ikke nok;
Han lod ham ligge som et Dyr, foruden
Absolution, og kastet i en Grøvt
I uindviet Jord, var det ei skjændigt?"
Ved disse Ord foer han af Stolen op
Og raabte med et vildt, forstyrret Udtryk:
„Hvad mener du dermed?" og styrted' ud
Af Stuen.

Amadeo (bebreidende).

Madbalena!

Madbalena (farer sammen; afsides).

O, min Gud!

Pamfilo.

Nu videre! I har da uden Tvivl
Havt Leilighed til at bemærke Mere.

Madbalena (betaget).

Nei, ikke Meer!

Pamfilo.

Husk Eder om!

Maddalena.

Nei, nei!
veed ei Meer, kan Intet meer berette.
(Begiver sig hurtig til Baggrunden.)

Silverio.

Inqvisitens Hustru træde frem!
atrice nærmer sig, ledsaget af Luciano, ligeledes fra den venstre Side.)

Luciano (sagte til hende).

kan vist gjerne blive her.

Beatrice (sagte til ham).

Jeg haaber,
Kræfterne vil staae mig bi, naar nu
bliver spurgt. Men — bliv dog i min Nærhed.
(Luciano trækker sig noget tilbage.)

Pamfilo,
der imidlertid har talt med Dommerne, vender sig nu til Beatrice).

Eder maa jeg strengt paany erindre
Eders Skyldighed. Fra Eder kommer
jivelsen, og I har allerførst
igt Eders Husbonds Gjerning frem for Lyset.
har bekjendt, at han har dræbt Martello.
n dette vil I nu tilbagekalde.

Beatrice.

ædle Herre! det er kun min Pligt.

Pamfilo.

Hvor kan vi troe, en Hustru vil beskylde
Sin Ægtefælle for en saadan Gjerning,
Naar ei hun veed med Vished hvad hun siger?

Beatrice
(med opløftede Hænder).

Hør mig, Guds Moder! Moder for os Alle!
Du seer i Hjerterne, dit Mildheds-Øie
Kan skjelne Traadene, der krydses dybt i
Vort Inderste, og dér vor Idræt binde; —
Du veed det, at min Sjæl var saa forpiint af
Skinsygens Qvaler, og mit Bryst saa oprørt
Ved Tanken om den Haan, der blev mig viist
Af En, vi havde givet Hjem og Huusly;
Du veed det, at jeg Intet kunde sandse
Og selv ei fattede de Ord, jeg talte; —
Hør mig og vær mit Vidne! Intet vidste
Jeg om den hele Sag undtagen Det,
Som Amadeo selv har sagt og tilstaaet.

(Til Dommerne.)

Ja, ædle Herrer! ikke han, der staaer
— O, smertelige Syn! — belagt med Lænker,
Men jeg bør stevnes ind for Eders Domstol.
Hans Liv var hidtil pletfrit, høi hans Sjæl,
Hans Tale sanddru. Var han skyldig i
Martellos Drab, da nægted' han det ikke.

en jeg, der blind af Lidenskab beskyldte
in Ægtefælle for en saadan Gjerning,
ut mig i Jern, lad mig i hans Sted fængsles
; bøde for min Synd.

Amadeo (afbrydende).

O, Beatrice!

Pamfilo
(da Luciano vil føre Beatrice tilbage).

i, vent —

Silverio (til Pamfilo).

Lad hende gaae! Forhøret maa
sees for sluttet.

Pamfilo.

Nu, som Eder synes.

Silverio (reiser sig).

: er nu overveiet, og et Fleertal
Dommerne har givet deres Stemmer.
en for at Intet skal forsømmes, siig os
· Slutning, Amadeo Spina,
r I et Ord endnu til Eders Forsvar?

Amadeo (træder frem).

veed, min Dom er fældet, og jeg kunde
holde mig til Det, jeg alt har anført.
t Meget kun endnu: Den Hovedklage,
ædle Dommere! har reist imod mig,
ter ud paa, at jeg selv har dræbt Martello.

Men der er Intet anført til Beviis
Mod min Benægtelse.

Pamfilo (farer op).

Hvad? Intet anført?
Har I da ikke, dengang Øvrigheden
Lod søge efter ham i hele Byen,
Har I da ikke skjult hans Død, og handlet
Saaledes med hans Lig, at det alene
Er meer end nok Beviis for Eders Udaad?

Amadeo.

Det er min Brøde, ja, det er min Brøde!
Det tilstaaer jeg. Men dræbt ham har jeg ikke,
Saa sandt jeg stoler paa, at Gud og alle
Hans Helgene vil see til mig i Naade!

Pamfilo.

Men andre Grunde stemple Jer som Drabsmand.
Thi det er tydeligt, at I blev fristet
Til Eders Gjerning af Martellos Rigdom.
I er beskyldt for Indbrud i hans Huus,
Og har ulovlig taget af hans Eie.

Amadeo.

I feiler, ædle Herre! jeg er ikke
Beskyldt derfor; thi det bør ikke glemmes,
At Ingen vidste, Ingen kunde vide,
Om jeg har været i Martellos Vaaning.
Det kan tilvisse lægges mig til Last,

jeg gik did og tog mig selv tilrette.
en jeg har intet Øieblik fortiet
r Dommerne det Skridt, jeg antog tilladt.
g naar jeg uopfordret tilstod dette,
a er det skeet, fordi jeg vilde staae
aa reen for Eder som jeg staaer for Gud.
Jeg bøier ydmyg mig for Eders Dom,
len, maa jeg nu elendig lide Døden,
a har jeg den Fortrøstning, at min Sjæl,
aa syndefuld den ogsaa er, vil ikke
rtabes, men af Dommeren hiistoppe
mammes med Barmhjertighed.

Silverio (efter et Ophold).

I har
Meer at sige?

Amadeo.

Nei.

Silverio.

Saa hør da Dommen.

(Læser op af et Papir, Skriveren rækker ham.)

„Amadeo Spina! Vi dømme dig for Manddrab
Indbrud og for ulovlig Besiddelse af anden
ands Eiendele, til offentlig at lide Døden ved
værdet, og skal Dommen exseqveres paa Torvet
enfor din Bolig.“

Beatrice
(der har trængt sig noget frem, fulgt af Luciano).

Almægtige Gud! (Falder i Afmagt.)

Amadeo
(strækker i Frastand Armene ud mod hende).

Silverio.

Retten er hævet!

Femte Act.

Hertugens Audiens-Værelse.

Første Scene.

Hertugen. Pamfilo.

Hertugen.

'orstaae mig rigtig: ved hans Broders Død
lfalder ham, som nys er meldt til Retten,
ı Arv, der er betydelig. Hvis nu
:an endelig vil paastaae, han har taget
ıveler hos Martello uden Adkomst,
aa kan han give rigelig Erstatning,
8 desforuden vel en Bod for Selvtægt.
i har dog ikke fuldt Beviis for Drabet;
8 derfor synes mig, at her var Grund til
maadning, Grund til at forandre Dommen
l Landsforviisning.

Pamfilo.

Eders Høihed, nei!
Man giver derved kun et slet Exempel.
I selv har nylig skjærpet vore Love
For Overfald og Drab —

Hertugen.

Det er vel saa,
Men denne Sag er altid tvivlsom.

Pamfilo.

Tvivlsom?
Den staaer for mig aldeles reen og klar.
Han har i lang Tid været uden Arbeid,
Om ved et vildt, ustadigt Levnet, eller
Ved Ligegyldighed, det veed jeg ikke.
Det er den yderligste Grad af Armod,
Der drev ham til Forbrydelsen.

Hertugen.

Nei, nei!
Jeg troer, jeg kjender Amadeo bedre.
Hvis ei han var retsindig, er jeg vis paa,
Selvfølelse og Stolthed vilde hindre
Ham i en lav og smudsig Handling.

Pamfilo.

Ja,
Om hans Retsindighed kan der vel twistes.

!en Stolthed seer man ofte bøie Nakken
›r Nød og Trang.

Hertugen.

I er for haard og streng.
ilverio, der leder denne Retssag,
: stemt lidt mildere for Amadeo.

Pamfilo.

ilverio har ladet sig bedaare
: Amadeos Svoger, Luciano.
:Uad, jeg giver herpaa et Exempel.
!an vil med Vold og Magt, at det Juveelskriin,
er spørges om, skal findes hos Martello.
u har man søgt paany og været nærved
: rive Huset ned af lutter Iver.
!en — man har Intet fundet.

Hertugen.

Dersom Skrinet
r af Martello paa ulovlig Viis
ilbageholdt, saa er det gjemt med Omhu,
'g der maa søges længe før det findes.

Pamfilo.

'et findes aldrig! thi det er der ikke.
'et er sandsynligviis for længe siden
hændet og Juvelerne skilt ad.
en Kunst forstaaer just Amadeo godt.

Hertugen.

Nei, Pamfilo, I er for fjendtlig sindet
Mod denne Mand; det billiger jeg ikke.
Det er af Lidenskab I taler mod ham.

Pamfilo.

Jeg taler som mit Dommer-Embed fordrer.

Anden Scene.

De Forrige. — En Hofcavalleer. Strax efter Silverio og Luciano.

Cavalleren.

Tillader Eders Høihed —

Hertugen.

Nu?

Cavalleren.

Raadsherren
Silverio og Luciano ønske
At stedes til Audiens.

Hertugen.

Lad dem kun komme!

(Cavalleren gaaer.)

Nu faae vi høre hvad Silverio siger.

(Silverio og Luciano træde ind.)

Jeg kan alt see, I bringer os en Nyhed.

Silverio.

En Nyhed vist for Mange. Der er indtraadt

i vor Retssag om Martello,
overraske.

Hertugen.

Nei, fortæl!

Silverio.

ırdo, En, der tidt er stevnet
ind, og tidt har snoet sig fra os,
ıst igjen, og ved Martellos
At det er skeet ved ham,
ı faaet at vide, men han vidste
n hans Død. Han fik nu skrevet
m En, der samme Dag blev løsladt,
ıt levere til Martello.
uus var jeg med Luciano
lig, dengang Brevet kom.
t, efter Embeds Pligt og Medfør;
saae med øvet Øie
at dets Haandskrift var den samme
første Brev.

Hertugen.

I mener Brevet,
:o paastod, at han fandt?

Silverio.

Hertugen.

Ei, saa har vi Ophavsmanden!
Det er et vigtigt Punkt. — Nu, hvad saa M—

Silverio.

Jeg gik nu til Arresten, fik Pisardo
Bragt i Forhør og tvang ham til at tilstaae,
Han havde skrevet hiint som dette Brev.
Da han nu altsaa vedgik, at han vidste,
Martello var den egentlige Ransmand,
Saa spurgte jeg tilsidst, om han da ikke
Formaaede at give os et Vink,
Hvor Skrinet med Juvelerne var skjult.
Han meente nok, han kunde, og han blev nu
Ført med os hen til Huset. Her han peged'
Paa et i Væggen anbragt Crucifix.
„Bag dette" sagde han. Men hverken han,
Og mindre vi forstod at finde Gjemmet,
Den Mechanisme, der gav Adgang til det.
Først, da en Træbeklædning blev slaaet fra,
Fandt vi et Skud af Jern, som vi brød op,
Og bagved dette var et Rum, hvori
Blandt andre Sager Skrinet her var hensat.
(Tager et Skriin i rødt Læder frem, og leverer det til Hertugen.)

Hertugen (aabner det).

Det er det samme! Alle Smykker er' der!

ıngler ei det Mindste. (Til Silverio.) Alt det
har I

bragt i denne Morgenstund?

Silverio (smilende).

k skee Luciano, Amadeos

.ige Ven! Han drev mig med sig.

Luciano.

r ei heller megen Tid at spilde.

Hertugen
(rækker Luciano Haanden).

i kjender jeg min Luciano.

:r paa Andres Bedste som sit eget.

Pamfilo, hvad synes I om dette?

dog Amadeo fri for denne

ige Deel af Klagen.

Pamfilo
(der har hørt til, mørk og bortvendt).

Er han?

ı jeg ikke see.

Hertugen.

I hørte jo . . .

Pamfilo.

: Eders Høihed! jeg har hørt,

e Skriin er fundet hos Martello.

ılde det i Grunden ogsaa være.

ndes nu, at Eders Høihed selv

Har paalagt Amadeo, hos Martello
At bytte Smykkerne mod andre, bedre
Juveler — eller ta'er jeg feil heri?

Hertugen (utilfreds).

Nei, det er rigtigt.

Pamfilo.

Han har altsaa byttet;
Og Skrinet maa naturligviis just være
Dér, hvor man fandt det.

Silverio (til Pamfilo).

Ærede Collega!
Hvis det var saa, hvorfor har da Martello
Skjult dette Skriin saa ængstligt? og hvorfor
Blandt lutter Tyvekoster?

Pamfilo (studsende).

Tyvekoster?

Silverio.

Ja, min Beretning er ei nær til Ende.
Iblandt de Sager, der i Rummet fandtes,
Er og det svære Kors af Guld, besat
Med ædle Stene, der for to Aar siden
Blev stjaalet fra Mariæklostrets Alter;
Desuden andre Ting, hvorom med Vished
Jeg sige tør, at det er Tyvekoster.

Hertugen.

Men det er jo forfærdeligt!

Silverio.

Pisardo
t daarligt Vidne. Men naar han
e fuldt Beviis for, at Martello
ler for de fleste og de største
re, der færdes her i Byen,
et Noget, han ret godt kan vide.
er nu, at Inqvisitens Paastand,
har mistet Skrinet ved Martellos
i, fortjener Medhold.

Hertugen.

Ja,
betvivle det!

Silverio.

Og at der altsaa
e Grund til at formilde Dommen
Benaadning, Eders Høihed selv
rmere bestemme.

Pamfilo (til Silverio).

Nei, tillad!
er, han er lovlig dømt for Mandbrab.
den Skyldige, naar han ei er det;
ørst kan der tales om Benaadning.

Hertugen.

nin kjære Pamfilo! jeg tænkte,
ing hørte med til Fyrstens gamle

Prærogativer. Skal jeg nu belæres,
At jeg har taget feil?

Pamfilo.

Nei, Eders Høihed,
Det var min Hensigt ei. Jeg er vel undskyldt,
Ifald min Iver fører mig for vidt.
Thi Mange, der er stillet hen som Lovens
Haandhævere, har indført, som mig synes,
En slap Lemfældighed, der baader Livet.
Hvis jeg er streng, saa er jeg kun Organet
For Lovens strenge Bud. — Men Eders Høihed
Tillader vel, jeg anbefaler mig. (Gaaer.)

Silverio.

Den Snert om slap Lemfældighed gjaldt mig.

Hertugen (leende).

Maaskee mig med. — Men siig nu, om I troer
For Alvor, der kan tænkes paa Benaadning.

Silverio.

Hvis Pamfilo er mod det, faae vi neppe
De andre Dommere paa Naadens Side.

Hertugen.

Ja, det er slemt. Jeg mener vel endnu,
Benaadning er den skjønne Ret, en Fyrste
Ei gjerne giver Slip paa. Men hans Hænder
Er dog kun bundne.

Silverio.

Bundne, Eders Høihed?

Hertugen.

, visselig. Saa tidt man taler til mig
n Fyrstens Naade, føler jeg mig aldrig
t vel tilmode. Thi det veed vi Alle,
Naaden strømmer ned til os fraoven.
n nu er Lov og Ret en Røst, der kommer
a samme Viis som Naaden ned fra Gud,
Røst, kun Dommerne kan ret fortolke.
veie Pro og Contra mod hinanden,
n de bør gjøre Forslag til Benaadning.
Lad os da oppebie hvad de raade.

Luciano.

en naar det nu er tydeligt desværre,
Dommerne, af Pamfilo besnærte,
rvirres i en forudfattet Mening —

Hertugen.

til maaskee. Men nu, ved disse nye
lysninger i Eders Svogers Sag,
uden Tvivl Enhver af dem betænke,
orledes Retfærds Bud og Fyrstens Mildhed
gge paa lige Maade kan skee fyldest.
n Tillid til min Domstol vil jeg nødig

Gaae fra. — Og hav mig saa, I Herrer, undskyldt
Man venter mig.

(Gaaer tilhøire. De Andre tilvenstre.)

Tredie Scene.

Den offentlige Plads. — Maddalena og Nina træde ind.

Maddalena.

Ja, nu er' vi nok færdige med vore
Afskeds-Visiter.

Nina.

Jeg veed ikke flere.

Maddalena.

Naa, Gudskelov! thi jeg er kjed af dem,
Af Byen, af mit Ophold her, af Alting,
Og glad ved, at vi reise nu herfra.
— Der er jo Leilighed at komme bort?

Nina.

En ret god Vogn; den gaaer om tvende Timer.

Maddalena.

Saa tage vi tilbage til vort Hjem.
Maaskee det gaaer os bedre nu end forhen.
Var jeg kun aldrig reist til dette Sted!

Nina.

Ja, vi har rigtignok havt Uheld med os.
Hvor vi os vendte hen, gik det os galt.

Maddalena.

ar vi blot ikke selv var Skyld deri!
. kunde havt det godt, jeg kunde vente
blive hjulpen, understøttet. Men —
gik for vidt.

Nina.

Det kan jeg ikke see.
or kunde det vel falde Nogen ind,
Amadeos Hustru vilde gaae
en saa uhørt Yderlighed.

Maddalena.

Ikke?
)endes Sted jeg havde gjort det Samme.

Nina.

hun i dit Sted havde gjort som du.
g synes ikke, du har nogen Grund til
:trydelse.

Maddalena.

Nei, ikke dette, Nina!
en det Forhør igaar — jeg taaler ikke
tænke ret derpaa. Det gjøs i mig,
:ngang jeg havde talt, og Amadeo
breidende kun nævnede mit Navn.
it Øie faldt just hen paa ham; du skulde seet
:t smertelige Udtryk i hans Aasyn!

Nei, det var Uret af mig, det var Uret!
Han havde vel fortjent lidt mere Skaansel.

Nina.

Aa hvad, Passiar!—

Maddalena.

Tys! hvem er det, der kommer?

Nina.

Det er Bevæbnede.

Maddalena.

Kom! bort herfra!
Det er en styg, urolig By. Man hører
Om Intet uden Overfald og Opløb.
Jeg troer, man bliver smittet af dens Slethed.
Nei, til vort Hjem! det er det Bedste for mig.

(De gaae.)

Fjerde Scene.

Lamberto, uden Kaarde, ledsaget af en Vagt paa fire Mand kommer fra Baggrunden. — Siden Silverio og Luciano.

Vagtens Anfører.

Her maae vi vente noget. En af Raadet
Har sat os Stevne. Jeg skal overbringe
Forskjellige Rapporter.

Lamberto.

Som I vil.

ig er det lige meget hvor jeg venter.
›rresten troer jeg, det er En af Raadet,
er kommer hisset.

Anføreren.

Ja, det er just ham.

(ilverio og Luciano træde ind. Førstnævnte taler afsides med Anføreren for Vagten, der strax gaaer den til ham.)

Luciano.

n her, Lamberto!

Lamberto.

Som du seer, og med
: Æresvagt.

Luciano.

En Æresvagt? Du mener —?

Lamberto.

, disse Folk bevise mig den Ære
følge mig til Stadens nye Arresthuus.

Luciano.

ad har du gjort?

Lamberto.

Imorges duelleret;
| dennegang, jeg frygter, gaaer det snavs.

Luciano.

en Duel! Den straffes ei saa strengt.

Lamberto.

ellers ere nu belagt' med Dødsstraf.

Luciano.

Din Contrapart, er han da død?

Lamberto.

Jeg troer nok
At han kan leve.

Luciano.

Saa vær du kun rolig.
Du slipper nok.

Lamberto.

Ja, var det kun Duellen!
Men, naar man er saa vidtberømt som jeg,
Er Ophavsmand til hundrede Tumulter,
Er renommeert ved alle Gade-Opløb,
Ved alle Slagsmaal i Mateos Værtshuus,
Saa frygter jeg, mit vita anteacta
Vil tage Livet af mig.

Luciano (afsides).

Mon ei han
Kan hjælpe mig paa Spor? Han kjender Byens
Tumultuanter, hører selv jo til dem.
Maaskee er Noget kommet til hans Kundskab.

(Høit.)

Siig mig, Lamberto — ja, du har vel hørt,
Min Svoger Amadeo er nu dømt
Som mistænkt for at have dræbt Martello.

Lamberto.

Er han din Svoger? Ja, det er jo sandt!

an er dømt? Det har jeg ikke vidst.
ødt, hvad Mere?

Luciano.

At han ei er skyldig,
g forvisset om.

Lamberto.

Nei, Amadeo
ikke dræbt ham.

Luciano (hurtig).

Troer du ikke? Kjære,
du Formodning om, hvem der er Drabsmand?

Lamberto.

har jeg ikke sagt.

Luciano.

Men husk dig om!
Sag kan være høilig til din Fordeel.
Hertug under Amadeo, ønsker
fri for den Beskyldning. Derfor har han
et en Belønning for enhver
sning, der kan angaae denne Retssag;
ersom Den, der melder sig, maaskee
npliceret med, da er jeg vis paa,
vil behandle ham facilt.

Lamberto.

Det troer du?

Luciano.

Man har ved denne Leilighed erfaret
Saa mange lumpne Handlinger, Martello
Har gjort sig skyldig i, at dette Drab
I al Fald ei betragtes nu med samme
Afsky som før.

Lamberto.

Du mener da, vor Hertug
Vil fare lempeligt med Gjerningsmanden?

Luciano.

Ja, paa mit Ord! — Siig nu, om du kan give
Os noget Vink.

Lamberto.

Maaskee jeg kunde — skjøndt . .
Nu ja, mit Liv er nu engang hjemfaldet
Til Lovens Straf. Jeg vil da prøve paa,
Om jeg endnu kan stifte noget Godt.
Det gaaer ei an, at Amadeo straffes.
Kald paa Silverio!

Luciano
(gaaer hen til Silverio).

I har mig undskyldt,
Hvis jeg forstyrrer Eder, ædle Herre!
Men her er Mulighed for at faae Lys
I Amadeos Sag.

Silverio.

Hvorledes det?

Luciano.

nberto mener, at han nok kan lede
hen paa Sporet.

Silverio (studser).

Har Lamberto sagt det —?

Luciano.

dette Øieblik.

Silverio.

Ja, lad os høre!

(Nærmer sig Lamberto og Vagten.)

amberto, veed I, hvo der her paa Torvet
var saaret Anio Martello?

Lamberto.

Jo.

Silverio.

)g kan bevise det, i al Fald nævne
)s Gjerningsmanden?

Lamberto.

Hm — ja jeg kan twinge
am til Bekjendelse.

Silverio.

Var dette Drab
orsætligt?

Lamberto.

Nei, det veed jeg med Bestemthed.
Men, ædle Herre! er det aldrig hændt Jer,
Naar I paa Eders Vei med Eet blev vaer
Et skadeligt Kryb, I satte Hælen paa det,
Som af Naturdrift, som af medfødt Afsky
Og Bæmmelse? Omtrent paa samme Viis,
Da han i Stimlen saae med Eet Martello,
Der slog omkring sig med brutale Skjældsord,
Da greb en Afsky ham, og uvilkaarligt
Stak han med sin Stilet — til Uheld stødte
En Sværm af Hoben bagfra til hans Arm —
Saa gik det galt. Det var hans Hensigt ei
At dræbe ham.

Silverio.

Men, naar I nu har vidst det,
Hvorfor har I da ikke meldt det før?

Lamberto.

Jeg har i flere Dage været bortreist,
Kom først iaftes. Om Martellos Skjebne,
Om han var død, og hvor hans Lig var skjult,
Jeg Intet vidste.

Silverio.

Ja, gaae nu med Vagten.
I maa paa Stedet tages i Forhør.

(Lamberto og Vagten gaae.)

Silverio (til Luciano.)
Det er kun altfor rimeligt, at han
Kan lede os paa Spor. Ham har jeg længe
Havt mistænkt.

Luciano.
Troer I virkeligt, at han
Er Gjerningsmanden?

Silverio.
Nei, nu veed jeg det.
Han har forblommet sagt det selv. Hvo veed,
Maaskee kan denne mørke Sag endnu
Faae bedre Udfald end vi turde haabe.

Luciano.
Ja, gid det var saa vel!

Silverio.
Vil I gaae med
Og høre Resultatet?

Luciano.
O, med Glæde!

(De gaae.)

Femte Scene.

Et Fængsel, med en temmelig bred Dør omtrent midt i Baggrunden.

Amadeo og Slutteren komme ind.

Amadeo.
Tak, kjære Ven, at I har tilladt mig

At gaae lidt op og ned i Fængsels-Gangen.
Jeg trænger til Bevægelse, er vant til
At røre mig. — Nu ja, jeg seer, I smaaleer.
Maaskee I mener, jeg skal snart begynde
Den sidste, store Vandring; saa det synes,
Min Helbred er af ringere Betydning.
Det er vel saa. Dog hænger man bestandig
Ved Livets gamle Vilkaar, og kun nødig
Man seer sig svag og kraftesløs. — Tag da
Endnu engang min Tak!

Slutteren.

Tael ikke derom!
I har tilforn i Eders Velmagts Dage
Rakt mig en Hjælp, da jeg var stedt i Nød.
Saa kan jeg sagtens gjøre Jer lidt Gjengjæld.
— Men jeg maa gaae, og see til Eders Nabo.
(Gaaer.)

Amadeo.

Igjen en Dag, der lader mig alene
Med mine Tankers træge Flugt! Igjen
Hiin Ensomhed, der qvæger, naar den søges,
Men presser Brystet, naar man fængsles til den.
(Efter et Ophold.)
Altsaa — man tør ei vige blot et Skridt fra
Den lige Vei. Af Statens strenge Love
Som af et Edderkoppevæv vi fanges

Og spindes ind. Thi under Loven staae vi,
Og om vi ogsaa krumme os af Smerte,
Den kræver Lydighed. Hvad er min Brøde?
Jeg var isandhed i min gode Ret;
Jeg tog hvad der var mit. Men jeg brød ind i
ans Huus. Er ikke Huus og Hjem for Alle
t fredet Sted? Og værner ikke Loven
m Husets Fred? — Jeg nægted ham en Grav,
t Christens Grav. Kald det en Fordom,
lægges ned i uindviet Jord.
en Fordom, den er hellig og ærværdig.
straffet overtrædes den af Ingen.
a, deri ligger det. Derfor maa jeg
Til Straf berøves nu en ærlig Grav.

(Tager et Brev frem.)

Min kjære Luciano, hvis du havde
For fjorten Dage siden meldt mig dette,
Da var jeg bedre faren. Han er død,
Min ældre Broder. Nu er jeg hans Arving.
Hvad hjælper mig hans Rigdom? Var den kommen
For fjorten Dage siden, og hvis da
Martello, saaret, havde søgt mit Huus,
Selv om jeg havde seet i ham min Ransmand,
Min blodige Fornærmer, da — (Med udbrydende Heftighed.) Nei! nei!
Jeg havde handlet ligefuldt som nu!

Jeg havde stampet da som nu mod Braadden,
Og vristet fra hans døde Haand det Bytte,
Som han har ranet fra mig. Ja, ved Himlen!
Selv om jeg forud vidste, at et Fængsels
Qvalfulde Rum og Døden blev min Lod,
Aldrig jeg havde taalt den lumpne Medfart!

(Slutteren kommer ind igjen.)

Slutteren.

Derude venter En, der har faaet Lov til
At tale med Jer.

Amadeo (forundret).

Hvem er det?

Slutteren.

Ih nu,
I kjender hende. Det er Eders Hustru.

Amadeo.

Min Hustru! Var det muligt! Jeg har søgt
To Gange, men forgjæves, om den Gunst.

Slutteren.

Men Eders Dom var dengang ikke falden.
Først nu kan det tillades Eder.

Amadeo.

Skynd Jer!
Lad hende komme!

Slutteren.

Ja, men I maa huske,
Ret længe tør hun ikke være her.

Amadeo.

d jeg. Skynd Jer blot.

Slutteren (aabner Døren).

Der er hun alt.

(Gaaer, idet Beatrice træder ind).

Sjette Scene.

Amadeo. — Beatrice.

Beatrice

:r et Par Skridt frem, knæler og strækker Hænderne imod ham.)

Amadeo.

eatrice! Reis dig! o, staae op!

Beatrice.

, her lad mig ligge! her paa Knæ!
r en Martyrs Billed lad mig trygle
ønner om Tilgivelse!

Amadeo (løfter hende op).

Nei her,
mit Bryst, der er din Plads, min Elskte!

Beatrice.

tilgive?

Amadeo.

Glem det Forbigangne!
? jeg? Og trænger ikke jeg
rlig Overbærenhed af dig?

Beatrice.

Ak, grændseløs Elendighed har jeg
Bragt over dig. At man har sat dig ind
I dette skumle Fængsel som Forbryder,
Det er min Synd, der ikke kan tilgives.
Her har du været indespærret, her
I disse lange Dage! Denne Steenbænk,
Det var dit Hvilested. Og nu dit Leie —
Hvor er dit Natteleie?

Amadeo.

Brixen dér.

Beatrice.

En Træbænk! intet Andet?

Amadeo.

Nu, du veed,
At jeg fra gammel Tid er vant lidt haardfør.

Beatrice.

Ak, haardfør! See — din Haand og Fod er lænke
Lad mig med mine Taarestrømme væde,
Med Kys bedække dem, de kolde Lænker.
O, de er kolde som de Mænd, der dømme!

Amadeo.

Vær ikke saa bedrøvet!

Beatrice.

Al den Jammer
Har jeg Usalige beredt dig.

Amadeo.

Nei —
:eid dig Intet! Tro mig, det er Sandhed,
r jeg erkjender mig som skyldig mod dig.
mangt et Slør er faldet fra mit Øie
ængslets Ensomhed, og mangt et Syn
oplabt for mig. Ja, jeg seer det grant,
det er Ydmyghed, mit Sind har manglet;
jeg har sat mig selv for høit, har følt mig
meget i mig selv.

Beatrice.

Det har du ikke.
l ikke Manden vide hvad han gjælder?
søge Styrke just i den Bevidsthed?

Amadeo.

tei! Det Overmod, der rev mig hen
Pamfilo, det bærer nu sin Straf.
nu har han mit Liv i sine Hænder.
nu det Smerteligste — ja, jeg glemte
altfor tidt hvad jeg besad i dig.
traf mig Fristeren: den skjønne Qvinde,
var forførerisk som hun var falsk,
jende blev desværre jeg bedaaret.
t disse Lænker bandt mig atter til dig.
Dag, man dømte mig til Dødens Qvide,
du, kun du tog Ordet som min Talsmand,

Da lærte jeg, at Ingen er saa trofast
I Kjærlighed, og under alle Kaar;
At Ingen voxer sammen med vor Velfærd
Som Den, vi blev forbundet med for Guds
Og for de Helliges Aasyn. Beatrice!
Snart maae vi skilles. Elskte, græd dog ikke!
Erkjend med mig, Skilsmissen er Forening;
Den giver os igjen hvad vi har mistet.

Beatrice.

Ak, Intet giver mig hvad jeg har mistet!
Ja, jeg har levet lykkelige Timer
Med dig, min Amadeo! følt mig styrket
Ved at see op til dig. Hvad er mit Liv,
Naar nu jeg rives løs fra Livets Kilder

Amadeo (lyttende).

Du tør ei længer være her. Man kommer —
Jeg hører dem.

Beatrice.

Ak, maa jeg gaae saa snart!

Amadeo.

Ja, medynksløst er dette Sted. Dets Naade
Tilmaales knapt — Det ødsler kun med Savn
Og Lidelser. — Vi sees vel ikke mere.
Her maae vi tage Afsked.

Beatrice.

Afsked her?

. Amadeo, hør mig! Jeg har knælet
orges for den hellige Jomfru's Alter,
veed, at hun vil Styrke mig forunde.
følger med dig paa din sidste Vandring.

Amadeo.

ık ei derpaa! Hvor kan du —

Beatrice.

O, jeg kan!
3 ikke Nei! Du skal ei staae alene
enne bittre Stund, blandt Mænd, der stirre
ı hjerteløse paa dig. Lad et kjærligt
trofast Øie møde dig til Afsked.

Amadeo.

n dette Syn — du har ei tænkt dig rigtig —
veed ei . . .

Beatrice.

O, jeg veed det! Ja, maaskee
eget Øie brister under Synet.
d skal jeg da, alene og forladt —?
følger med dig, til en bedre Verden.

Amadeo.

Elskede! Det er min største Smerte,
ıu, da jeg erkjender dybt, hvor Meget
er for mig, nu skal jeg skilles fra dig!

Syvende Scene.

De Forrige. — Silverio. Slutteren og et Par af Rettens Personale.

Silverio (til Slutteren).

Tag Lænken af ham.

Amadeo
(mens han befries for Lænkerne).

Hvad, alt nu? Jeg skal t
Til Døden føres. Vel, jeg er beredt.

Silverio.

Nei, I er fri! Til Frihed skal I føres.

Amadeo.

Er fri?

Beatrice.

O, Himmel!

Silverio.

Amadeo Spina!
Den sande Gjerningsmand, der gav Martello
Det dødelige Saar, er fundet ud.
Thi har vor Hertug ladet Eders Dødsdom
Cassere. I er fri.

Amadeo.

Isandhed fri?

Beatrice.

ılle hellige Magter være lovet
vighed!

Silverio.

Men, da I dog ulovlig
taget Eder selv tilrette, skal I
lar forlade denne By, og bøde
Sum, der nærmere maa først bestemmes,
Statens Fiscus.

Amadeo.

Dertil er jeg villig.

Silverio.

ønsker Jer til Lykke. Lad mig tilstaae,
:g i denne Retssag første Gang
følt mig trykket af mit Dommer-Embed.
jeg har aldrig troet, at I var skyldig.
lev da vel, indtil vi sees igjen
dre Tider.

(Gaaer med Slutteren og Retspersonalet.)

Beatrice
(til Amadeo, ved hans Bryst).

Du er frelst, er fri!

Amadeo.

len skee Tak! — Min Hustru, lad os To
e sammen i Landflygtighed. Hver Dag,
: Stund i denne Tid skal mig forsødes

Ved Tanken om hvad jeg i dig besidder
Og var saa nær ved at forlise.

(Her aabnes Fængselsdøren, og Slutteren, der træder ind, stiller sig hen ved Siden af Døren med en ærbødig Bøining.)

See kun!
See, Fængselsdøren aabnes! Liv og Frihed
Gaaer gjennem denne Dør, et Liv med dig,
Et virksomt Liv i Kjærlighed og Frihed!

ogeren fra Californien,

Skuespil i to Acter.

---

ste Gang paa det kgl. Theater den 28de December 1865.

Personerne.

Mistress Ralph, Forpagterske af en mindre Land-Eien[illegible]om.
Frederik, hendes Søn.
Betty, } hendes Døttre.
Jenny, 12 Aar, } hendes Døttre.
Mary, en Slægtning af hende.
Martin, Sømand.
William, Mary's Forlovede.
Mr. Hunter.
En Pige hos Mrs. Ralph.

Handlingen foregaaer i en lille By, et Par Miil fra [illegible]

Første Act.

·t rummeligt, men tarvelig meubleret Værelse Forpagterskken. Henimod Baggrunden et dækket Bord. ·r i Baggrunden, en til Siden.

Første Scene.

resſs Ralph, der er sysselsat ved Bordet. Jenny, Mary og Betty, der efterhaanden komme ind.

Jenny.

Her, Moder, der er de smaa Knive og Gaf-
u talte om.

Mrs. Ralph.

Godt, læg dem kun hen.

(Jenny gaaer igjen ud.)

Mary (kommer).

Hvor skal denne Kurv med Keks*) sættes hen?

---

akes.

Mrs. Ralph.

Her, foran hans Plads. Det er Noget, Søfolk sætte Priis paa, naar det er saa godt bagt som dette.

Betty (kommer).

Hvad er det, Moder? Skal det med?

Mrs. Ralph.

Javist — det er en Flaske med Rom. Frederik har skaffet den; det er Jamaica-Rom og til en urimelig Priis.

Jenny (der kommer ind igjen).

Her er to Flasker Porter; og nu staaer der ikke Mere ude paa Kjøkkenbordet.

Mrs. Ralph.

Nu er vi ogsaa færdige, og han kan komme naar det skal være.

Betty.

Det er rigtignok et Frokostbord, der kan lade sig see.

Mrs. Ralph.

Det svier til min Lomme. Naar det endda var Sager, vi havde i Huset! Men hvor Meget har jeg ikke maattet anskaffe! Og hos Gjæstgiverens, der forstaae de at lade sig betale. Alene den Postei, han har leveret os, hvad den koster, det er jo skammeligt! Jeg gruer for de følgende Dage. Frederik

r, han maa hver Dag have Roastbeef og Por-
naar vi ville holde ham i godt Humeur. Og
hans Værelse deroppe, hvad har jeg ikke sat der-
! Jeg maatte i en Hast kjøbe Sengested, Bord
Stole, og saa meget Andet, for at pynte lidt op.
som man ikke turde haabe, at . . . at —

Betty.

Ja, du mener, man tør haabe, at det vil komme igjen; og det har jeg just tænkt saa meget paa. har nu gjort alle de Anstalter. Siden iforgaars vi kun talt om, hvad man kunde hitte paa, for gjøre denne Dag ret høitidelig. Enhver af os givet sin Skilling med i Lauget, — og alt dette Onkel Martin, fordi vi troe, at han kommer n som den rige Mand og ikke vil glemme os, er hans nærmeste Familie —

Mrs. Ralph.

Hans eneste Familie.

Betty.

Nu godt — men hvoraf veed man egentlig, at n er saa rig?

Mrs. Ralph.

Hvoraf man veed det! Det er jo et alminde-
lt Rygte. Briggen Falken, som han er ombord
a, er for et Par Dage siden ankommen til Dover
Californien, og fra alle Kanter høre vi, at han

og nogle Andre, der har været derovre i lang Tid og taget Deel i Guldgravningen, komme hjem med en betydelig Formue. At han har været med at grave Guld, er vist; det skrev han selv til os for et halvt Aar siden.

Betty.

Nu, saa maa det vel være sandt. Men, om han ogsaa er rig, er det jo ikke sagt, at han vil dele med os Allesammen.

Mrs. Ralph.

Dele med os, skal han ikke; det kunde vi ikke forlange.

Betty.

Men — vi staae dog igrunden Alle i den Tro, at naar Onkel Martin er rig, saa er' vi ogsaa rige, som Noget, der fulgte af sig selv.

Mrs. Ralph.

Nei, Barn, vi antage, at han kan blive en Hjælper i Nøden for os Alle; og saa godt kjender jeg ham, at det tør vi vente. Svoger Martin havde ingen anden Broder og heller ingen andre Slægtninge end min salig Mand, og hang ved ham med den største Hengivenhed. — Men forresten, han har jo selv, ligesom han ankom til Dover, skrevet os til. Han længtes efter os Allesammen, skriver han; han vilde tage ind til os med hele sin Rigdom. Det

just hans egne Ord. Kjender jeg Svoger Mar- ret, saa ere disse Ord ikke uden Betydning.

Betty.

Ja, gid det var saa vel! Mit Hoved har nu to Dage været forstyrret over al den Herlighed, ventede os. Inat drømte jeg, at han paa sin ige Maade, som jeg ret godt kan huske, sagde til g: „Jeg har en Forœring til dig, min Tøs! g giver dig Edmund, Nabo Hunters Søn, til Arv Eie. See nu til, I kan forliges godt som gtefolk."

Mrs. Ralph.

Sandt at sige, har ogsaa jeg det Haab, at han være dig til Nytte i den Sag. Mærker Nabo nter, at vore Omstændigheder er blevne bedre, vil han nok opgive sine mange Betænkeligheder.

Jenny.

Jeg veed nok hvad jeg vil bede Onkel om. n du huske, Betty, de Fremmede, der holdt her enfor i Søndags? Der var en Pige paa min størrelse, hun havde en Mantille paa, saa yndig, a mageløs yndig!

Betty.

Ja, den kan du vente længe efter. — Men du, Mary, hvad ønsker du dig?

Mary.

Det har jeg ikke tænkt paa.

Betty.

Da veed jeg nok hvad jeg i dit Sted vilde bede Onkel Martin om.

Mary (sagte til hende).

Vær nu god, og tie stille!

Mrs. Ralph.

Ja, jeg maa ud; der er dog endnu Adskilligt at varetage. Kom du med, Betty!

Jenny.

Jeg gaaer ogsaa med, Moder!

(Hun, hendes Moder og Betty gaae.)

Mary.

Jeg har seet William eengang gaae forbi. Han kommer vist herind — (glad) og der er han jo!

Anden Scene.

Mary. — William. — Siden Betty.

Mary (ved Døren i Baggrunden).

Kom kun ind! Der er Ingen herinde.

William.

Din Tante og Betty maatte gjerne være herinde. Men Frederik vil jeg helst slippe fri for.

Mary.

Han er ude, men kommer vist snart igjen.

William.

Siig mig da, fik du igaar Aftes talt alvorligt :d din Tante?

Mary.

Ja, men hendes Svar er altid det Samme. ederik er den egentlige Herre her i Huset. Hans oder er forgabet i ham, eller, troer jeg næsten, bange for at være ham imod.

William.

Men hun har jo i over et halvt Aar vidst, at havde et godt Hjertelav til hinanden, og hun har rig erklæret sig derimod.

Mary.

Det hjælper ikke. Tante siger, hun kan ikke byde Frederik at anholde om min Haand, naar n nu har Lyst dertil. Din Stilling er ikke saa- es, at du saa snart kan tænke paa at sætte Bo, jeg kan ikke altid blive her i Huset.

William.

Det er Altsammen desværre sandt. Den lille estilling, jeg har i Kæmner-Comptoiret, skal vi ikke mme langt med; og endnu tør jeg ikke gjøre mig Haab om at blive ansat som Fuldmægtig hos n nye Godsbestyrer, Greven derovre vil antage. ersom det skeete, kunde jeg godt, med disse to Po- r i Forening, tænke paa at sætte Bo.

Mary.

Ja, Gud give, det vilde skee!

William.

Men Frederik, hvilke bedre Udsigter har da han? Han opfører sig som en fiin Herre, det er vistnok. Hvorledes han kan det, maa Gud vide. Han spiller høit, tager Deel i Veddemaal, og gaaer klædt som en Landjunker. Jeg er næsten bange for, at det ikke gaaer, ikke kan gaae rigtig til. Hans Omgangsvenner har ikke det bedste Rygte, han selv, naar jeg skal være oprigtig, heller ikke.

Mary.

Jeg frygter for det Samme, og Flere, der komme hos os, lade sig ganske tydelig mærke dermed. Men Tante er blind for alle hans Feil.

William.

Det kan man til Nød undskylde. Men det er uforsvarligt, at hun mod din Villie vil klappe ham sammen med dig. Og troer du, at han virkelig har Kjærlighed til dig?

Mary.

Han har kun Kjærlighed til sig selv, sit Velbefindende, sin Beqvemmelighed.

William.

Ja, jeg er nu af den Mening, at hans Frieri

ig har ingen anden Grund end at han vil
ıere mig.

Mary (forundret).

Troer du?

William.

Jeg er overbeviist derom. Uheldigviis har jeg
g været Aarsag til at han blev grebet i eller
ɔeſkyldt for falſk Spil.

Mary.

Har du? Det veed jeg Intet om.

William.

Jeg har aldrig havt Lyſt til at tale om den ær=
e Sag. Men viſt er det. — Det var henne paa
:givergaarden, en Aften ſilde ved et Hazardſpil,
han lagde Bank og havde meget Held med ſig.
tod bag hans Stol og ſaae et Kort falde ned.
at tænke noget Ondt derved tog jeg det op og
ɔam det med de Ord: du tabte et Kort. Men
Samme Iød der et ugudeligt Skrig fra alle
ɔillende, Alle raabte, det var Filouteri, det Kort
tukket tilſide og Skyld i deres ſidſte Tab. Jeg
ɪin Vei, og veed ikke, hvad Enden blev derpaa.
faa Dage efter, da jeg traf ham med nogle af
Kammerater, gav han mig ſaa længe Stikpiller
ɔrnærmelige Ord, at det endtes med en lille
ing. Og her var jeg igjen uheldig; jeg ſlog

ham til Jorden. Fra den Dag har han ikke kunnet taale at see mig, og lige fra samme Tid daterer sig hans Frieri til dig. Det kan gjerne være, at han aldrig vil gjøre Alvor deraf, men kun vil trodse mig.

Mary.

Efter hvad du fortæller, er det meer end rimeligt. — Men tys! der kommer Nogen ...

William.

Det er Betty.

(Betty træder ind.)

Betty.

Ja, jeg tænkte nok, at du var her, William. Du og Mary, og Edmund og jeg, vi kan synge Duetter sammen. Du maa stjæle dig til Mary, og jeg tør slet ikke komme hen til Edmund, han endnu mindre til os.

William.

Ja, hvad skal det sige! Hans Fader har jo forlænge siden tilladt Eders Kjærlighed.

Betty.

Ak ja, det er just Ulykken, at det er længe siden. Nu, da det er gaaet tilbage for Moder, og hun endog skylder ham en lille Sum, nu har han forbudt mig Huset. Hos den Mand staaer Barometret altid paa Ustadigt. Han kjender ingen anden Temperatur.

William.

. Jeg kan virkelig ikke troe, at Mr. Hunter skulde
ae fra sit udtrykkelig givne Ord. Han er rigtig-
k en egensindig Krabat, men dog en honnet Mand.

Betty.

Da er dog Intet visſere. Hans Raisonnement
: meget simpelt. „Da jeg gav mit Samtykke, siger
m, da var det i den faste Mening, at min Søn
dmund fik med Betty et godt Udstyr og en Slump
enge til Medgift. Dem kan han nu ikke faae;
saa tager jeg mit Samtykke tilbage.“ Saaledes
i en honnet Mand meget godt raisonnere. Der-
er mit eneste Haab nu, at Onkel Martin skal
lpe os ud af Forlegenheden.

William.

Det er sandt, ham kan I jo vente hertil endnu
3.

Betty.

At vi vente ham, kan du allerbedst see af dette
Kostbord, der søger sin Mage i Overflødighed.
an skulde troe, at Onkel Martin ikke havde spiist
mæt i al den Tid, han har været i Californien,
r at dette Land ikke frembringer Andet end Guld,
i ingen spiselige Sager; og nu skal han engang
e sig rigtig mæt og træt.

William.

Du er en stor Skjelmsmester.

Betty.

Men hør nu, har du isinde at træffe sammen med Frederik, mens du er her?

William.

Ikke med min gode Villie.

Betty.

Saa vil jeg raade dig at gaae. Jeg kan see ham staae derhenne paa Torvet og ivrig parlere med nogle Folk. Han er gaaet ud, for at skaffe os paalidelige Efterretninger, om Onkel Martins Formues-Omstændigheder; du kan da begribe, at vi Alle vente ham med Længsel.

Mary.

Saa gaae, kjære William! inden han kommer; at I ikke skal geraade i en styg Ordstrid, ligesom sidst du var her.

William.

Nu, saa Farvel, Mary! Farvel, Betty! Jeg tænker, vi kan nok sees endnu engang idag.

(Gaaer.)

Mary

(der har fulgt ham til Udgangen).

Det var den høie Tid han gik. Jeg seer, Frederik styrer sin Gang lige herhen.

Tredie Scene.

Mary. Betty. — Mrs. Ralph. Siden Frederik.

Mrs. Ralph (kommer hurtig).

Er Frederik ikke her? Der blev mig sagt, han nu. — Naa, der er han jo!

ederik, klædt i et Slags Ridedragt, med lange Gamacher paa, træder ind.)

Nu, Frederik, har du faaet Noget at vide?

Frederik.

Jo. Det har sin Rigtighed, ganske som jeg stod fra det første Øieblik. Jeg har talt med halte Gregory. Han kommer lige fra Dover. er en Tummel og Støihøi i Havnen, som man gjør sig et Begreb om. Man taler ikke om et end om de Guldklumper, Søfolkene føre med Alle, der har forsøgt deres Lykke derovre, ne hjem som holdne Folk — ja, han sagde tlig, som Millionairer; men Lidt maa man nok af.

Mrs. Ralph.

Og min Svoger Martin?

Frederik.

Om ham gjælder naturligviis det Samme. gory meente, man kunde taxere ham paa en 000 Pund.

Mrs. Ralph.

Det var jo mageløst!

Betty.

30,000 Pund!

Frederik.

Ja, det kan forslaae — i det Mindste for en Tid.

Mrs. Ralph.

Havde Gregory talt med ham?

Frederik.

Nei, men seet ham i nogen Frastand.

Mrs. Ralph.

Nu seer han vel ud som en fiin Mand.

Frederik.

Aldeles ikke. Han seer ud som altid; og det gjælder om dem Allesammen. Derovre har man ku een Tanke, at skrabe sammen. Om man gaaer klæd saaledes eller saaledes, det bryder Ingen sig om For os er Hovedsagen, at han har Contanter, o at han punger godt ud. Vi kan Alle behøve de og Gud trøste ham, hvis han ikke spæder klækkelig ti

Mrs. Ralph.

Gud trøste ham — det kan man dog ikke si Det beroer jo alene paa hans gode Villie.

Frederik.

Ja, hvad skal han med de mange Pen

vad Forstand har han paa at bruge dem? Saadan skimlet Patron, der er voxet op mellem Tougværk Tjære, han maa være glad ved, at vi lære ham, vortil Penge i vore Tider kan anvendes.

Mrs. Ralph.

Naar du taler saaledes, saa kjender du ikke Svoger Martin. Han er ingen simpel Sømand. inden han for fem Aar siden forlod os, foer han ed sit eget Fartøi og opgav det kun, forbi det var am for eensformigt og smaaligt. Det Skib, han u er paa, har han nok en lille Part i. Han har ert endeel og har god Forstand. Din salig Fader ilgte gjerne hans Raad, og befandt sig vel derved.

Frederik.

Ja, det kan nok være. Men derfor er det ikke gt, at han forstaaer at anvende en stor Formue. ken vi forstaae det! Hans Penge komme mig perlig tilpas; de skal faae en mageløs Anvendelse – jeg har allerede over tusinde Planer. Heisa! r jeg blot først raadig over hans Guldklumper, n skulde forundres, hvorledes de kan gjøre Nytte Verden.

Betty.

Naar de bare ikke med det Samme blive borte Verden!

Frederik.

Men det skal de; derfor har man dem. Holder

man paa dem, saa ere de til ingen Nytte. — Men, for at tale om noget Andet, har William været her for nylig?

Mrs. Ralph.

Jeg har ikke seet ham.

Frederik (til Mary.)

Har han?

Mary.

Jo, for lidt siden gik han.

Frederik.

Men jeg taaler ikke, at han kommer her.

Mrs. Ralph.

Hvilken Snak! Kan vi forbyde ham Huset?

Frederik.

Men saa skal han komme, naar jeg er hjemme og ikke liste sig ind ligesom jeg vender Ryggen.

Mary.

Det veed du meget vel, at det har William ikke tænkt paa. Han kom, forbi hans Vei faldt forbi.

Frederik.

Hvad vilde han da?

Betty.

Han vilde tale med Mary og mig. Skal spørge dig om det?

Frederik.

Vil du blot skjøtte dig selv.

Mrs. Ralph.

Lad nu det fare og siig mig heller, om du var Kjøbmanden og fik Betaling for den sidste Lence.

Frederik.

Jeg fik foreløbig to Fempunds Noter; men den er gaaet fløiten. Jeg blev paa Veien krævet for ille Gjæld, og kunde ikke slippe.

Mrs. Ralph.

Men, Frederik, igjen fem Pund! Hvor troer jeg kan holde det ud, og hvor skal det komme fra?

Frederik.

I denne Tid faaer du jo ind — og desuden, kommer Onkel Martin med Hjælpetropper.

Mrs. Ralph.

Nei, det er for galt — det gjør jeg ikke.

Frederik (tager hende om Livet).

Aa, jo vist, det kan du nok. — Men hvad er jeg seer! Du har det nye Hovedtøi paa — det charmant; du seer ti Aar yngre ud.

Mrs. Ralph (formildet).

Ja, smigre kan du — det veed vi nok. Men il ikke høre din Moders Raad. Du er altid i etrang, og din Stilling kunde være saa god.

Dersom du tog til Yorkshire, til din nære Slægtning, Mr. Wardens, der har gjort dig et saa smukt Tilbud, saa var din Fremtid sikkret.

Frederik.

Aa, Moder, skal jeg nu igjen plages med den Historie! Hos den alvorlige Mr. Wardens, paa et saa trist Opholdssted skulde jeg leve Aar for Aar — eengang for alle, det gjør jeg ikke! Her i Byen kan jeg rigtignok undertiden være slemt i Knibe, som f. Ex. nu for Øieblikket. Men jeg er min egen Herre, tumler mig efter Lyst og Behag i det Frie, lever med muntre Venner, søger deres Selskab saa længe jeg gider, og skyer dem, naar jeg er kjed af dem. Det er noget ganske Andet!

Mrs. Ralph.

Men det Liv kan du ikke altid føre. Der kommer en Tid, da du selv vil ønske, at du havde fulgt mit Raad. Jeg stræber og arbeider herhjemme saa godt jeg kan; men jeg frygter, at mine Kræfter ikke ret længe vil strække til.

Frederik.

Det er jo det, jeg saa ofte har talt om. Lad Betty og Mary tage mere fat end hidtil.

Betty.

Mary og jeg! Gud hjælpe os! Moder vil jo gjøre Alting selv.

Mrs. Ralph.

Det er man ogsaa bedst tjent med.

Frederik.

Men paa den Viis sætter du din Helbred til; skal du ikke.

Mary
(der har staaet ved Vinduet, kommer hurtig til).

Tante! vi faae vist Besøg af Mr. Hunter.

Betty (med et Udraab).

Kommer han til os!

Mrs. Ralph.

Det er sikkert ikke for det Gode han kommer.

Frederik.

Ja, han vil sagtens kræve dig for de Penge, skylder ham. Men jeg skal nok snakke ham det.

Fjerde Scene.

De Forrige. — Mr. Hunter. Siden Jenny.

Mr. Hunter (meget venlig).

God Morgen, Godtfolk! Min kjære Mistress ph, en god Morgen! — Ah, jeg seer, De ven= Besøg; Alle i Søndags=Pynt, og vel ogsaa i ıdags=Humeur — ikke sandt? hahaha!

Mrs. Ralph.

Ja, Mr. Hunter veed, at vi vente —

Mr. Hunter.

Deres Svoger Martin. Vor hele By taler derom. — Nu, jeg ønsker Dem til Lykke, og under Dem af Hjertet alt det Gode, der kan flyde af hans Ankomst. En saadan Mand kan blive Deres Forsyn — at sige, hvis han — hahaha — har forsynet sig selv godt derovre.

Frederik.

Om han har? Det kan De sige mig efter. Udenfor Gjæstgiverens traf jeg en høi Embedsmand, der kom lige fra Dover og var her paa Gjennemreisen. Han forsikkrede, man kunde taxere Onkel Martin paa 50,000 Pund.

Mr. Hunter.

Gud bevares! Saa er han jo en hovedrig Mand. — Men nei, det troer jeg ikke; det er Overdrivelse.

Frederik.

Overdrivelse! Hvad er 50,000 Pund for dem ovre i Californien? Det æstimerer man ikke saa meget som saa!

Mr. Hunter.

Alligevel! — At han kommer hjem som en holden Mand, det troer jeg, det har jeg ogsaa hørt fra flere Kanter. Han er en klog Karl, er vant til at bruge Øine og Øren, og har gode Kræfter; han

vist været om sig. — Og det skulde ret være
kjært, om saa var. Han kunde ogsaa være mig
Nytte — jeg er jo en gammel Bekjendt af ham.

Frederik.

Hvordan til Nytte?

Mr. Hunter.

Det er denne Fabrikbygning, Greven vil af
, og som jeg nok har Lyst at kjøbe. Godsbe-
eren gav mig engang Haab om at sætte det igjen-
n; men han er jo nylig kommen bort. Det hand-
sig om en Udbetaling af 1200 Pund, og det er
for stivt. Det Halve kunde jeg udrede, og naar
vor Ben Martin vilde forstrække mig den anden
Ivdeel —

Frederik.

Det er en smal Sag for ham, det gjør han
d Fornøielse, naar han kan tjene en brav Mand
n Mr. Hunter.

Mr. Hunter.

Ja, man kan jo tale med ham derom. — Men
ad seer jeg! (Gaaer hen til det dækkede Bord.) Det er
en nydelig Anretning! Det seer appetitlig ud. —
ed De hvad, min kjære Naboerske, jeg kunde have
st til at sætte mig ned og tage for mig af Retterne.

Mrs. Ralph (geneert).

Ja, Gud bevares, det er Dem vel undt.

Men — ja, jeg kan ikke nægte, at jeg gjerne saa det stod saaledes indtil min Svoger kommer.

Mr. Hunter.

De har Ret; ellers seer det ud som han fik Levninger. Er der Noget, jeg kan hjælpe Dem med? En Flaske god Viin?

Mrs. Ralph (afsides).

Men hvad gaaer der af Manden!

Mr. Hunter.

Endskjøndt en god Snaps er en Sømand kjærere.

Mrs. Ralph.

Vi har et Par Flasker Porter.

Mr. Hunter.

Saa behøver De ikke Viin.

Frederik.

Lad os kun faae Vinen. Det giver altid noget Høitideligt, naar man drikker et Glas Viin paa Ankomsten.

Mr. Hunter.

Javist, især naar du drikker Flasken ud. — Naa, nu har jeg engang lovet det. Lad Jenny komme over efter den.

Mary (sagte til Betty).

Barometret staaer dog nu paa „smukt Veir".

Betty (ligeledes sagte).

Men ikke paa „bestandigt".

Mr. Hunter.

Ja, du er jo ogsaa her, Betty! Hvorfor har an ikke seet dig saa længe?

Betty.

Mig? — Ja — jeg vidste ikke, om jeg altid ır velkommen.

Mr. Hunter.

Du? velkommen? Som om hun ikke er kommet s os fra det hun gik i Sløikjol.

Betty.

Ja, ... men paa den sidste Tid —

Mr. Hunter.

Snikſnak! Kom du kun. Gaae over nu med nny.

Betty.

Ja, jeg takker Dem. Det gjør jeg gjerne. l Mrs. Ralph.) Saa gaaer jeg ind, Moder, og ka: Noget over mig. — Følg ud med og hjælp mig t, Mary!

(Hun og Mary gaae.)

Mr. Hunter.

Nu, min kjære Naboerske, hvorledes har De : forresten? Alt efter Ønske?

Mrs. Ralph.

Det kan det vel ikke være i min Stilling, naar man sidder Enke med flere voxne Børn. De kan troe, det har gjort mig ondt, at jeg ikke i rette Tid kunde afgjøre vort Mellemværende.

Mr. Hunter.

Det haster ikke saa meget. Engang i næste Maaned, før behøver De ikke at tænke derpaa.

Frederik (afsides).

Han er jo i Perle-Humeur. (Til Mr. Hunter, idet han tager ham tilside.) Mr. Hunter, De begriber vel, at min Stilling nu vil blive betydelig forbedret.

Mr. Hunter.

Det antager jeg.

Frederik.

Men i denne Tid, vil jeg oprigtig tilstaae, er jeg lidt i Forlegenhed.

Mr. Hunter.

Det antager jeg ogsaa.

Frederik.

Og man kan dog ikke strax i de første Dage henvende sig til Onkel Martin.

Mr. Hunter.

Det kommer an paa Omstændighederne. Men hvad saa?

Frederik.

Nu kunde De, Mr. Hunter, bevise mig en Tjeneste og paa kort Tid overlade mig 25 Pund.

Mr. Hunter.

Laane dig 25 Pund? For at sætte til paa Hestevedbeløb eller paa værre Sager? Saa var jeg ogsaa en god Nar.

Frederik.

Som De vil. Om faa Dage trænger De maaskee mere til mig end jeg til Dem.

Mr. Hunter.

Det vil jeg først see. — Men fortæl mig dog, Mistress Ralph, naar venter De egentlig Deres Svoger?

Mrs. Ralph.

Efter hvad han har skrevet til os, kommer han ganske vist i Formiddag, men naar, veed vi ikke.

Frederik.

Han kan godt blive borte endnu en Time. Det er rædsomt! Hvad skal man foretage sig i al den Tid! Ud tør jeg ikke gaae, og herhjemme er ikke meget morsomt. Har De ikke Lyst til at spille et Partie Ecarté, Mr. Hunter? (Tager et Spil Kort op af Lommen og blander dem.)

Mr. Hunter.

Nei, Tak! Jeg vil helst være fri.

Frederik.

Eller skal vi slaae Plat og Krone om paa hvad Tid Onkel Martin kommer? eller om han har forandret sig, eller om hvad De vil.

Mr. Hunter.

Heller ikke. Jeg giver mig aldrig af med Hazardspil. Det er efter min Overbeviisning en Ødelæggelse for Enhver, der giver sig af dermed.

Frederik.

Naar De aldrig har prøvet det, kan De ikke tale derom. De og saa Mange af Deres Lige veed ikke hvad det er at leve. Hazard er det rette Liv. Naar Terningerne rulle paa Bordet eller naar Kortene flyve fra Banquierens Haand, og jeg sætter Resten af hvad jeg har tilbage paa eet Træf, saa griber jeg Øieblikket, saa veed jeg hvad Tab og Vinding vil sige. Er der ikke Hazard i hele Tilværelsen? Kjøbmanden, Agerdyrkeren, Sømanden, Alle hazardere Deres Liv paa et Træf. Er ikke Giftermaal Hazard?

Mr. Hunter.

Hold bare op! Den Philosophie passer ikke i min Kram.

Frederik (afsides).

Ja, han er en Philister.

Mr. Hunter.

Men maa jeg nu spørge dig, hvad Fordeel, hvad Liv, eller hvad du vil kalde det, har du af det sidste Veddeløb, da du veddede paa en Grevens Heste?

Frederik.

Jeg tabte 80 Pund. Hvis der ikke var Tab, der ingen Interesse. Men Dagen efter vandt næsten det Dobbelte.

Mr. Hunter.

Godt nok; men en saadan Gyngen op og ned er hverken jeg eller mine Indtægter. — Nu, min Naboerske, jeg faaer ikke længer Tid til at blive saa kjært ogsaa Deres Selskab er mig. Lad vide, naar deres Svoger ankommer, og hvors det staaer sig med ham. (Idet han gaaer forbi det.) Jeg stjæler min Tro en af Deres Keks; seer saa indbydende ud.

Mrs. Ralph.

Med Glæde, Mr. Hunter. Men vil De ikke Noget til? Der ligger Ost ...

Mr. Hunter.

Nei, nei!

Mrs. Ralph.

— Og skjaaren Tunge.

Mr. Hunter.

Ja, et lille Stykke Tunge — ikke det Ringeste mere.

Mrs. Ralph.

Men vil De ikke sidde ned? Gjør os den Fornøielse!

Mr. Hunter
(med Maden i Munden).

Nei, Tak, overtal mig ikke — Deres Tunge er delicat — men nu gaaer jeg. En god Morgen! en god Morgen!

(Gaaer.)

Mrs. Ralph.

Hvad han er bleven venlig og artig!

Frederik.

Ja, den Uleilighed maae vi nu finde os i, at Folk, naar de see, vi staae os godt, overhænge os med deres Høflighed.

Mrs. Ralph.

Det er da bedre end om man er udsat for deres Uhøflighed.

Frederik.

Det Ene er som det Andet; begge Dele ere besværlige. Alt om Alt kan jeg bedst komme ud af det med uhøflige Folk. — Men hvad var det jeg saae før: Posteien, som jeg selv har bestilt hos Gjæstgiveren, staaer jo ikke paa Bordet.

Mrs. Ralph.

Den dyre Postei! det har jeg ikke stor Lyst til.

Frederik.

Men nu er den jo engang anskaffet.

Mrs. Ralph.

Ja, lad os først see, om han . . . om han —

Frederik.

Naa, om han vil betale den.

Mrs. Ralph.

Nei — om der er Noget, han savner.

(Jenny kommer ind.)

Jenny.

Her er Vinen, Moder, og saa har jeg saa
ange Hilsener fra dem Alle.

(Mary kommer hurtig.)

Mary.

Tante, det er vist Onkel Martin, der kommer;
n er fulgt af flere Folk fra Byen.

Mrs. Ralph (travl).

Saa er det vist ham. Sæt Vinen paa Bordet,
nny — nei der! — Og har vi nu ikke glemt
get? Aa nei, jeg tænker ikke. — Hør, Børn,
lde vi ikke gaae ham imøde?

Frederik.

Lad os først see, om det er ham.

Femte Scene.

De Forrige. — **Martin** (i simpel Sømandsdragt, dog ikke træ-klædt, men omtrent som vore ringere Coffardicaptainer eller Skippere. I en Rem om Skulderen har han en Randsel.)

Martin
(aabner Døren i Baggrunden).

Haløi, Manne! Er der Nogen herinde? (Træder ind.) Ja, der er De jo, min kjære, kjære Svigerinde! (Ryster hendes Haand.)

Mrs. Ralph.

Velkommen, Hr. Svoger!

Frederik.

Velkommen, kjære Onkel!

Martin.

Og det er Frederik! Hvor han er skudt iveiret og har lagt sig ud! — Og Mary, min kjære Mary! — Men hvor er Betty?

Mrs. Ralph.

Hun kommer strax.

Martin.

Og der er Jenny, min Guddatter! Ja, du er paa de fem Aar bleven dygtig stor. Og see dér, Kanariefuglen hænger endnu dér i Buret! Er det den samme?

Mrs. Ralph.

Det er den samme. Den er nu syv Aar gammel.

Martin.

Naa, Gud været lovet, Børn, at jeg seer Jer
esammen igjen. Jeg har mangen god Stund
gtes efter Jer.

Frederik.

Vi har ogsaa Alle længtes efter Onkel.

Martin.

Det er mig kjært, min Dreng.

Mrs. Ralph.

Men vil De nu ikke tage Plads, Svoger! De
kjørt en lang Vei hertil.

Martin.

Kjørt? Nei, det bruger vi nok ikke. Jeg er
mmen tilfods.

Mrs. Ralph
(sagte og urolig til Frederik).

Tilfods!

Frederik (sagte til hende).

Det vidste jeg forud; han er en Original.
dvit.) Hør, Moder, skulde vi ikke rykke Bordet
em? Det staaer saa taasset lige ved Døren.

Mrs. Ralph.

Ja, kom! (vil hjælpe ham.)

Martin.

Nei, Svigerinde, lad mig ta'e fat. (Rykker med
ederik Bordet frem.)

Mrs. Ralph.

Sæt Dem nu ned, Svoger, og tag Dem en Forfriskning.

Martin.

Tak, Tak! Mén inden vi sætte os — der er Noget jeg ikke maa glemme. Da jeg tog bort, lovede jeg min lille Guddatter, at jeg vilde bringe Noget med til hende. (Til Jenny.) Kan du huske?

Jenny.

Jo, det husker jeg godt.

Martin.

See her! Dette Guldkors — (tager det op af Brystlommen og vikler det ud af Papiret.) fik jeg i St. Francisco af en gammel Spanier — det kom nok fra et catholsk Kloster i Callao — og jeg fik det for noget Arbeid, jeg paatog mig for ham. Det skal nu være dit.

Jenny (glad).

Skal det virkelig — o, Tak, Onkel!

Mrs. Ralph.

Men det er jo kostbart! Saa stort og svært det er! Og der er Perler og ægte Stene derpaa!

Martin.

Ja, derovre er Guldet ikke i saa høi Priis. Her, vil jeg nok troe, har det lidt mere Værdie.

Frederik (sagte til Moderen).

Kan du see! Det begynder allerede.

Mrs. Ralph (afsides til Mary).

Gaae ud og lad En sætte Posteien paa Bordet.

(Mary gaaer, men kommer strax igjen, hvorpaa en Pige bringer Posteien ind.)

Jenny (afsides til Moderen).

Søde Mo'er, tør jeg ikke løbe over til Mr. ...nter og vise Dem Onkels smukke Foræring?

Mrs. Ralph.

Det maa du gjerne.

(Jenny løber ud.)

Frederik.

Lad os nu sætte os, Onkel! Gjør endelig ingen ...nstændigheder; vi er jo Alle gamle Venner.

Martin.

Aa nei, at gjøre Omstændigheder, er just ikke ...n Maade. (Han og Mrs. Ralph sætte sig midt for Bor...; Frederik ved Siden af Moderen.) Kom du paa min ...den Side, Mary! — Nu, Svigerinde, jeg seer, ... har beholdt Forpagtningen.

Mrs. Ralph.

Ja, men kun Stedet her og de halve Jorder. ...t Hele var mig for svært at drive. Og da jeg ...n i Restance til Greven med Afgiften, saa meente ...n, at jeg skulde opgive Markerne paa den anden

Side af Aaen. Men derved blev mine Indtæ
jo igjen mindre.

Martin.

Saa? Meente Greven? — Men kunde Fre
ikke drive det Hele for Dem?

Mrs. Ralph (forlegen).

Nei, det har han aldrig været oplagt til.

Martin.

Ikke? (Til Frederik.) Hvad driver du da egent

Frederik.

Jeg, Onkel? Min Stilling er god; jeg ø
den ikke bedre. Jeg giver mig af med Heste-S
drætning og Trainering. I den Post er der
Mange, der komme mig nær; det er en bekj
Sag. Ved at kjøbe, sælge eller tuske Heste har
desuden ikke tjent saa Lidt. Men jeg trænger til
god Kapital for at drive det med mere Kraft,
derfor, kjære Onkel —

Martin (afbrydende).

Ja, jeg vil gjerne troe dig. Den Bestil
kan jo være ligesaa god som hver anden.

Frederik.

Et Glas Porter, Onkel! (Skjænker for ham.)
fortæl os saa heller Noget om hvad du har
dig af med blandt Guldgraverne derovre. Det
more os Allesammen at høre.

Martin.

Ja, hvad er der at fortælle! Det er jo igrunden et Hundeliv, at opholde sig blandt en Mængde Mennesker, der ikke har anden Tanke fra Morgen til Aften og fra Aften til Morgen end at søge efter Guldet i Floderne. Man arbeider for at samle Skatte, og mister sin bedste Skat, et nøisomt, retskaffent Sind. Man gjøres begjærlig, misundelig, hadefuld ved Andres Held, ligesom i Spillehusene. Naar ikke jeg havde havt et ganske godt Ankerhold i mit ældre Liv, saa var det gaaet mig ligedan.

Frederik.

Det er fuldkommen sandt. Men, paa den anden Side, naar man saa har Lykken med sig —

Martin.

Lykken med sig! Der var en Irlænder derovre, der fandt en temmelig stor Guldklump. Det blev bekjendt, og han blev overfalden og dræbt. Men Guldet havde han gjemt saa vel, at det aldrig blev fundet, og Ingen fik det.

Frederik.

Ja, det var uheldigt. Men saa mange Andre — kjære Onkel, der staaer Viin paa Bordet; et Glas! Maa jeg skjænke?

Martin.

Jeg vil nok holde mig til Jeres Porter. Saa

god har jeg ikke længe brukket den. — Hør, Børn, I har det forbandet hyggeligt. Jeg er ret i mit Es hos Jer.

Mrs. Ralph.

Svoger troer ikke, hvor det glæder os Allesammen at høre.

Frederik.

Ja, vi ansee det for en Lykke, at vi nu efter saa lang Tids Forløb igjen see en Mand i vor Midte, der ikke blot er vor nærmeste Slægtning, men en sand Ven af vort Huus.

Martin.

Det er jeg — det har du Ret i, min Dreng!

Frederik.

Men Onkel begyndte at fortælle om Livet derovre. Hvorledes hænger det egentlig sammen med denne besynderlige Undersøgen af Dyndet i Floderne, og hvad Udbytte kan det i Almindelighed give?

Martin.

Det er meget forskjelligt. Undertiden kan man uventet gjøre et stort Fund, ligesom Irlænderen, og ligesom jeg engang — ja, det skal jeg dog fortælle Jer. (Drikker et Glas Porter.)

Frederik (afsides).

Naa, endelig kommer det.

Sjette Scene.

De Forrige. — William.

William.

Mistress Ralph, bliv ikke vred, at jeg forstyrre Dem.

Frederik (afsides).

Gid Fanden havde ham! Lige nu at afbryde! (Høit, i uhøflig Tone.) Har du et Ærinde her?

Martin.

Men det er jo William, Scoresby's Søn! Her træffer jeg jo strax en Bekjendt.

William.

Ja, det glæder mig ret at see Dem igjen efter saa lang Tids Forløb. Men tillad, Mistress Ralph, jeg kunde ikke gaae forbi Deres Huus, uden at spørge Dem, om De har hørt, hvad der er hendt vort Nabolav inat.

Mrs. Ralph.

Hvad er der hendt?

William.

De veed maaskee, at Greven var reist til Dover og blev ventet hjem igaar Aftes. Han kom meget sildigt, kjørende i en Kabriolet og kun ledsaget af en halvvoxen Jockey. Ved Korsveien blev han overfalden af nogle Stimænd og var ikke langt fra at miste Livet.

Mrs. Ralph og Mary
(der reise sig, mens Martin og Frederik blive siddende).

Greven!

Mrs. Ralph.

Men hvordan er det gaaet til?

William.

Efter hvad man veed var det tre Personer, a[...] sværtede i Ansigtet, der standsede Kabrioletten og ka[...] stede Greven bagfra ned. De vilde lige til at bin[...] og knevle ham, da hans Raab om Hjælp kaldte nog[...] Folk til, som Hendelsen eller Forsynet førte de[...] Vei. Greven blev nu fri og kunde ved de Andre Bistand faae Bugt med de Elendige.

Mrs. Ralph.

Men hvorfor overfaldt de ham? En Man[...] der er saa afholdt i hele Egnen.

William.

Han førte en meget stor Pengesum med si[...] som han havde indkasseret i Dover.

Mrs. Ralph.

Og man har ikke faaet fat paa Nogen?

William.

Nei, de undkom Alle i Mørket.

Mrs. Ralph.

Og har ikke Mistanke om hvem det er?

William.

Man formoder, at det er nogle slette Mennesker fra Dover, der havde opsnuset, at han førte nge med sig.

Mrs. Ralph.

Det er jo skrækkeligt!

Martin.

Men kjære Venner, pleier Egnen heromkring da at være sikker paa den sidste Tid?

Mrs. Ralph.

Jo, vi har aldrig hørt om noget Overfald.

Frederik

(har skjænket sig et Glas Viin og seer gjennem Glasset).

Den Historie hænger vist ikke saaledes sammen.

William.

Jeg har selv i dette Øieblik været henne hos ...vens, for at tale med ham angaaende den Post, ...øger, men kom ikke ind. Beretningen har jeg hans egne Folk.

Mrs. Ralph.

Men vil du ikke sætte dig ned, William, og e en Bid Brød —?

William.

Jeg skulde strax videre.

Mrs. Ralph.

Aa, kom nu!

(William sætter sig ved Siden af Mary.)

Frederik
(sætter en Stol ved Siden af sig).

Jeg har sat en Stol hen til dig her.

William.

Tak, men jeg sidder godt her.

Martin (til William).

Deres afdøde Fader var en gammel mig. Jeg har ofte tænkt paa ham.

William.

Fader talte saa ofte om Dem, endnu han døde.

Martin.

Saa? — Men nu De, hvad er de Post, De søger hos Greven?

William.

Der skal ansættes en ny Godsbestyrer eget Comptoir, og jeg havde nok Lyst til Fuldmægtig paa Comptoiret.

Martin.

Den Post er vel ikke meget indbringend

William.

Man maa begynde smaat.

Martin.

Det er et sandt Ord. — Men hvem der? Det er saa min Sjæl Betty!

Syvende Scene.

De Forrige. — Betty.

Betty
(fra Sidedøren, kommer hurtig ind).

O, Moder, hør hvad jeg har at fortælle dig! — Men der er Onkel Martin — jeg maa først hilse paa Onkel. (Omfavner og kysser ham.)

Martin.

Min egen lille Betty! Gud velsigne dig for din Venlighed!

Mrs. Ralph.

Men hvad er der skeet? Hvad vilde du fortælle?

Betty.

Hverken Meer eller Mindre end at jeg i dette Øieblik er bleven forlovet med Edmund Hunter.

Mrs. Ralph, Mary og William.

Forlovet!

Mrs. Ralph.

Virkelig forlovet?

Betty.

Ja, det er det Forunderlige: virkelig forlovet.

Martin
(der tilligemed de Andre imidlertid har reist sig og forladt Bordet).

Saa gratulere vi!

De Andre.

Ja, vi gratulere!

Mary (til Betty).

Hvor jeg glæder mig over din Lykke!

William.

Og jeg, Betty!

Mrs. Ralph (afsides til Betty).

Men hvordan gik det til?

Betty (ligeledes afsides).

Mr. Hunter — han gjør jo ikke Andet end taler om Onkel Martin — da han saae den smukke Foræring, Jenny har faaet af Onkel, Guldkorset, saa blev han saa forbauset, som jeg aldrig har seet ham; og saa kom Forlovelsen af sig selv, jeg veed ikke ret hvorledes.

Martin.

Er Mary ogsaa forlovet?

Mrs. Ralph.

Nei, endnu ikke.

Frederik.

Ja, hun er da saa godt som forlovet med mig.

Mary

(gjør en uvillig Bevægelse).

William.

Det veed Mary bestemt Intet af.

Frederik.

Men du kan alligevel stole paa det.

Martin (afsides).

Her er nok Knuder paa Linerne. (Høit.) Naa, n med Betty er det da vist, og det glæder jeg s ret over. Det er jo en smuk Familie hun nmer ind i.

Mrs. Ralph.

Ja, kjære Svoger, det er en stor Lykke for de, og det er egentlig Dem vi kan takke derfor.

Martin.

Mig? Hvordan det for Pokkeren?

Mrs. Ralph.

Mr. Hunter er en honnet Mand, men lidt van-ig. Han seer paa sin Fordeel, og det kan man ikke fortænke ham i. Hidtil har han ikke villet e sit endelige Samtykke, fordi mine Omstændig-er jo ikke var de bedste. Men Svogers Ankomst givet ham ligesom os det Haab, at vi kunde te os Hjælp og Bistand af Svoger, og vi tage t ikke feil, naar vi troe, at De vil ansee os for Nærmeste til Deres Velgjerninger.

Frederik.

Naar man som Onkel kommer hjem med Rig-mme, saa er man en Frelser for Alle, og vil vel-nes af Alle.

Martin
(der afvexlende seer paa dem Alle).

Men, Godtfolk, hvem Fanden har sat Jer de

Fluer i Hovedet? Jeg samlet Rigdomme? Ja, de er jeg den rette Mand til. Skulde det være skee i Californien? Gud naade og bevare os! Jeg tog en kort Tid Deel i de Kunster, jeg saae, Alle gjorde. Et Par Gange var jeg heldig, men det gik som det kom; og det nedrige Liv at ligge ved Floderne og grave i Dyndet, angst for ikke at finde Noget, og endnu mere angst for at gjøre et godt Fund, der strax rygtes og vækker Alles Begjærlighed, det holdt jeg ikke ud.

Mrs. Ralph
(i det Følgende med stigende Ængstlighed).

Men der er jo kommet Flere hjem dennegang med godt Udbytte.

Martin.

Aa javist, en Fem, Sex har været ret heldige, men ogsaa opholdt sig et Par Aar derovre.

Mrs. Ralph.

Men — om De just ikke er bleven rig derovre, saa — er De ikke alligevel kommen hjem som en formuende Mand?

Martin.

Heller ikke. Jeg er ikke mere formuende nu end da jeg tog herfra, og knap det.

Mrs. Ralph.

Men . . . men — bliv ikke vred — De skrev

os dog til fra Deal, eller fra Dover, vil jeg sige, at De tog ind til os med al Deres Rigdom.

Martin.

Det har jeg ogsaa gjort. Alt hvad jeg eier og har, bærer jeg hos mig eller er i min Randsel, og løber ikke op til 100 Pund.

Mrs. Ralph (afsides).

Jeg arme Menneske! Der ligge alle mine Forhaabninger!

Betty (afsides til William).

Har det ikke anet mig hele Tiden!

Frederik (til Martin).

Hundrede Pund! Nu har jeg hørt saa galt før! Er det alt det Udbytte, Onkel bringer med?

Martin (kort).

Som jeg alt har sagt.

Frederik.

Men hvorfor reiser man da til de Lande? Det er jo ikke for at komme ligesaa bar og blottet hjem som man tog bort?

Martin.

Hvorfor? Ja, det maa du spørge dem om, der reise derhen for at berige sig; det har jeg ikke gjort.

Frederik.

Aa, for at berige sig! Naar man er paa et Sted, hvor Leiligheden er saa udmærket, skal man

saa ikke bruge sig og vente indtil Lykken føier! Derovre kan man jo gribe den med begge Hænder.

Martin.

Troer du?

Frederik.

Og naar man ikke bryder sig om det for sin egen Person, skal man da ikke tænke paa sin Familie i Hjemmet? Det har Andre gjort, og dem agter og ærer man.

Martin.

Ja, det har du jo Ret i, min Dreng!

William (afsides).

Det er skjændigt som Frederik taler!

Mrs. Ralph
(der er gaaet op og ned i Sindsbevægelse; afsides).

Og jeg, der har sat mig i saa mange Omkostninger for hans Skyld! (Til Mary, ligeledes afsides og i Vrede.) Mary, lad Pigen strax komme og tage Posteien ud igjen.

Mary.

Aa nei, Tante! lad det vente lidt endnu!

Betty (sagte).

Søde Moder, tael et Par venlige Ord til Onkel!

Mrs. Ralph.

Nei, jeg gjør ikke! Du veed ikke, hvad det er for mig.

Martin
(idet han tager sin Hat).

Ja, Godtfolk, I har nok Alle forandret Jeres Kurs, som det lader; og det er vel bedst, at ogsaa jeg driver af, mens der er Tid dertil. Jeg seer desværre, hvordan det hænger sammen. Det, der har glædet mig i min inderste Sjæl, at I tog saa smukt og venligt imod mig, det er ikke skeet for min Skyld, men i den Tanke, at jeg bragte en Slump Guld eller Sølv med, som I kunde plukke mig for. Derfor denne splendide Frokost, derfor alle de Spørgsmaal paa Omveie. Men jeg vil sige Jer det glatvæk: I maae skamme Jer i Eders Hjerter. Naar en gammel Ven og Slægtning efter fem Aars Fraværelse kommer tilbage, skal man saa allerførst spørge, om han bringer en Slump Penge med? og naar det viser sig, at han ikke bringer Andet med end sin Kjærlighed til Jer Alle, skal man saa støde ham fra sig og taale, at en Dreng overfuser ham og sætter ham tilbænks? Men agt paa mine Ord: der vil komme en Tid, da I vil fortryde Jeres ukjærlige Adfærd, og I vil da maaskee ønske den gamle, ærlige Onkel Martin tilbage. Farvel! (Gaaer.)

Mary (afsides til William).

Følg med ham! See til, du kan formilde ham.

(William gaaer efter ham.)

Anden Act.

Samme Decoration; til den ene Side et Bord med nogle Aviser paa.

Første Scene.

Naar Tæppet gaaer op, kommer William fra Indgangen i Baggrunden, Mary fra Sidedøren.

Mary.

Det var velsignet, at du kom. Jeg saae dig fra Hjørnestuen.

William.

Jeg har skyndt mig alt hvad jeg kunde, for at slippe fri og komme herhen. Hvorledes staaer det sig hos Jer?

Mary.

Det kan du vel tænke dig. Middagen er gaaet fortredelig hen. Frederik brummede og bandede som

der var skeet ham en stor Uret. Tante var i
t Lune.

William.

Der er jo ogsaa mange Forhaabninger kuldka-
e paa eengang.

Mary.

Det er sandtnok, og det er det Bedrøvelige ved
gen. Men det var dog ikke rigtigt, at man
ten bebreidede den stakkels Martin, at han ikke
hjem med Rigdomme.

William.

Din Tante undskylder jeg. Hendes Stilling er
ykt, og hun ventede saa tillidsfuldt Hjælp fra
Kant. Men Frederik teede sig saaledes, at jeg
de stor Lyst til at kaste ham ud af hans egen
e.

Mary.

Men fortæl mig nu: fik du Martin i Tale?
han meget vred?

William.

Jeg traf sammen med ham et Stykke fra Huset.
d kan jeg ikke sige han var, men nedslaaet eller
dfalden. Derimod gjorde han mig en Mængde
ørgsmaal og, som det syntes mig, ikke uden
nsigt.

Mary.

Hvad var det?

Anden Act.

Samme Decoration; til den ene Side et Bord med nogle Aviser paa.

Første Scene.

Naar Tæppet gaaer op, kommer William fra Indgangen i Baggrunden, Mary fra Sidedøren.

Mary.

Det var velsignet, at du kom. Jeg saae dig fra Hjørnestuen.

William.

Jeg har skyndt mig alt hvad jeg kunde, for at slippe fri og komme herhen. Hvorledes staaer det sig hos Jer?

Mary.

Det kan du vel tænke dig. Middagen er gaaet fortredelig hen. Frederik brummede og bandede som

der var skeet ham en stor Uret. Tante var i
Lune.

William.

Der er jo ogsaa mange Forhaabninger kuldka-
: paa eengang.

Mary.

Det er sandtnok, og det er det Bedrøvelige ved
jen. Men det var dog ikke rigtigt, at man
en bebreidede den stakkels Martin, at han ikke
hjem med Rigdomme.

William.

Din Tante undskylder jeg. Hendes Stilling er
ykt, og hun ventede saa tillidsfuldt Hjælp fra
Kant. Men Frederik teede sig saaledes, at jeg
e stor Lyst til at kaste ham ud af hans egen
e.

Mary.

Men fortæl mig nu: fik du Martin i Tale?
han meget vred?

William.

Jeg traf sammen med ham et Stykke fra Huset.
kan jeg ikke sige han var, men nedslaaet eller
falden. Derimod gjorde han mig en Mængde
rgsmaal og, som det syntes mig, ikke uden
igt.

Mary.

Hvad var det?

Betty.

Ja, Moder er nu Enke, og jeg har altid antaget, at en Enke er intet rigtigt Fruentimmer.

Mary.

Hvad er nu det!

Betty.

Hun er i det Mindste et halvt Mandfolk. Hun indgaaer en Handel, slutter Accord, holder Regnskab over Indtægt og Udgift ganske som hun var et Mandfolk, og hendes Underskrift er ligesaa god og bindende som en Mands. Naar du og jeg underskrive en Contract, saa er der Ingen, der bryder sig om det — uden det skulde være en Ægteskabs-Contract, og den faae vi to Stakler ikke engang Lov til at underskrive, eller dog ikke saa snart.

Mary.

Der kommer din Moder med Frederik; saa gaaer jeg ind.

(Gaaer gjennem Sidedøren.)

Betty.

Ja, jeg vil heller ikke blive. Jeg vil gaae op paa mit Kammer og tænke over alle Tings Ustadighed i denne Verden.

Tredie Scene.

Betty. — Mistress Ralph og Frederik (fra Døren i Baggrunden).

Mrs. Ralph (ved Indtrædelsen).

Hør, Betty, gaae ind og sørg for, at Posteien, er staaer paa Kjøkkenbordet, sættes i Spiiskammeret.

Betty.

Det skal jeg, Moder. (Afsides.) Denne ulykke-ge Postei, hvis Bestemmelse hvert Øieblik forandes, kan give mig en god Text til at tænke over de adige Ting i Verden. (Gaaer.)

Mrs. Ralph (til Frederik).

Men troer du virkelig, at der endnu kan være get Haab?

Frederik.

Jeg tvivler næsten ikke paa det. Vi har os nt ad i Formiddag. Onkel Martin burde tages a en anden Maade. Det indseer jeg nu. Vi rde ageret, at vi slet ikke tænkte paa hans Ophold Californien og den Formue, han dèr kan have ffet sig. Saa var han kommen af sig selv.

Mrs. Ralph.

Men jeg forstaaer endnu ikke, hvoraf du slutter.

Frederik.

For det Første af hans Ord, da han gik, at ville fortryde vor Uhøflighed.

Mrs. Ralph.

Ja, disse Ord kan betyde saa Meget.

Frederik.

Men dernæst veed jeg fra en paalidelig Kilde, at han fra os har begivet sig lige hen til Greven, og har spiist til Middag med ham alene og en Herre til, og det er hos Greven han er endnu.

Mrs. Ralph.

Han hos Greven!

Frederik.

Hvor Pokkeren skulde han komme til det Bekjendtskab, naar der ikke stak noget Andet bag ham? Ikke engang jeg har nogensinde været inviteret hos Greven, skjøndt jeg har kjendt ham saa længe, og den Slubbert godt kunde gjort det.

Mrs. Ralph.

Det er jo rigtignok en forunderlig Omstændighed. Men hvad raader du da nu til?

Frederik.

Naar han nu kommer igjen hos os — og det gjør han, da hans Randsel endnu ligger her — saa vil jeg paany bringe den samme Sag paa Bane, men naturligviis med saa mange Omsvøb og Kruseduller som jeg formaaer, og saa tænker jeg, at vi tilsidst skal faae Sandheden lirket ud af ham. Jeg

l vide bestemt, om jeg kan gjøre Regning paa ham
er ikke.

Mrs. Ralph.

Nu, gjør som du vil. Maaskee gaaer det an
a den Maade. Men, sandt at sige, har jeg ikke
rt Haab. Vi har ikke ret Lykken med os; og vi
ırde nok allerklogest i at speculere paa andre Ud-
ie, og fremfor Alt indskrænke os lidt mere. Jeg
r tænkt paa at skille mig ved det smukke Kjøretøi,
fik mig til at kjøbe i Vinter.

Frederik.

Men det tillader jeg ikke. Du kan nok trænge
en lukket Vogn, naar du i ondt Veir vil etsteds
n. Dersom du skiller dig ved den Vogn, saa
ber jeg den, og forærer dig den, om jeg saa skal
ıne mig Pengene dertil.

Mrs. Ralph.

Ja, det Kunststykke kunde nok ligne dig.

(Betty kommer hurtig.)

Betty.

Jeg saae deroppe fra Vinduet Mr. Hunter.
ın kommer vist herind.

Frederik (til Moderen.)

Saa tag du imod ham. Jeg er nu ikke op-
ʒt dertil. (Gaaer gjennem Sidedøren.)

Fjerde Scene.

Mistress Ralph. Betty. — Mr. Hunter.

Mr. Hunter

(kommer fra Døren i Baggrunden med Hatten paa Hovedet og gaaer om i Værelset uden at see paa Nogen).

En net Historie! Som jeg dengang er løben med Liimstangen, det er endnu ikke hendt mig. Jeg troer, at hendes Svoger Martin er en Krøsus, og saa er han en Pjalt. Og paa ham har jeg stolet, har tænkt, han kunde tage Part i en god Entreprise — det er til at ærgre sig fort over. (Til Mrs. Ralph.) Hvad siger De til alt dette? Er det ikke baade til at lee og græde over?

Mrs. Ralph.

Dem kan den Sag jo være uden Forskjel. Det er desværre os, der lide derved.

Mr. Hunter.

Mig uden Forskjel? Det veed jeg dog ikke. Naar min Søn Edmund skal indgaae en Forbindelse med Deres Datter, saa kan det ikke være mig uden Forskjel.

Mrs. Ralph.

Det har været Deres egen Beslutning.

Mr. Hunter.

Fordi jeg stod i den Tanke, at nu var Alting forandret til det Bedre. Hvor kunde jeg troe Andet?

De og Frederik talte, som alle Mennesker
Troer De, jeg vil fragaae det?

Mrs. Ralph.

Ja, ønsker De, at Partiet skal gaae tilbage —
an jo skee endnu.

Mr. Hunter.

Om jeg ønsker det? Efter min Mening var det
for alle Parter, at det virkelig gik tilbage.
aaer De?

Mrs. Ralph.

Jeg forstaaer Dem meget godt, og skal rette
derefter. Betty er meget for god til at vi
: twinge hende enten paa Deres Søn eller nogen
n. Jeg haaber, De forstaaer ogsaa mig.

(Gaaer.)

Mr. Hunter.

Det er godt — saa er det forbi, og det seer
helst. (Gaaer hen til Bordet som om han søgte Noget.)
er min Hat? (Søger paa en eller flere Stole.) Og
kjøbet kort for Hovedet! — Ja, Fattigdom og
erdighed — — Men hvor Pokkeren er min

Betty
(der staaer afsides; sagte).

Naar man bare turde tale til ham!

Mr. Hunter
(der bliver ved at søge).

Og som jeg har havt Taalmodighed med hende — det er Takken man har! — Men hvor har jeg lagt den Fandens Hat? (Til Betty.) Du derhenne, har du ikke seet den?

Betty.

Mr. Hunter har den paa Hovedet.

Mr. Hunter.

Paa Hovedet? (Tager den af, men sætter den strax ærgerlig paa igjen.) Ja, i dette forstyrrede Huus — Adiøs Hils din Moder, at jeg sætter ikke mere min Fod over hendes Dørtærskel. (Gaaer.)

Betty.

Nu veed jeg da hvad jeg har at holde mig til. Min eneste Trøst er, at hos Mr. Hunter kan Veiret forandre sig. Maaskee det kan slaae om til det Bedre.

(Mrs. Ralph kommer ind igjen.)

Mrs. Ralph.

Er han gaaet?

Betty.

Ja, nu gik han.

Mrs. Ralph.

Du skal ikke tage dig det nær, Betty. Af Mr. Hunter kunde man ikke vente sig Andet. Men

er just ikke sagt, at han mener det saa slemt som n siger det.

Betty.

Det gjør mig meest ondt for Edmunds Skyld. a skulde vide, med hvilken Kjærlighed han hænger > sin Fader. Men da hans Kjærlighed til mig sten er endnu større, saa forudseer jeg, at han ikke vide at hjælpe sig. Jeg har dog den Fordeel, det er kun min Kjærlighed til Edmund, der skaf: mig Sorg. Til min Skam maa jeg tilstaae, at :r. Hunters „gode Entreprise" ikke ligger mig nær a meget paa Hjerte.

Femte Scene.

Mrs. Ralph. Betty. — Frederik. Siden Martin.

Frederik (kommer hurtig; til Moderen).

Kan du see, jeg havde Ret. Onkel Martin er Farvandet. Han er paa Øieblikket her. — Men a maa du gaae, Betty; Moder og jeg vil tale :ne med ham.

(Betty gaaer.)

Lad mig begynde; det troer jeg er det Bedste.

:artin kommer ind fra Døren i Baggrunden og kaster sin Hat paa Bordet.)

Martin.

Goddag!

Frederik.

Naa, Onkel, har vi dig endelig igjen! Vi var næsten bange for, at du vilde blive reent borte.

Martin.

Saa?

Frederik.

Og Moder ventede saa vist, at du havde spiist til Middag hos os.

Martin.

Hm!

Frederik.

Men nu hører jeg, at du til Middag har været hos Greven dernede.

Martin.

Det har sin Rigtighed.

Frederik.

Hvad jeg vilde spurgt — har man Mistanke til Nogen angaaende Overfaldet inat?

Martin.

Som William fortalte, mistænker man nogle slette Mennesker fra Dover. Men det lod ikke til, at Greven selv troede derpaa.

Frederik.

Saa? Hm — troede han ikke?

Mrs. Ralph.

Har Svoger længe havt Bekjendtskab til Greven?

Martin.

Ham kjender jeg egentlig slet ikke, men derimod hans ældre Broder.

Frederik.

Hans Broder? der er Commodore paa et af vore største Krigsskibe? Hvor kommer Onkel til det Bekjendtskab?

Martin.

Det er endnu fra gammel Tid. Han er Sømand ligesom jeg, kun lidt høiere paa Straa. Jeg traf ham paa Hjemreisen i en Havn i Syd-America, og der bad han mig tage en temmelig betydelig Pengesum med, der deels skulde udbetales til Greven for adskillige Udlæg, deels sættes i Londons Bank. Det var egentlig den Efterretning jeg bragte Greven — skjøndt der var ogsaa andre Sager, der førte mig til ham.

Frederik.

Saa var Onkel sikkert velkommen. Naar man bringer Contanter med —

Martin.

Tager du ikke feil af Greven? Han syntes mig ikke saa pengegridsk. Jeg vilde ønske, at Alle vare lige saa lidt forhippede derpaa som han.

Mrs. Ralph.

Ja, kjære Svoger, naar man som Greven har fuldtop af Alt, saa kan man sagtens være ligegyldig ved Tab og Gevinst. Det er det Ulykkelige ved trange Kaar, at de nøde os til at være saa nøie seende.

Martin.

Det har De vel Ret i. Men alligevel, d er ikke kjønt, at man i Pengesager lægger altfor m gen Begjærlighed for Dagen.

Frederik.

Kjære Onkel, man kan dog ikke altid kalde d for Begjærlighed. For at tage et Exempel, der li ger nær, var det ikke ganske naturligt, at vi Alle s gjerne gad vide, hvordan det var gaaet Onkel i Cal fornien? Jeg for min Deel kan, uden al Interess endnu ikke undertrykke det Haab og det Ønske, det ret maa være gaaet Onkel heldigt derovre, Onkel er kommen hjem med et godt Udbytte.

Martin
(vred, idet han tager sin Hat).

Men det er jeg ikke, det har jeg allerede sa Jer — og nu er jeg kjed af den Snak.

(Vil gaae.)

Mrs. Ralph.

De maa ikke gaae, kjære Svoger! Vi vil i

le mere om den Sag. Men paa den anden Side, er billig og sæt Dem i vort Sted. De veed, at t er gaaet tilbage for os. Mine Udgifter bleve glig større og mine Indtægter mindre. Havde nu or Herre hjulpet Dem, saa kunde vi stole paa, at sfaa vi vare hjulpne. Det var vort Haab, og vi d os nu bedaare af de Rygter, der gik. Da vi ndt os skuffede, saa bar vi os det første Øieblik jeg maa desværre bekjende det — ikke smukt ad. t maa De tilgive — og lad saa den hele taase Sag være glemt.

Martin.

Jeg har let ved at tilgive, kjære Svigerinde! r kan Ingen mere end jeg ønske at staae paa en Fod med Dem og Deres, der jo er min eneste milie. — Forresten, da jeg vidste, det ikke gik m saa godt, saa benyttede jeg Leiligheden nu, da var hos Greven, og talte med ham, om der e kunde gjøres Noget for Dem. Han er en hont Mand, han gik strax ind derpaa og bad mig je Dem, at han for Fremtiden vilde nøies med n halve Sum i Afgift af Forpagtningen.

Mrs. Ralph.

Den halve Sum! Det er jo store Ting! — rte du, Frederik?

Frederik.

Det er meget smukt af Greven. (Afsides.) Jeg vil betragte det som et godt Omen for mig selv.

Mrs. Ralph.

Og det skylder jeg Dem, Svoger! Vær ret hjertelig takket!

Frederik (afsides).

Nei, jeg behøver ikke længer at tvivle. Onkel har Ingenting. Af ham er der ingen Hjælp at vente. Det er ogsaa fordømt! Alle mine Speculationer i den sidste Tid gaae i Vasken. (Høit.) Hør, Moder, naar du gaaer ovenpaa, saa beed Mary eller Betty om at komme herind.

Mrs. Ralph (til Martin).

Den Efterretning, De der bragte mig, har taget en stor Steen fra mit Hjerte. Med en saa betydelig Lettelse i Udgift troer jeg nok, at jeg kan frie mig for den Gjæld, der trykker mig. Endnu engang vær takket! og tilgiv os den Uret, vi har gjort Dem. Jeg føler mig beskjæmmet ved, at jeg et Øieblik kunde nære andre end venlige Følelser mod Dem, kjære Svoger, De, som altid har været saa venligsindet mod os. (Idet hun vil gaae, træder Mary ind.) Der er jo Mary! (Til Mary.) Frederik vil dig Noget.

(Gaaer.)

Sjette Scene.

Martin. Frederik. — Mary.

Mary (sky, til Frederik).

Hvad er det du vil mig?

Frederik.

Har du eller Betty ikke seet det rudrede Silke-
ialstørklæde, jeg nylig har kjøbt? Jeg kunde ikke
nde det imorges, og nu skal jeg ud og maa klæde
ig om.

Mary.

Jo, det Tørklæde har jeg seet. Pigen fandt
t i en Krog af dit Kammer. Men nu skal jeg
'e dig hvordan det seer ud.

(Gaaer ind.)

Frederik (afsides).

Jeg tør ikke forsømme Greven; jeg maa endnu
g gjøre ham min Opvartning. Det er i al Fald
Klogeste. Men — jeg vilde dog ønske, jeg kunde
ipe for det. Aa, det gaaer nok.

(Mary kommer ind igjen.)

Mary.

Vil du see! Det ene Hjørne er heelt revet af.

Frederik.

Hvad er det! Et dyrt Tørklæde, jeg igaar før-
Gang havde paa! Hvem har nu der været paa
il!

Martin,
(der har sat sig ved Bordet og kiget i en Avis, nærmer sig nu).

Hvad Ulykke er der skeet, Børn?

Frederik.

See, hvordan der er handlet med det Tørklæde! Det har kostet mig næsten et halvt Pund.

Martin (forbauset).

Hvad nu! (Afsides.) Det er saa min Sjæl det samme Tørklæde! Aha, hænger det saadanne sammen! Ja, det gjør en Forandring! (Høit.) Det er jo et deiligt Tørklæde. Er det dit?

Frederik.

Ja — men lad mig kun faae det. Jeg kan nok binde det om saaledes, at Skaden ikke sees. Og saa vil jeg gaae op og pynte mig det Bedste jeg har lært. Undskyld mig nu, Onkel — men giv mig først din Haand. (Da Martin tøver.) Naa, vær nu ikke vred længer! Sæt ikke det Fandens alvorlige Ansigt op! Lad os være Venner. Du er dog den gamle, skikkelige Onkel, du altid har været — (afsides, leende.) om du ogsaa er saa fattig som en Kirkerotte.

(Gaaer ind.)

Martin (afsides).

Gud hjælpe os! Det seer jo sort og sørgeligt ud.

Mary.

Det var smukt af Dem, Martin, at De saae d til os igjen.

Martin.

Min kjære Pige! der er intet Sted jeg heller mmer end her. — Men det er mig ellers ret tils ıs, at vi To just nu træffe sammen. Jeg har nok yst til en lille Passiar med dig. Siig mig, hvad eente Frederik imorges med, at han var forlovet ed dig?

Mary.

Det maa han vide; jeg veed Intet deraf.

Martin.

Altsaa, hvis han for Alvor friede til dig —

Mary.

Kjære Martin, Frederik og jeg passer ikke i indste Maade sammen. Det veed han, og han veed llige, at jeg aldrig giver ham mit Ja, om jeg ogsaa ulde nødes til af den Grund at forlade Tantes uus.

Martin.

Men, hvis det ikke er ham du tænker paa, er er saa ikke en anden lille Fyr — Naa, naa! du ehøver ikke at blive rød; William har allerede fors ılt mig, hvorledes I To har det, og jeg kan ikke ægte, at den Forbindelse hover mig meget bedre.

Mary.

Men vi maae have Taalmodighed og vente til Williams Udsigter blive lysere.

Martin.

Maaskee. Men i al Fald lover jeg dig, at Frederik skal ikke være Jer iveien. Han skal endnu idag frivillig træde tilbage og opgive al Fordring paa dig.

Mary.

Aa Gud nei, Martin! saa kjender De ham ikke, det faaer De ham aldrig til — ingenlunde fordi den Sag er ham saa magtpaaliggende, men fordi han er stolt og ikke kan taale den Tanke, at han har maattet vige for en Anden.

Martin.

Stolt? Ja, mange Folk ere jo rigtignok stolte, uagtet de kan nedlade sig til Ting, vi Andre holde os for gode til. Men hans Stolthed skal jeg dog nok faae kjørt afveien. Du har nu mit Løfte, og du skal see, jeg holder det. Gaae nu kun ind, min Pige! Din Tante kommer; med hende har jeg et Ord at tale.

Mary.

Ja, jeg veed ikke hvad De sigter til, kjære Martin! Men jeg overlader med Glæde min Sag til Dem.

(Gaaer, idet Mrs. Ralph træder ind.)

Syvende Scene.

Martin. — Mistress Ralph.

Martin.

Kjære Svigerinde, da jeg gik herfra i Formiddag. fulgtes jeg et Stykke ad med William. Iblandt andet fortalte han mig, at Deres Søn Frederik har aaet et meget godt Tilbud fra Mr. Wardens, der ier den smukke Fabrik i Yorkshire og altid har været en oprigtig Ven af Deres Huus. Han vil paa e bedste Betingelser give ham en Plads paa sit omptoir og med Tiden, naar han teer sig godt, art i Forretningen. Er det saa i sig selv?

Mrs. Ralph.

Intet er vissere; vi har faaet det Tilbud flere ange. Men jeg har ikke kunnet bevæge Frederik at tage imod det.

Martin.

Saa? Da er det paa min Sjæl et Tilbud, er ikke kommer hver Dag, og som Mange vilde nske sig. Hvad kan han da vente sig af det Liv, an fører herhjemme? Det maa jo lede ham lige ult ind i Forbærvelse.

Mrs. Ralph.

Det vil jeg just ikke sige. Men jeg frygter rigtignok for, at han er bleven forvænnet ved Om-

gang med en Mængde Folk, der ere baade fornemmere og rigere end han; saa at han nu ikke kan finde sig i en underordnet og temmelig bunden Stilling.

Martin.

Men De kan troe mig, Svigerinde, at en ubunden Stilling vil for et ungt Menneske som han tidlig eller silde ende paa en bedrøvelig Maade. Mr. Wardens er just den rette Mand til at holde ham i Ave og vænne ham til et arbeidsomt og nyttigt Liv; og hos ham er han ikke udsat for de Fristelser, som han her — det maa jeg næsten formode — er udsat for. Lad De ham komme til Mr. Wardens; det er mit alvorlige, velmeente Raad.

Mrs. Ralph.

Kjære Svoger, jeg beder til Gud i min Morgen- og Aftenbøn, at han vil bøie hans Stivsind; men hidtil har Frederik ikke villet give efter. Var han forsørget, da havde jeg selv meget lettere ved at slaae mig igjennem; thi han koster mig Meget.

Martin (leende).

Ja, hans Heste-Opdrætning, hans Tusken og Sælgen kaster nok ikke Meget af sig.

Mrs. Ralph.

Aa, det er Noget, han bilder sig selv ind. De Forretninger har han saa godt som slet ikke.

Martin.

Nu, dersom De vil overlade den Sag til mig, saa giver jeg Dem mit Ord paa, at han endnu den Dag imorgen skal tage til Mr. Wardens.

Mrs. Ralph.

Men hvor vil De tænke paa at kunne sætte det igjennem? naar vi nu i al den Tid Intet har kunnet udrette.

Martin.

Jeg har saa mine aparte Grunde. Som sagt, lad kun mig raade. Han kommer vel ret snart herned —?

Mrs. Ralph.

Ja, jeg kan allerede høre ham.

Martin.

Nu godt — lad mig saa tale i Eenrum med ham.

Mrs. Ralph.

Give Gud, kjære Svoger, at det maatte lykkes Dem at bringe ham paa en bedre Vei. Jeg skulde da velsigne af mit inderste Hjerte den Time, da De igjen betraadte vort Huus.

(Gaaer ind.)

Martin.

Ja, hvis jeg aldrig før har havt en Klemme paa en saadan Kegle, saa skulde jeg troe, at jeg nu har det.

Ottende Scene.

Martin. — Frederik (omklædt).

Frederik.

Hør, Onkel, der falder mig Noget ind: du talte i Formiddag om, at du havde omtrent et Hundrede Pund hos dig. Mens du opholder dig hos os, faaer du ikke stor Brug for Penge. Men hvis jeg i dette Øieblik havde en Sum at raade over, kunde jeg gjøre en overmaade fordeelagtig Handel, et sandt Coup.

Martin.

Hvad er det for en Handel?

Frederik.

Der er en Fuldblodshest at faae tilkjøbs for 140 Pund, et fortræffeligt Dyr og allerede nu, skjøndt den ikke er traineret, en udmærket Render. Naar den kommer til den rette Mand, er den godt det Dobbelte værd. Men jeg mangler et halvt Hundrede Pund i Summen. Kan du overlade mig dem paa en fjorten Dage?

Martin.

Nei, helles Tak, det har jeg ikke Lyst til. Naar jeg satte mine Penge i en saa god Render, kunde Pengene rende med.

Frederik.

Som du vil. Det er mig ikke saa Meget om gjøre. Jeg kan nok blive hjulpen paa anden aade.

Martin.

Men du har jo virkelig pyntet dig; hvor agter t dig hen?

Frederik.

Jeg vil gjøre Greven min Opvartning.

Martin.

Saa? (Forskende.) Maaskee du vil condolere m i Anledning af Overfaldet inat?

Frederik.

Ja — ogsaa derfor. Men forresten, jeg har ıge været ham en Visit skyldig.

Martin.

Hm! Naa! — Men, hvad jeg vilde sagt, har isinde at gaae op til Greven med det Halstør- de paa?

Frederik.

Ja, hvorfor ikke? Der er intet Menneske, der ı see, det er itu.

Martin (alvorlig).

Det skal du ikke sige. Man troer ofte, at en øst kan skjules, og saa er der dog En, der faaer

Øie derpaa. — Vil du ikke tage det af og lade mig see det endnu engang?

Frederik.

Tage det af? Naar jeg har havt den Uleilighed med at faae det til at sidde! Ja, det gjør jeg en god Dag!

Martin.

Men sæt, at Greven beder dig om at tage det af?

Frederik.

Greven? Hvor skulde han falde paa de Narrestreger?

Martin.

Og sæt, han saae, der var revet et Stykke af det ene Hjørne, og saa trak det Manglende op og viste dig det? (Han tager af en Brevtaske i Brystlommen det manglende Stykke af Tørklædet op.) Som for Exempel dette her.

Frederik.

Hvad Fanden er det? Hvor kommer du til det?

Martin.

Du har en kort Hukommelse. Har du allerede glemt den Næve, der inat havde et ganske godt Tag om din Hals? Har du glemt, at du af al Magt rev dig løs, og saa beholdt jeg Stumpen af dit Tørklæde i Haanden, men du selv undslap.

Frederik (afsides; tilintetgjort).

Ham var det!

Martin.

En af dine Kammerater slog jeg til Jorden, Greven fik Bugt med den Anden, men Natten [...]lp Jer Alle til Flugt. Har du nu forstaaet mig?

Frederik (trodsig).

Den Sag vedkommer ikke mig.

Martin.

Ikke? Læg Mærke til, at derude ved Gade-[...]ten staaer en Konstabel. Hvis jeg nu kalder [...]ı ham og lader dig sætte ved Vingebenet? [...]ad troer du saa Øvrigheden vil dømme om [...]Beviis, jeg kan føre? Greven paastaaer, at [...]ı med sin Stok har slaaet En af Jer et Hul i [...]vedet. Skulde det ikke være En af dine gode [...]nner, enten Tom Griffith eller Robin Stuff? [...]is man nu kom paa Spor efter ham — du [...]ner vel, at han længe vilde holde dit Navn skjult?

Frederik (afsides).

Fordømt! Gid ogsaa Fanden havde baade [...]iffith og Robin!

Martin.

Uslinger, som I ere! Ikke nok med, at I har [...]ket Greven op i Spil og Veddemaal, nu har I [...]t Jer paa Luur for at plyndre ham, har benyttet

den Kundskab, I skyldte hans Tillid til Jer, hans aabne Characteer, og villet berøve ham de Penge, han førte med sig. Hvis ikke jeg, der vilde overraske Jer igaar Aftes, var faret vild i de nye Anlæg og havde taasset om til det blev mørkt, hvis ikke jeg var kommen ham til Hjælp, saa var han nu plyndret ud og maaskee slaaet tilskamme.

Frederik.

Nei, han skulde ingen Overlast skee — det var min bestemte Aftale.

Martin.

Ja, var du Herre over det, naar en Personnage som Griffith var med i Legen? Og selv om vi antage det, rider da Djævelen dig, Menneske? Hvor kunde du falde paa at spille Greven denne Streg, en Mand, der nok har viist dig ikke saa faa Tjenester?

Frederik.

Aa, hvor jeg faldt paa! Man er i Knibe paa alle Kanter, veed hverken ud eller ind. Det Tab, Greven havde liidt, vilde han ikke engang have mærket; han har nok af det. Og Noget i Hovedet havde jeg — hele Aftenen havde vi siddet og pokuleret. Saa fik Griffith og Robin mig overtalt. De beskyldte mig for Cujoneri — det gad jeg ikke høre paa — og saa gik jeg med dem, vor Herre

ed, ikke med let Hjerte. Jeg vil ikke gjøre mig dre end jeg er, men fra dem gik det Hele ud, det vist og sandt. — Men tael ikke mere om den ag. Var jeg med, saa maa jeg staae til Ansvar; t er jeg beredt paa.

Martin.

Ja, saa hør hvad jeg har at sige dig: Efter ad Greven under fire Øine har tilstaaet mig, an= ger han, at Gjerningsmændene ere her fra Egnen. il dig troer jeg ikke han saa lige har nogen Mis= nke, men til Griffith og Robin; disse To var de neste, der var tilstede, da han ved Spilleborbet ntalte sin Reise til Dover for at hæve Penge. an vil dog ikke fare strengt imod dem, ja, han er endog helst, at hele Sagen bliver neddysset, men n paa det Vilkaar, at de forlade Egnen, og det ar. Blev nu du her, saa var du let udsat for, En af disse Cumpaner vilde synes, at det ikke rde gaae dig bedre end dem, og saa kunde de k angive dig til Greven. Det maa du forhindre, t er Pligt mod din Familie. Men der er kun t Sted du kan tage til uden at mistænkes for, at er reist bort af Frygt, og det er til Mr. Wardens York=Shire; thi hele Byen veed, det er en gammel estemmelse, at du skal til ham.

Frederik.

Herfra vil jeg tage, men ikke til Mr. Wardens.

Martin (streng).

Men det er just min og din Moders faste Beslutning, at du skal begive dig til ham, som det eneste Sted, hvor du endnu kan skaffe dig en bedre Fremtid. Herhjemme har du ikke taget dig noget Retskaffent for. At leve af Spil og Veddemaal, det duer ikke — ja, see kun paa mig; jeg er ganske godt underrettet. Et saadant Liv, som du kunde fortsætte mangt andet Sted, vil føre dig lige ind i Fandens Kløer. Du maa til et Sted, hvor du er fri for det Slags Fristelser; du maa til Mr. Wardens.

Frederik.

Nu godt, men min Moder, mine Sødskende og Mary skal tage med.

Martin.

Hvad din Moder vil eller kan, veed jeg ikke. Men Mary maa du slet ikke tænke paa. Hun er forlovet med William.

Frederik (heftig).

Det er hun ikke! Det har hun aldrig været! Hun er lovet til mig.

Martin.

Saa? Har du da isinde at twinge hende? eller bilder du dig ind, at du kan twinge hende? Hun

bleven forlovet med William en god Stund før
t tænkte paa hende; og derved bliver det. Det
r jeg givet mit Ord paa.

Frederik.

Hm! ja, forlegen for hende er jeg ikke. Lad
nde gjøre hvad hun vil. — Er der saa Mere?

Martin.

Nei — kun, at du erklærer din Moder, at alt
te er din fri Villie; og dersom hun foretrækker at
ve her, saa —

Frederik.

Naar Mary ikke tager med, seer jeg helst, at
oder bliver. Hendes Helbred er ikke altid saa
d. Maaskee hun ikke taaler, at komme til et
dere og raaere Opholdssted. Lad det da blive
rved.

(Vil gaae.)

Martin.

Vent, jeg har endnu et Ord at sige dig.
aar du kommer til Mr. Wardens, saa begynd dit
o forfra. Husk paa, at den Fred, der er givet
g og dine Kammerater, kan brydes, naar I vise,
I ikke vare værdige dertil. Vil du?

Frederik.

Jeg skal prøve paa det.

Martin (rækker ham Haanden).

Nu, saa tag da mit velmeente Ønske for at det

maa lykkes dig. Det er ikke saa svært som du maaskee troer. Gaae den lige Vei; og kan du en enkelt Gang ikke finde den, saa hold kun fast ved at være oprigtig og sanddru i dine Ord og Handlinger, og du vil see, at Veien ligger lige for dig. Tro en jevn og simpel Mands Forsikkring: det er Sanddruhed, der i hele mit Liv har hindret mig i at fare vild, det er dette Ord, der har været Lygten for min Fod og Lyset paa min Sti. — Stille! der kommer Nogen.

(Gaaer hen imod Indgangen i Baggrunden, hvorfra de følgende Personer komme ind.)

Niende Scene.

De Forrige. — Mrs. Ralph. Mr. Hunter og Betty. — Siden William og Mary.

Mrs. Ralph.

Men hvad er det De fortæller! Kan det være muligt?

Mr. Hunter.

Man maa jo troe det. Det er Grevens egen Kammertjener jeg har det fra.

Frederik (afsides).

Nu skal man see, at der bliver Vrøvl herhjemme om den lumpne Historie.

Mrs. Ralph (til Mr. Hunter).

Men har De ikke misforstaaet ham?

Mr. Hunter.

Misforstaaet? Er jeg da et Barn? Kan jeg ikke forstaae hvad man siger til mig? Jeg spurgte Kammertjeneren tre Gange, før jeg vilde troe det.

Mrs. Ralph.

Naa, der kommer William selv!

(William og Mary træde ind fra Indgangen i Baggrunden.)

Mary.

Tante, har du hørt —?

Mrs. Ralph.

Ja, fortæl! eller lad William fortælle! Er det virkelig sandt?

William.

Veed De det allerede? Greven har udnævnt mig til Bestyrer af de store Godser, han besidder her i Egnen.

Frederik (afsides).

Naa, Gudskeelov! Er det ikke Andet!

William.

Men der er jo den Mand, jeg skylder min Lykke! (Til Martin.) Lad mig takke Dem! Det er Dem, der har anbefalet mig til Greven; det erklærede han selv.

Martin.

Ja, stop! jeg anbefalede Dem kun til Fuldmægtig-Posten, som De søgte, men føiede rigtignok til, at det var forbandet smaat. Saa svarede Greven strax,

at han allerede havde hørt Dem omtale fordeelagtigt, og antog Dem for en redelig og paalidelig ung Mand. Han vilde derfor helst ansætte Dem til Godsbestyrer. Det er Deres eget gode Navn og Rygte, der har skaffet Dem denne Post.

William.

Ak nei, uden Deres Indflydelse hos Greven var det aldrig skeet.

Martin.

Aa ja, Lidt har jeg vel skudt til.

Mr. Hunter
(til William, tagende ham noget tilside).

Altsaa — sandt er det?

William.

Det taaler ingen Tvivl.

Mr. Hunter.

Men saa kan du jo være mig til stor Nytte — du veed, den Sag med Fabriken. Mener du, den kan sættes igjennem?

William.

Det troer jeg ganske vist.

Mr. Hunter.

Og du vil virke til Bedste for mig?

William.

Det skal jeg gjerne.

Mr. Hunter.

Det er smukt, men ikke Andet end hvad jeg
nde vente.

Martin
(der imidlertid har talt med Mary).

Nu, kjære Svigerinde, naar William har saa
de Udsigter, saa har De vel Intet imod, at jeg
a hans Vegne anholder om Marys Haand til ham.

Mrs. Ralph (betænkelig).

Mary? Ja, jeg veed ikke rigtigt —

Mr. Hunter.

Slaae til! Slaae til! De er dog vel ikke gal?
t saadant Partie melder sig ikke hver Dag.

Mrs. Ralph.

Hvad siger du, Frederik?

Martin.

Frederik har ganske opgivet Det, De tænker
a. Han har betroet mig, at han nu indseer, han
r give efter for Deres gamle Ønske. I en af
se Dage reiser han til Yorkshire til Mr. Wardens.

Mrs. Ralph (glad).

Er det sandt, Frederik? Kan jeg virkelig
e det?

Frederik.

Det er som Onkel siger — jeg reiser — og til
r. Wardens.

Mrs. Ralph.

Det er en god Beslutning. En bedre Efte retning kunde du ikke bringe mig.

Frederik.

Det veed jeg, og det er maaskee det Bedste v Sagen.

Mr. Hunter.

Det Bedste ved Sagen er, at du nu kom i Virksomhed og hos en solid, vederheftig Mand

Frederik.

Ja, det Bedste er vel, at jeg nu gaaer op seer efter hvad der maa ordnes til Reisen. (Ti Moder.) Jeg vil tage bort imorgen, og helst ti paa Dagen.

Mrs. Ralph.

Allerede imorgen? Hvorfor saa snart?

Frederik (lidt besværlig).

Fordi — nu ja, du har hidtil ikke havt megen Glæde af mig. Maaskee det nu kan g bedre. Lad mig da ei opsætte det. — Du kom vel siden op.

(Gaaer ind.)

Mr. Hunter.

Altsaa nu har vi to Forlovelser i Huset. Hvor er Betty?

Betty
(træder hen til ham, med militair Hilsen).

Her!

Mr. Hunter.

Hvorfor er du ikke hjemme hos os? Edmund or mig Hovedet kruset med sine Spørgsmaal.

Betty.

Hos Dem? Ja, Moder meente ...

Mrs. Ralph (til Mr. Hunter).

Det forekommer mig, at De for lidt siden ikke r meget for hendes Komme.

Mr. Hunter.

Jeg? Hun er jo Edmunds Forlovede!

Mrs. Ralph.

Men Deres egne Ord til mig —

Mr. Hunter.

Aa, hvem bryder sig om mine egne Ord! De Forlovede; det er en afgjort Sag.

Mrs. Ralph.

Ja, fra vor Side er der vist Intet iveien.

Betty (afsides til Mary).

Dennegang, vil jeg haabe, er Veiret bestandigt.

Mrs. Ralph (til Martin).

Der er skeet en stor Forandring hos os til det re, og det er virkelig Dem, kjære Svoger, vi takke derfor.

Martin.

Ja, mine Venner, rig er jeg ikke kommen hjem, som I havde sat Jer det i Hovedet; men jeg er kommen med oprigtig Villie til at være Jer Alle til Gavn, og vor Herre har været saa god imod mig, at det er blevet mig nogenledes muligt.

William.

De er kommen rig hjem. Deres Godhed og Kjærlighed til Deres Nærmeste, det er det Guld, De har bragt hjem, og hvormed De har beriget os Alle.

Mrs. Ralph.

Ja, det var et sandt Ord! — Og hør, Børn, nu vil vi ovenpaa denne forstyrrede Dag gjøre os en glad Aften; og saa skal vi min Tro ogsaa spise vor Postei.

Alle.

Ja, en glad Aften!

Tordenskjold i Dynekilen,

Syngestykke i tre Acter.

Opført første Gang paa det kgl. Theater den 23de Mai 1844.

Personerne.

Tordenskjold, Commandeur over en Flotille i Nordsøen.
Lieutenant Grib.
Asmus Knudsen, Baadsmand.
Lieutenant Lagerhjelm, Batterichef og Kystbefalingsmand ved Dynekilen.
Jacob Lerja, Gjæstgiver.
Anna, hans Datter.
Gitta, hans Broderdatter.
Jeremias Arvidson, rig Kjøbmand.
Nils Petterson, en ung Landmand.
En Underofficeer.
En Kone fra Fiskerleiet.
En Soldat i anden Act.
En Soldat i tredie Act.
En Matros i tredie Act.
Danske Matroser. Svenske Soldater. Bønder og Fiskerfolk. Spillemænd.

Handlingen, der begynder henimod Aften og vedvarer til næste Dags Formiddag, foregaaer i Sverrig paa Kysten ved Indløbet til Dynekilens Havn. Tiden den 7de og 8de Juli 1716.

Første Act.

…ndlig Egn ved Gjæstgiver Jacob Lerjas Huus. …ggrunden sees Søen. Paa Huset er ophængt Guir… af Blomster og Granqviste. Det er henimod Aften.

Første Scene.

…b Lerja. Anna. Gitta. Bønder og Fiskerfolk af begge Kjøn. Nogle Spillemænd.

Chor.

Drik og syng en munter Sang!
Klang! vi Glasset hæve!
Denne Skaal vi bringer ud:
Held for Brudgom og for Brud!
Klinker, drikker end engang!
Brudeparret leve!

Jacob.

Recitativ.

Saa ret! Kun munter og lystig!
Lad Eders Glæde frit sit Løb!

Thi vel min Datter tale kan om Held.
— Dands og syng af Hjertens Lyst!
I Spillemænd, spiller op!

(Endeel af de Tilstedeværende marschere op, for at ordne sig til Dands, mens de Andre .eire sig til Siderne og drikke og synge.)

Chor til Dandsen.

Glæden, Glæden den varer kun kort!
Nyd den, inden den flygtet er bort!
See paa den unge Brud!
Hvor hun seer deilig ud!
Hun tænker med Behag
Vist paa sin Bryllupsdag.
Drik nu af Hjertens Lyst!
Munter Sang!
Glassets Klang!
Synger af det fulde Bryst!
Mand og Viv!
Glade Liv!
— End dette Glas
For vor Collas!
Glæden, Glæden den varer kun kort o. s. v.

(Choret nærmer sig Baggrunden for at gaae, men da et Uveir begynder, vende de strax om.)

Hør! Det er et rædsomt Veir!
See, Lynet glimter os nær!
Stille, stille lad os gaae.
Dette Huus skal Lynet ikke naae!

(Uveiret sagtnes noget. Choret henvender sig til Jacob.)

Vi takke nu for denne Dag,
Vi takke for det muntre Lag.

Imorgen tidlig skal vi atter
Indfinde os hos Eders Datter,
Og smykket hver som Bryllupsgjæst.

(Til Anna.)

Vi ønske Held til denne Fest.

Jacob.

Jeg seer med Glæde Jer imorgen,
Og byder hvad mit Huus formaaer.

Anna (afsides).

Ak, i mit Hjerte sidder Sorgen!
Den næste Dag min Død mig spaaer.

Gitta.

Kun Mod! Der er en Dag imorgen!
Og Haabet op med Solen staaer.
En Dag kan veie meer end Aar.

Choret.

Vi takke nu for denne Dag o. s. v.

.horet marscherer bort parviis med Spillemændene foran. Jacob, Anna og Gitta gaae ind i Huset.)

Anden Scene.

Gjæsteværelse hos Jacob Lerja. Vinduer ved iderne og i Baggrunden. En Dør i Baggrunden og ved den e Side.

Jacob Lerja, Anna og Gitta træde ind.

Terzet med Chor bag Scenen.

Jacob.

Himlen truer os med Uveir.

Lukket har jeg Huus og Gaard.
— Men hvi tøver end vor Brudgom?

Anna og Gitta
(afsides).

O, gid han blot aldrig kom!

(Tiltagende Lyn og Torden.)

Jacob
(seende ud af Vinduet).

Lynet glimter, Tord'nen gjalder,
Regn i store Draaber falder,
Havet rundt er hvidt af Skum,
Varsler Storm med dyben Brum.

Jacob, Anna, Gitta og Chor bag Scenen.

Skjærm, o naaderige Gud,
Dem, der færdes hist paa Sø,
Alle, der inat maa ud!
Lad dem, hvis det er dit Bud,
Aande let den sidste Stund!
— Gud er stor og Gud er god!

(En stærk Banken paa Huusdøren høres.)

Gitta.

Hør, Farbro'er, hvor der bankes paa Døre derude.

Anna
(der har stillet sig hen ved Vinduet, udstøder et Skrig).

Jacob.

Nu, Barn, hvorfor skriger du?

Anna.

Ak, Fader, der stod En udenfor og saae ind nnem Vinduet, En med et saa afskyeligt Ansigt —

Jacob.

Du er en Taabenakke! (Det banker igjen.) Det formodentlig Hr. Jeremias Arvidson, din Tilkom-nde.

Gitta.

Ja, Farbro'er har Ret. Det er vist Hr. Arvidson. Hans Ansigt passer accurat.

Jacob.

Vil du tie stille, Næsviis! (Til Anna.) Og du, aar Hr. Arvidson kommer, saa tag godt imod ham, g gjør mig ingen Dumheder. (Han tager en Lampe fra ordet og gaaer ud for at lukke op.)

Gitta.

Naar Farbro'er blot vilde tillade, at jeg turde ge mod Hr. Arvidson. Han skulde faae en saadan elkomst, at Lysten nok skulde forgaae ham til at mme igjen.

Anna.

Havde jeg blot dit muntre Humeur, Gitta!

Gitta.

Fat du kun Mod. Det er først imorgen Aften skal giftes med Arvidson. Det har alt eengang r været næsten ligesaa nær, og det blev opsat. —

Hjælper intet Andet, saa skal du rende din Vei. Det gjorde jeg i dit Sted. For at slippe for Hr. Arvidson tog jeg gjerne til Tyrkerne, som vor Konge har gjort.

(Uveiret hører efterhaanden op.)

Tredie Scene.

De Forrige. — Jacob Lerja. Tordenskjold (i Styrmandsdragt; over den en Piækkert eller anden grov Overkjole, og med bredskygget Hat).

Jacob

(gnaven, som i skuffet Forventning).

Naa, træd ind!

Tordenskjold.

I lader Folk staae forbandet længe udenfor og banke.

Jacob.

Synes I? Ja, vær I glad ved, at I paa den Kant af Fjorden kan komme under Tag i et Veir som dette.

Tordenskjold.

Ja, det er et Hundeveir — det er sandt. Men nu sagtnes det dog lidt. (Til Anna og Gitta.) God Aften, Smaapiger!

Anna.

God Aften!

Gitta.

Læg fra Jer og tag Plads.

Tordenskjold
(tager Overkjolen af).

Tak. (Til Jacob.) Jeg synes, at et af Pigebørnene skreg herinde, da jeg stod udenfor.

Jacob.

Aa, det var hende dér — (peger paa Anna.) Hun saae Jer kige gjennem Ruderne og blev forskrækket over Jeres Ansigt.

Tordenskjold.

Over mit Ansigt? (Tager sin bredskyggede Hat af.) Er mit Ansigt da saa hæsligt?

Gitta (afsides).

Ak, hvor han er vakker!

Anna (undseelig).

Det var ikke Jeres Ansigt, jeg saae. Der stod en Anden udenfor.

Tordenskjold (afsides).

Det har nok været Asmus med sit Uglegefjæs. (Høit.) Nei, det var mig. Der var ikke et Menneske udenfor undtagen jeg.

Jacob.

Aa, det er lutter Indbildninger og dumme Streger!

Gitta.

Vi troede, det var Annas Tilkommende, som vi just vente iaften.

Tordenskjold.

Hvad? Har han et Ansigt, som hun bliver bange for?

Gitta.

Ja, fornøiet kan man ikke blive derover.

Tordenskjold.

Hahaha! Er det saadanne fat!

Jacob (til Gitta).

Du skal tie, har jeg sagt. (Til Tordenskjold.) Et saa glat Ansigt som Jeres har han sagtens ikke. Men han er en brav Mand og anseet her i Egnen. Han har Formue, eier en prægtig Gaard et Stykke Vei herfra, og har flere Skibe i Søen. Selv vor Konge, da han nylig var her og tog Skjærslaaden i Øiesyn —

Tordenskjold
(afbrydende ham hurtigt).

Har Kongen været her?

Jacob.

Ja.

Tordenskjold.

Naa — men han er tagen bort igjen?

Jacob.

Vist er han. Han har aldrig længe Ro paa sig.

Tordenskjold.

Men han har vel efterladt friskt Mandskab her?

Jacob.

Det behøves ikke. Her ligge nok en fire, fem
ısinde Mand rundt omkring vor Havn, hvis de
ınske skulde faae isinde at besøge os.

Tordenskjold.

Nu, det har vel ingen Fare.

Jacob.

Hahaha — nei, det har I saa min Sjæl Ret i.
ondt Veir er det Alt, at Skibene kunne komme
:ind med det Gode, naar vi gjøre os al Umag
at hale dem ind, og i Magsveir er det heller
: nemt for dem — saa farligt og smalt er Ind-
'et.

Tordenskjold.

Saa? Hvor bredt kan det være paa det
ıalleste?

Jacob.

Aa, Hundrede eller et Par Hundrede Skridt i
: Høieste.

Tordenskjold (afsides).

Jeg tænker ikke, jeg behøver Mere. (Høit.) Nu,
ad vilde I da sagt om Kongen?

Jacob.

Vist er han. Han har aldrig længe Ro paa sig.

Tordenskjold.

Men han har vel efterladt frisk Mandskab her?

Jacob.

Det behøves ikke. Her ligge nok en fire, fem sinde Mand rundt omkring vor Havn, hvis de ɪnske skulde faae isinde at besøge os.

Tordenskjold.

Nu, det har vel ingen Fare.

Jacob.

Hahaha — nei, det har I saa min Sjæl Ret i. ondt Veir er det Alt, at Skibene kunne komme ind med det Gode, naar vi gjøre os al Umag at hale dem ind, og i Magsveir er det heller nemt for dem — saa farligt og smalt er Indet.

Tordenskjold.

Saa? Hvor bredt kan det være paa det nalleste?

Jacob.

Aa, Hundrede eller et Par Hundrede Skridt i Høieste.

Tordenskjold (afsides).

Jeg tænker ikke, jeg behøver Mere. (Høit.) Nu, ad vilde I da sagt om Kongen?

Jacob.

Ja, see derfor slog jeg min Bo op her. Og jeg er tjent dermed, da Skipperne ofte ere nødte til at lægge bi her i Nærheden, naar Strøm eller Vind hindrer dem i at løbe ind.

Tordenskjold.

Ja, vort Fartøi ligger just og slingrer derude. Ogsaa vi vente paa at komme ind. — Men, hvad jeg vilde sagt, er det da to Coffardimænd, jeg skimtede i Mørkningen? De ligge strax ved Indløbet.

Jacob.

Ih nei! Det er vore to Vagtskibe, Fregatterne Vreden og Bellona.

Tordenskjold.

Saa? (Afsides.) Gid Satan havde dem begge To!

Jacob.

Hvad sagde I?

Tordenskjold.

Aa, Intet! — Men hvoraf kommer det, at I slet ingen Gjæster har iaften?

Jacob.

Det kommer af, at der er Gilde og Gjæstebud paa flere Steder her i Egnen. Schoutbynacht Knappe har stor Collas paa Flotillen idag, og dér ere vore fleste Officerer og blive der sagtens til langt ud paa Natten.

Tordenskjold.

Saa? Har han Collas? og paa Flotillen?

Jacob.

Ja — og saa er der et stort Bryllup oppe i
andet. Dér ere Mange af Garnisonen budne til.

Tordenskjold.

Ei, ei! — Men, naar Eders Gaard ligger saa
sides, frygter I da ikke for Natte-Indbrud og
yveri? I Krigstider er der jo sammenløbet Pak
veralt.

Jacob.

Aa nei — vi lukke Huset godt; og saa desuden
r vi et Par Hundrede Skridt herfra en Bastion
ed opplantede Kanoner og et Vagtmandskab, og
t har de Godtfolk dog lidt Respect for.

Tordenskjold
(glemmende sig).

En Bastion? Det har jeg ikke vidst.

Jacob.

Ja, hvorfra skulde I vide det? I er jo knap
kommen. Det er forresten Havnebatteriet, jeg
ener.

Tordenskjold.

Naa — ja, saa veed jeg Besked.

(Anna og Gitta bringe Brød og Ost og Brændeviin ind.)

Jacob.

Her har I hvad I har forlangt. Sæt Jer nu ned.

(Efterat Tordenskjold har taget Plads ved Bordet.)

Er I fra Gothenborg?

Tordenskjold.

Jo. (Drikker.) Eders Skaal!

Jacob.

Tak. Hvad hedder Jeres Skib?

Tordenskjold.

Ørnen.

Jacob.

Og I er nok Styrmand derpaa?

Tordenskjold.

Ganske rigtig. Jeg er Styrmand.

Gitta.

Jeg har en Moster i Gothenborg, Enke efter Toldinspecteur Lennquist. Kjender I hende?

Tordenskjold.

Nei, mit smukke Barn, jeg har ikke den Ære. Jeg har paa det Sidste kun opholdt mig lidt hjemme, men faret omkring. Nu kommer jeg fra Amsterdam.

Jacob.

Ei, saa kan I tale om Lykke, at I er sluppen heelskindet gjennem de danske Krydsere og Kaperbaade.

Tordenskjold.

Ere de saa slemme at komme i Kast med?

Jacob.

Ja, hvis Tordenskjold med sine fordømte hurtigslende Skibe fik Øie paa Jer, saa slap I nok ikke.

Tordenskjold.

Aa, han gjør mig ikke Noget.

Gitta.

Han ikke? Ja, Gud naade Den, der falder i ns Hænder! Det er jo et Umenneske.

Tordenskjold.

Hahaha! Hvem har sagt Jer det?

Gitta.

Kors, det siger alle Mennesker. Hr. Arvidson, r har seet ham engang, jeg veed ikke hvor, har skrevet os, hvordan han seer ud. Det skal være skrækkelig høit og svært Menneske, med et Ansigt m en Bulbider.

Tordenskjold.

Hahaha — ja, jeg mærker, han er godt aneven her.

Gitta.

Godt anskreven? Vi ønske ham ti Mile herfra ›or Morgen- og vor Aftenbøn.

Jacob.

Det er sandt hvad hun siger. Han er den

Eneste, vi have Frygt for her. Han er ligesaa dristig som han er tapper.

Gitta.

Ja, en tapper Mand er det — bevares! Vi har ogsaa en Vise om ham, som vi ofte synge her i Egnen.

Tordenskjold.

En Vise? Den maa jeg høre.

Jacob.

Ja, syng den kun, Børn! Jeg skal hjælpe til.

Gitta.

Begynd du, Anna!

Anna.

1.

Der seiler en Snekke ved Nat, ved Dag
Over de skummende Vover.
Og vel er det ret efter Skipperens Smag,
Naar Søen styrter derover.
Hvo er den Sømand under Ø,
Der seiler i den høie Sø?
— Den Kjække trodser Havets Vold,
Og kjæk, det er han, Tordenskjold!

Jacob Anna. Gitta.

Den Kjække trodser o. s. v.

Tordenskjold.

Den Sang er prægtig! Bliv I kun ved.

Jacob.

2.

Og var han end tidt med Fjenden i Kamp,
Aldrig hans Skibe blev tagne.
Han iler til Seiren i Røg og Damp
Alt over de Faldne, de Slagne.
Saa heiser han Flaget Dannebrog
Paa det Skib, han selv fra Fjenderne tog.
— Den Tappre har saa godt et Skjold,
Og tapper er han, Tordenskjold!

Jacob. Anna. Gitta.

Den Tappre har o. s. v.

Tordenskjold.

Haha! O herligt! Det er bravt!
Bliv I kun ved! Jeg hører til.

Gitta.

3.

Den listige Krydser som Pilen gaaer,
Vimplen for Vindene vaier.
Saa hastig hans Øie dit Fartøi naaer.
Vee dig, ifald han dig praier!
Omsonst er Modstand da og Flugt;
Saa let med dig han da faaer Bugt.
Med List han har dig i sin Vold,
Og listig er han, Tordenskjold!

Jacob. Anna. Gitta.

Med List han har dig o. s. v.

(Der bankes stærkt udenfor paa Huusdøren.)

Gitta.

Nu banker det igjen!

Jeremias Arvidson
(udenfor).

Luk op, Børn, luk op! og skynd Jer!

Jacob.

Ei, det er Hr. Arvidson! — Nu kommer jeg.
(Gaaer ud.)

Tordenskjold.

Jeg vilde ønske, Smaapiger, at jeg til Tak for Eders smukke Vise kunde gjøre Jer en bedre Present, end den, der nu ret strax kommer ind ad Døren.

Gitta.

Ja, har I ikke noget Bedre at give end Hr. Arvidson, saa kan I selv blive udenfor.

Tordenskjold.

Min smukke Anna! hvad giver I mig, naar jeg skiller Jer af med Eders besværlige Brudgom?

Anna.

O, hvor kan I tænke paa Sligt!

Tordenskjold.

Det skal I ikke sige. Sæt, at jeg tog ham ved Vingebenet iaften, bragte ham ombord paa vort Fartøi, og seilede med ham til Amsterdam?

Gitta.

Hahaha — ja, gjør det! Hollænderne have Brug for Alting.

Tordenskjold.

Godt; saa bliver det derved.

Gitta.

Men glem ikke, hvad Ordsproget siger: Loven ærlig, men Holden er —

Tordenskjold.

Ja, den er besværlig — det er sandt. Men brav Karl bryder sig ikke om lidt Besværlighed, ar han kan sætte noget Godt igjennem. (Til Anna.) g giver Jer mit Ord: denne Kludekræmmer skal ne Fødder at gaae paa. Men — ja, min smukke ına, det kan hende, at den Cuur, jeg maa anıde, bliver lidt drøi. Saa maa I ikke blive vred. et vil gjøre mig ondt — men det kan ikke være derledes. (Tabt i sine Tanker.) Nei, det maa være! r staaer for Meget paa Spil!

Gitta.

Hvor han taler! Man skulde ordentlig troe, n kunde gjøre Noget for os.

Tordenskjold.

Nu, nu, lille Jomfru! I skal ikke skue Hunden a Haarene. Anna troer mig; ikke sandt?

Anna.

Tie blot stille. Der kommer han.

Tordenskjold sætter sig igjen hen ved Bordet, Anna og Gitta ved et Haandarbeide.)

Fjerde Scene.

De Forrige. — Jacob Lerja, der træder ind med Jeremias Arvidson.

Jeremias
(ved Indtrædelsen).

Men, naar jeg nu siger Eder, at jeg har min visse Efterretning ...

Jacob.

Men det er jo Noget, vi herude allerførst maatte blive vaer.

Gitta.

Er der noget Nyt, Farbro'er?

Jacob.

Hr. Arvidson fortæller, at man har seet en dansk Flotille paa flere Skibe krydse Norden for Bugten, og at den lader til at ville gaae indenfor Skjærene. Det er jo en farlig Sag for Transportflaaden, der ligger her i Havnen, og just i disse Dage skulde liste sig op mellem Skjærene.

Jeremias.

Og en farlig Sag for min skjønne Brig Anna Margrethe, der er opkaldt efter Eder, elskværdige Anna; og efter min første salig Kone. Den skulde ogsaa liste sig ud i disse Dage.

Jacob.

Men hør, lad os spørge den unge Mand, hvis Fartøi er ankommet idag.

Jeremias.

Hvad er det for en ung Mand?

Jacob.

Det er ham, der ſidder dér.

Jeremias
(i befalende Tone).

Hør, Han derhenne! Vil Han reiſe ſig og mme hen til mig.

Torbenſkjold.

Er det abſolut nødvendigt, at jeg reiſer mig?

Jeremias (ærgerlig).

Ja, naar Han ſkal komme hen til mig ...

Torbenſkjold.

Naa, lad gaae! (Nærmer ſig.) Hvad vil I mig?

Jeremias.

Har Han ikke, da hans Fartøi var udenfor ıgten, ſeet noget til en Flotille høiere oppe ved ſterne?

Torbenſkjold.

En Flotille? Hvordan ſkulde den ſee ud?

Jeremias.

Hvordan den ſkulde ſee ud! Nu har jeg hørt med! Den ſkulde ſee ud ſom en malet Dragkiſte.

Torbenſkjold.

Ja, ſaa har jeg ikke ſeet den.
(Vil igjen ſætte ſig.)

Jeremias.

Nei, vil Han blive her og svare mig alvorligt. Den Sag er ikke Spøg. Her staaer Meget paa Spil, og deriblandt ogsaa min Eiendom. Troer Han, at en Brig med kostbar Ladning er Børneleg?

Tordenskjold.

Har I en Brig her i Havnen?

Jeremias.

Det har jeg.

Tordenskjold.

Med en kostbar Ladning?

Jeremias.

Netop.

Tordenskjold.

Hvad hedder den?

Jeremias.

Den hedder Anna Margrethe, naar det kan fornøie Ham at vide det.

Tordenskjold.

Jo, det fornøier mig meget.

Jeremias.

Den er min Øiesteen. Den har hidtil snoet sig fra alle de danske Krydsere og Kapere.

Tordenskjold.

Ja, den kan jo blive taget endnu.

Jeremias.

Aa, jeg vil ikke snakke med Ham mere. — Hør, igerfader, jeg maa strax have Bud hen saavel til houtbynachten som til andre Vedkommende, og e dem Underretning om denne vigtige Sag.

Jacob.

Ja, nu skal jeg ret strax lade en af mine Folk ae til ham.

Tordenskjold
(afsides).

Nei, det maa jeg nok frabede mig.

Jeremias.

Godt — naar jeg bare faaer Bud til Schout-nachten. Med Lieutenant Lagerhjelm taler jeg o endnu iaften.

Tordenskjold.

Lieutenant Lagerhjelm?

Jeremias.

Ja. Hvad saa Mere?

Tordenskjold.

Er det ham, der er Chef for Havnebatteriet?

Jeremias.

Justement. Kjender Han ham?

Tordenskjold.

Hm — nei. Men jeg skulde gjøre Bekjendtskab d ham. Jeg har en gammel Hilsen til ham fra

en Mand i Gothenborg. — Og Lieutenanten kommer til Jer iaften?

Jeremias.

Det gjør han, for han er min specielle Ven, der gjerne et Par Aftener om Ugen spiller et Slag Kort eller et Partie Schach med mig.

Jacob.

Er han ikke ved Collasen hos Schoutbynachten?

Jeremias.

Jo, derfor kommer han silde iaften; det lod han mig vide.

Gitta
(reiser sig og kommer til).

Men hør, Farbro'er, veed du, hvad jeg sidder og tænker paa? Bare det ikke er Tordenskjold, der er kommen med den Flotille, Hr. Arvidson taler om.

Jeremias.

Ja, gid det var ham! Veed I, Svigerfader, at der i Gothenborg er sat en Priis af Tusinde Rigsdaler paa Tordenskjolds Hoved?

Jacob.

Ih nei!

Jeremias.

Og jeg erklærer, at jeg fordobbler denne Sum hvis En kan bringe ham ind til os enten død eller levende.

Tordenskjold.

En Priis af Tusinde Rigsdaler? Og I vil give ligesaa Meget? Top! de Penge vil jeg see til at fortjene.

Jeremias.

Han ... Han ... Han er mig en dristig lille Krabat, der blander sig i Alting. See til, Han skjøtter sig selv.

(Der bankes paa udenfor.)

Jacob.

Naa, der banker det igjen. Ja, saa maa jeg gaae ud.

(Gaaer.)

Jeremias.

Elskværdige Anna! I sidder der saa stille, og imorgen forestaaer der Eder en saa glædelig Begivenhed.

Tordenskjold.

Med Forlov, hvad er det for en glædelig Begivenhed?

Jeremias.

Hun skal giftes med mig — (spottende.) hvis Han ellers ikke har Noget derimod.

Tordenskjold.

Jo, det har jeg Meget imod. Hun og I passe ikke for hinanden.

Jeremias.

Seer man! Hun skulde nok tage saadan en ung Spirrevip som I er! Men vi har allerede jaget een saadan Personnage her fra Huset, og han tør ikke sætte sine Fødder — (bliver den indtrædende Nils vaer.) Men er han ikke igjen dér!

Femte Scene.

De Forrige. — Jacob Lerja. Nils Petterson.

Sextet.

Jacob (til Nils).

Nei hør, det er ei smukt, at I
Jer trænger ind paa Andres Vei.
Som Frier har I faaet mit Nei,
Og dermed er den Sag forbi.

Nils.

Ei, Nabo Jacob! lad mig tale!

Jeremias.

Retsaa! Han skal sig anbefale!

Anna (afsides).

Vee mig! Mit sidste Haab maa dale!

Gitta (afsides).

Vi af vort Held skal ikke prale.

Tordenskjold (afsides).

Naa, Elskeren! Man kjender de Ka'le!

Nils (til Jacob).

Lad mig tale!

Jacob og Jeremias.

Nei!

Nils.

Skjænk mig kun et Ord!

Jacob og Jeremias.

Nei, nei!

Nils.

Saa hør mig dog! Jer truer en Fare!

Tordenskjold.

Ha, ha, ha! den Sag, jeg seer, er svær at klare.

(Til Jacob og Jeremias.)

Saa tillad dog, han taler,
Før han sig anbefaler,
Og firer før I haler!
Hvis saa han er en Praler,
Han Gildet selv betaler —
Saa kaste vi ham ud!

Jacob og Jeremias
(til Nils).

Pak dig ud! Pak dig ud!

Anna og Gitta
(med et Blik paa Tordenskjold).

Hvilken Letsind! Hvilken Skam!

Nils
(bliver Tordenskjold vaer).

Ha!

Alle
(undtagen Tordenskjold).
Hvad er det?

Nils.
Er denne Sømand Jer bekjendt?

Jacob.
En Landsmand — ja!
Han kommer med et Skib fra Amsterdam;
Dér er han Styrmand paa.

Nils.
Og hvoraf veed I det?

Jacob.
Nu, af ham selv.

Nils.
Han lyver — han er en Stimand!

Anna.
Ak!

Gitta.
Den smukke Sømand!

Jacob.
Hahaha! Det er taasset Sladder!

Nils.
O, I kan troe mig, Fader Jacob!
En Stimand, en af vore Fjender!
Mistænkelige Folk sig liste
Om Eders Huus, har jeg bemærket,
I Sømandsklæder, og med Vaaben.
Man har jo seet den hele Dag

Et fjendtligt Skib paa Høiden hist.
Jeg tvivler ei, at Skibets Mandskab
Er landet i en Bugt etsteds.

Jacob.

I er en Nar! Seer han ud som en Fjende?

(Til Tordenskjold.)

Vær I kun rolig!

Tordenskjold.

Ja, I seer, jeg er det.

Jeremias (til Jacob).

Men dog man være bør forsigtig,
Og jeg — jeg bør det dobbelt være.

Nils

(springer ind paa Tordenskjold og tager ham i Kraven. Tordenskjold bliver rolig staaende).

Befal! Til Vagten skal han gaae!

Jacob (opbragt).

Vil du fornærme mig min Gjæst?

Jeremias (til Nils).

Holdt! Vent et Øieblik endnu!

Anna og Gitta

(afsides).

Hvad er dog dette? Det gjør mig angst!

Jeremias

(til Tordenskjold).

Svar mig! og strax!

Tordenskjold.

Heelt vel.

(Til Nils.)
Dog allerførst, min Søn, Hans Haand fra mine Klæder!
(Kaster med en let Bevægelse Nils fra sig.)
Nu, Herre, tael!
(Nærmer sig Jeremias).

Jeremias
(viger tilbage).
Er ... er I Sømand?

Torbenskjold.
Som I seer.

Jeremias.
I kommer med et Skib fra Amsterdam?

Torbenskjold.
Nei.

Jeremias (med et Udraab).
Nei? Er I da ikke Styrmand?

Torbenskjold.
Nei,
Jeg er lidt Meer.

Jeremias.
Saa svar! Hvad er I da?

Torbenskjold.
Nu, Commandeur.

Jeremias.
Hvordan? I svensk Marine?

Torbenskjold.
Aa nei, i Danmarks.

Jeremias.

Hvad? Og Eders Navn?

Tordenskjold.

Er Peder Wessel.

Alle de Andre.

Tordenskjold!

Tordenskjold.

Ham selv.

Jeremias.

Jeg døer af Skræk!

Tordenskjold.

Har I betænkt Jert Løfte?
Og husker I vor Handel?
En Mand, et Ord! Betal nu!
Thi Tordenskjold jeg bringer.
Belønningen er min — ja, den er min med Ret.

Alle de Andre.

Umuligt! Denne Yngling
Er Tordenskjold, den Vilde,
En Skræk for sine Fjender!
Nei, det er blot hans Spøg.

Jeremias.

I alle mine Lemmer
Jeg denne Skræk fornemmer.
Men Angsten kun mig skræmmer —
Det er en taasset Spøg!

(Til Tordenskjold.)

I maa nu med det Gode
Gaae med til Commandanten

Og Flaadens Officerer,
Hvis Tordenskjold I er.

Tordenskjold.

Jeg heller med det Gode
Vil kapre Commandanten
Samt Flaadens Officerer.
Ei sandt? den Spas var god.
Hahaha!

Jeremias.

Ha, hold paa ham, den Frække,
Der vover mig at haane!

Tordenskjold

(tager en Pistol frem, da Nils igjen vil gribe ham, og holde den mod ham).

Herfra! Thi ellers er dig
En Kugle vis, Krabat!

Anna

(til Tordenskjold).

O, skaan hans Liv! Tilgiv ham!

Tordenskjold.

Har jeg da ikke lovet
At frie dig for din Kummer,
At give dig den Brudgom,
Som du har valgt dig selv?
Fat Mod! Jeg holder Ord.

(Til de Andre, pegende paa Nils.)

Han dér, han har talt Sandhed,
Thi hele Huset her
Af mine Folk omringes.

At undflye, er umuligt.
Saa find Jer da deri!
Hvis Een herfra vil flygte,
Hvis Een om Hjælp vil raabe,
Da træffer ham paa Stedet min Kugle — agt derpaa!

(Han gaaer hen til Vinduet, støder det op og giver et Signal med en Baadsmandspibe. Strax derpaa høres et stærkt Slag, som om den ydre Huusdør sloges ind, og en Mængde Matroser, bevæbnede med Pistoler og Sabler, styrte ind ad Døren og gjennem Vinduerne.)

Sjette Scene.

De Forrige. — Asmus Knudsen. Matroser.

Finale.

Chor af Matroserne.

Signalet klang!
Her er vi alt,
Siig hvad du vil os!
Vi lystre dig.
Siig til — og Huset flammer op!
Et Vink — vi trodse Fjendens Magt!
Befal! Vi veed, du fører os til Seier.

Tordenskjold.

Stille!

(Peger paa Jacob, Nils, Anna og Gitta.)

Den Gamle dér, og Knøsen og de Tvende,
Dem skal I tage med i Eders Baad.
Roe med dem hen i Bugten; vent saa paa mig!

(Til en Afdeling af Matroserne.)

Jer er' de anbetroet; I svarer til dem!
Strengt skal det straffes, dersom En vil dem fornærme.

(Til Jacob, Anna, Gitta og Nils.)

I skal for Intet frygte,
Hvis I Jer roligt føie.
Dog — kun et Skrig, et Raab kun
Er Eders visse Død.

Jacob. Anna. Gitta. Nils.

Forbarm Jer! ak, forbarm Jer!
Vi vil os gjerne føie.
Vi agte skal paa Alting,
Som Jer Befaling lød.

Matroserne.

I skal for Intet frygte,
Naar I Jer roligt føie.
Men prøver En at flygte,
Ham naaer den visse Død.

Tordenskjold
(til Matroserne).

Og I — bestandigt agter
Paa det Signal, jeg giver!
Naar Havnen høit er oplyst,
Er alle Mand parat!

(Jeremias lister sig hen til Vinduet og vil, ved Hjælp af en Stol, springe ud.)

Asmus
(griber ham).

Holdt!

Matroserne.

Hug ham sammen!

Jeremias.

Naade! Naade!

Tordenskjold
(til Asmus).

Slip ham! Han skal mig føre.
Men pas kun nøie paa ham,
Indtil vi atter træffes
Hvor Vagten har sin Post.

(Til Jeremias, i skjemtende Tone.)

Vi To vil Arm i Arm
I denne Nat spadsere.
I skal mig vise Havnen,
Og Huset, hvor I boer.

(Til Matroserne.)

Velan, til Bugten ned!
Her tør I ei længer tøve.
Før Dagen igjen nedrinder,
Er Seiren i vor Magt.

Matroserne.

Saa skal det skee,
Som du har sagt!
Ei Een skal undgaaae
Vort Angrebs Magt.
Før os kun an! og vi kjende ei Skræk.
Blodet skal flyde paa Fjendernes Dæk!
Giv os Signalet!
Alt skal skee som du har befalet!
Før os til Kamp, til Hæder, til Seir!

Jeremias.

Seer man! Hun skulde nok tage saadan en ung Spirrevip som I er! Men vi har allerede jaget een saadan Personnage her fra Huset, og han tør ikke sætte sine Fødder — (bliver den indtrædende Nils vaer.) Men er han ikke igjen dér!

Femte Scene.

De Forrige. — Jacob Lerja. Nils Petterson.

Sextet.

Jacob (til Nils).

Nei hør, det er ei smukt, at I
Jer trænger ind paa Andres Vei.
Som Frier har I faaet mit Nei,
Og dermed er den Sag forbi.

Nils.

Ei, Nabo Jacob! lad mig tale!

Jeremias.

Netsaa! Han skal sig anbefale!

Anna (afsides).

Vee mig! Mit sidste Haab maa dale!

Gitta (afsides).

Vi af vort Held skal ikke prale.

Tordenskjold (afsides).

Naa, Elskeren! Man kjender de Ka'le!

Nils (til Jacob).

Lad mig tale!

Jacob og Jeremias.

Nei!

Nils.

Skjænk mig kun et Ord!

Jacob og Jeremias.

Nei, nei!

Nils.

Saa hør mig dog! Jer truer en Fare!

Tordenskjold.

Ha, ha, ha! den Sag, jeg seer, er svær at klare.

(Til Jacob og Jeremias.)

Saa tillad dog, han taler,
Før han sig anbefaler,
Og firer før I haler!
Hvis saa han er en Praler,
Han Gildet selv betaler —
Saa kaste vi ham ud!

Jacob og Jeremias
(til Nils).

Pak dig ud! Pak dig ud!

Anna og Gitta
(med et Blik paa Tordenskjold).

Hvilken Letsind! Hvilken Skam!

Nils
(bliver Tordenskjold vaer).

Ha!

Alle
(undtagen Tordenskjold).
Hvad er det?

Nils.
Er denne Sømand Jer bekjendt?

Jacob.
En Landsmand — ja!
Han kommer med et Skib fra Amsterdam;
Dér er han Styrmand paa.

Nils.
Og hvoraf veed I det?

Jacob.
Nu, af ham selv.

Nils.
Han lyver — han er en Stimand!

Anna.
Ak!

Gitta.
Den smukke Sømand!

Jacob.
Hahaha! Det er taasset Sladder!

Nils.
O, I kan troe mig, Fader Jacob!
En Stimand, en af vore Fjender!
Mistænkelige Folk sig liste
Om Eders Huus, har jeg bemærket,
I Sømandsklæder, og med Vaaben.
Man har jo seet den hele Dag

Et fjendtligt Skib paa Høiden hist.
Jeg tvivler ei, at Skibets Mandskab
Er landet i en Bugt etsteds.

Jacob.

I er en Nar! Seer han ud som en Fjende?

(Til Tordenskjold.)

Vær I kun rolig!

Tordenskjold.

Ja, I seer, jeg er det.

Jeremias (til Jacob).

Men dog man være bør forsigtig,
Og jeg — jeg bør det dobbelt være.

Nils

pringer ind paa Tordenskjold og tager ham i Kraven. Tordenskjold bliver rolig staaende).

Befal! Til Vagten skal han gaae!

Jacob (opbragt).

Vil du fornærme mig min Gjæst?

Jeremias (til Nils).

Holdt! Vent et Øieblik endnu!

Anna og Gitta
(afsides).

Hvad er dog dette? Det gjør mig angst!

Jeremias
(til Tordenskjold).

Svar mig! og strax!

Tordenskjold.

Heelt vel.

(Til Nils.)

Dog allerførst, min Søn, Hans Haand fra mine Klæder!

(Kaster med en let Bevægelse Nils fra sig.)

Nu, Herre, tael!

(Nærmer sig Jeremias).

Jeremias

(viger tilbage).

Er ... er I Sømand?

Torbenskjold.

Som I seer.

Jeremias.

I kommer med et Skib fra Amsterdam?

Torbenskjold.

Nei.

Jeremias (med et Udraab).

Nei? Er I da ikke Styrmand?

Torbenskjold.

Nei,

Jeg er lidt Meer.

Jeremias.

Saa svar! Hvad er I da?

Torbenskjold.

Nu, Commandeur.

Jeremias.

Hvordan? I svensk Marine?

Torbenskjold.

Aa nei, i Danmarks.

Jeremias.

Hvad? Og Eders Navn?

Tordenskjold.

Er Peder Wessel.

Alle de Andre.

Tordenskjold!

Tordenskjold.

Ham selv.

Jeremias.

Jeg døer af Skræk!

Tordenskjold.

Har I betænkt Jert Løfte?
Og husker I vor Handel?
En Mand, et Ord! Betal nu!
Thi Tordenskjold jeg bringer.
Belønningen er min — ja, den er min med Ret.

Alle de Andre.

Umuligt! Denne Yngling
Er Tordenskjold, den Vilde,
En Skræk for sine Fiender!
Nei, det er blot hans Spøg.

Jeremias.

I alle mine Lemmer
Jeg denne Skræk fornemmer.
Men Angsten kun mig stræmmer —
Det er en taasset Spøg!

(Til Tordenskjold.)

I maa nu med det Gode
Gaae med til Commandanten

Og Flaadens Officerer,
Hvis Tordenskjold I er.

Tordenskjold.

Jeg heller med det Gode
Vil kapre Commandanten
Samt Flaadens Officerer.
Ei sandt? den Spas var god.
Hahaha!

Jeremias.

Ha, hold paa ham, den Frække,
Der vover mig at haane!

Tordenskjold

(tager en Pistol frem, da Nils igjen vil gribe ham, og holder den mod ham).

Herfra! Thi ellers er dig
En Kugle vis, Krabat!

Anna

(til Tordenskjold).

O, skaan hans Liv! Tilgiv ham!

Tordenskjold.

Har jeg da ikke lovet
At frie dig for din Kummer,
At give dig den Brudgom,
Som du har valgt dig selv?
Fat Mod! Jeg holder Ord.

(Til de Andre, pegende paa Nils.)

Han dér, han har talt Sandhed,
Thi hele Huset her
Af mine Folk omringes.

bslye, er umuligt.
Find Jer da deri!
Een herfra vil flygte,
Een om Hjælp vil raabe,
æffer ham paa Stedet min Kugle — agt derpaa!

jaaer hen til Vinduet, støder det op og giver et Signal ned en Baadsmandspibe. Strax derpaa høres et ærkt Slag, som om den ydre Huusdør sloges ind, g en Mængde Matroser, bevæbnede med Pistoler og Sabler, styrte ind ad Døren og gjennem Vinduerne.)

Sjette Scene.

De Forrige. — Asmus Knudsen. Matroser.

Finale.

Chor af Matroserne.

Signalet klang!
Her er vi alt,
Siig hvad du vil os!
Vi lystre dig.
Siig til — og Huset flammer op!
Et Vink — vi trodse Fjendens Magt!
Befal! Vi veed, du fører os til Seier.

Tordenskjold.

Stille!

(Peger paa Jacob, Nils, Anna og Gitta.)
Gamle dér, og Knøsen og de Tvende,
skal I tage med i Eders Baad.
ned dem hen i Bugten; vent saa paa mig!

(Til en Afdeling af Matroserne.)
Jer er' de anbetroet; I svarer til dem!
Strengt skal det straffes, dersom En vil dem fornærme.

(Til Jacob, Anna, Gitta og Nils.)
I skal for Intet frygte,
Hvis I Jer roligt føie.
Dog — kun et Skrig, et Raab kun
Er Eders visse Død.

Jacob. Anna. Gitta. Nils.
Forbarm Jer! ak, forbarm Jer!
Vi vil os gjerne føie.
Vi agte skal paa Alting,
Som Jer Befaling lød.

Matroserne.
I skal for Intet frygte,
Naar I Jer roligt føie.
Men prøver En at flygte,
Ham naaer den visse Død.

Tordenskjold
(til Matroserne).
Og I — bestandigt agter
Paa det Signal, jeg giver!
Naar Havnen høit er oplyst,
Er alle Mand parat!

(Jeremias lister sig hen til Vinduet og vil, ved Hjælp af en Stol, springe ud.)

Asmus
(griber ham).
Holdt!

Matroserne.

Hug ham sammen!

Jeremias.

Naade! Naade!

Torbenskjold
(til Asmus).

Slip ham! Han skal mig føre.
Men pas kun nøie paa ham,
Indtil vi atter træffes
Hvor Vagten har sin Post.

(Til Jeremias, i skjemtende Tone.)

Vi To vil Arm i Arm
I denne Nat spadsere.
I skal mig vise Havnen,
Og Huset, hvor I boer.

(Til Matroserne.)

Velan, til Bugten ned!
Her tør I ei længer tøve.
Før Dagen igjen nedrinder,
Er Seiren i vor Magt.

Matroserne.

Saa skal det skee,
Som du har sagt!
Ei Een skal undgaaae
Vort Angrebs Magt.
Før os kun an! og vi kjende ei Skræk.
Blodet skal flyde paa Fjendernes Dæk!
Giv os Signalet!
Alt skal skee som du har befalet!
Før os til Kamp, til Hæder, til Seir!

Tordenskjold.

Lyksalig er denne Nat!
Vi skal den hilse brat
Med Torden af Kanoner —
For os en Seiers Nat!

Jacob. Anna. Gitta. Nils.

O rædselfulde Nat!
Vee, Alt har os forladt!
Hans Harm jeg ei forsoner,
Ham værner Mulm og Nat.

Jeremias.

Fordømt er denne Nat!
Ha, fik jeg kun ham fat!
Vee mig! hos de Patroner
Min Død er vis inat!

(Jacob, Anna, Gitta og Nils føres bort af en Afdeling Matroser: Jeremias af Asmus. Alle forlade Scenen.

Anden Act.

En Part af Kysten ved Dynekilens Havn. I
unden en Fløi af et Vagthuus og en Bastion med op-
de Kanoner, der vende udad. Bag Bastionen sees
ne af nogle Skibsmaster. Det er ud paa Aftenen, men
nklere end Midsommerstid tillader.

Første Scene.

nderofficeer og en Mængde Soldater, der deels ere gruppe-
ed Siderne eller paa en Bænk ved Vagthuset, deels op-
holde sig i Forgrunden.

Chor.

1.

Ved Trommernes Hvirvel, ved Hornenes Klang
Vi drage mod Fjendernes Skare.
Lad Kuglerne regne — saa fast er vor Gang,
Og Kuglerne kjækt vi besvare.
Hurra!
I sluttede Rækker mod Fjenden vi gaae,
I sluttede Rækker paa Flugt vi ham slaae.

2.

Med Guldet Soldaten ei række kan vidt,
Det løber saa glat som det kommer.
Men Jernet, det bruger han til det er slidt,
Med Jernet i Haanden han kommer.
Hurra!
Af Jernet han smedder, i krigerisk Færd,
For Frihed en Bøsse, for Æren et Sværd.

3.

Og hvis end i Slaget hans Hjerteblod flød,
Og brast under Kampen hans Øie:
For Landet, ham fødte, han vinder sin Død,
Og hviler paa Fædrenes Høie.
Hurra!
Han lever i Rygtet, hans Død er ham let.
Han segned' for Landet, for Frihed og Ret.

Underofficeren.

Det er et Snavs Liv man fører her. Ingen Ting at bestille uden at trække paa Vagt eller sove i Vagtstuen. Hm! hvor længe er der til Afløsningen?

En Soldat.

En lille halv Time.

Underofficeren.

De stakkels Karle, der ere posterede nede ved Stranden, kjede sig nok ihjæl.

Soldaten.

Veed man da ikke, hvor længe vi skal ligge i rnison her?

Underofficeren.

Jeg haaber, det skal ikke vare længe. Vor nge pleier at have bedre Brug for sine Folk end lade dem ligge og skimle i en Udkant som denne.

Soldaten.

Nu er han jo oppe i Norge.

Underofficeren.

Ja. Med Guds Hjælp lader han os hente) til sig. Her kommer en brav Karl aldrig i Il- n. Det er knap, at en Fiskerbaad tør vove sig d mellem disse bandsatte Klipper. Nei, Børn, saa r det anderledes, da jeg i mine yngre Aar var :d imod Russerne ved Narva. Der var Arbeid, re og Bytte, og Alt hvad en rask Soldat kunde ske sig.

Soldaten.

Den Vise, du sang igaar for os — du kaldte n for Kammerat-Visen — var den fra Campag- n i Rusland?

Underofficeren.

Nei, den blev digtet længere hen, da vi tum- e os omkring med Polakker og Sachsere.

Soldaten.

Vil du ikke synge den for os? Vi høre den gjerne nok engang.

Flere Soldater.

Ja, syng den for os!

Underofficeren.

Aa ja, vi har jo ikke bedre at gjøre. Pas saa paa og syng I Andre Omqvædet med! (Alle Soldaterne nærme sig.) Men nu er det et Spørgsmaal, om jeg kan komme paa den. Lad see — vent lidt — naar jeg bare først har Begyndelsen. (Begynder, som om han søgte at komme paa Melodien og Ordene.)

1.

Heisa, lystig! Altid lystig
Leve vi Soldater.
Andre Steder andre Glæder!
Overalt Kamm'rater!
Kammerat i muntert Lag!
Kammerat ved Nat og Dag!
Kammerat ved Spil og Sang!
Kammerat i Slagets Gang!

Chor.

Kammerat i muntert Lag o. s. v.

2.

Heisa, lystig! Altid lystig!
Fædrelandet leve!
Hvis os Fienden kom imøde,

Vi paa Flugt ham dreve!
Kammerat i muntert Lag! o. s. v.

Chor.

Kammerat i muntert Lag! o. s. v.

3.

Heisa, lystig! Altid lystig!
Vivat, Kammerater!
Vivat Kongen, Carl den Tolvte!
Kongen for Soldater!
Kammerat i muntert Lag! o. s. v.

Chor.

Kammerat i muntert Lag! o. s. v.

Underofficeren.

Ja, det er en lystig Vise! — Men, Børn, ›g ikke Klokken? Saa er det paa Tid, at vi tænke a Afløsningen.

En Soldat.

Kommer ikke Hr. Lieutenant Lagerhjelm iaften efterseer Vagten?

Underofficeren.

Derpaa tvivler jeg. Han er til Gilde, og naar n kommer derfra, pleier han ikke altid at kunne : lige ud af Øinene. — Naa, flink, Børn! En efreider og otte Mand frem! Stiller Jer op, og a Marsch, paa Post!

(Under Choret stiller Afløsningen sig op og marscherer bort.)

Chor.

Pas din Post!
Staae som Mand!
Nat og Dag, i Regn og Frost!
Agt paa Alting og hold Stand!
Kommer Fjenden til vort Land,
Grib ham an!
Staae som Mand!
Vær parat
Som kjæk Soldat!

(Underofficeren og Resten af Soldaterne gaae ind i Vagthuset.)

Anden Scene.

Et Fjeldpartie ved Havnen med enkelte Træer; i Baggrunden Søen. Ved Stranden tilhøire en Brændestabel; paa den anden Side i Baggrunden en Fiskerhytte.

Tordenskjold og Lieutenant Grib, begge klædte som simple Søfolk, komme ind, forsigtigt speidende.

Tordenskjold.

Guds Død, Lieutenant Grib, dette Havnebatterie, med den Beliggenhed, kunde let blive os farligt. Det var godt, vi fik det undersøgt. Men det var ikke langtfra, at man fik Øie paa os. Der var nok Afløsning ved Posterne.

Grib.

Ja, det var det, der hjalp os. Men har I

ıgt Mærke til, at de Poster, der ere udstillede paa 'lipperne, have Udsigt over hele Indløbet?

Tordenskjold.

Det er Ulykken — det har de; og det krydser ke saa lidet min Beregning. Men jeg vil haabe, t de Godtfolk ere ikke meget aarvaagne. Skal vor)essein med at trænge ind i denne snævre Havn ıkkes os, saa maa man ikke for tidligt mærke, at i ere i Opseiling. Der er kun to Punkter, hvorfra ıan kunde observere vor Ankomst. Det ene er et)jæstgiversted heroppe. Det har jeg allerede be- ıægtiget mig og ført Folkene bort. Jeg har faaet :m ned i en Baad, vi har snappet. Tag Jer af :m, kjære Ven, og lad dem strax føres ud til Ski- :ne. Giv Ordre til at de behandles godt og ere denfor al Fare. Jeg tænker, de kan opholde sig ıa den Galei, der posteres ved Indløbet.

Grib.

Skal efterkommes.

Tordenskjold.

Det andet Punkt, der er os iveien, er, som J ın tænke Jer, Batteriet histhenne. Ellers er Alting s favorabelt. Saavel Marine- som Landofficererne :e deels til Bryllup deels hos Admiralen, der gjæ- ererer paa sit Skib i Havnen. Det var jo præg- :gt, om vi kunde være med ved al den Herlighed.

Grib (leende).

Ja vel ja! I Krigstider har man jo en almindelig Invitation ved en saadan Leilighed. — I frygter altsaa ikke for, at Indløbet er vel snævert?

Tordenskjold.

Aa nei, naar vi blot uden at beskydes for grovt kan komme gjennem den forreste Passage. Der ligge rigtignok to Vagtskibe ved Indløbet; men da Officererne neppe ere ombord, skal vi snart kjøre dem afveien. Med den Vind, vi har, vil det ikke falde saa svært at komme helskindet og temmelig ubemærket ind — ja, et Par Kugler i Skroget maa man finde sig i. Men, naar vi skal ud igjen af Havnen og føre de Skibe med os, jeg har stærkt ifinde at faae Fingre paa, saa vilde det geraade os til stor Avantage, om vi forinden kunde blive Herrer over Havnebatteriet. Det maatte da stormes og Kanonerne fornagles.

Grib.

Ja, det kunde jo nok lade sig gjøre. Vil I overlade mig dette Stykke Arbeid?

Tordenskjold.

Med Glæde! Ingen heller end Eder. Jeg stoler paa Jer som paa mig selv. — Men, kjære Ven, husk nu allerførst vor Aftale: I tager et Par Mand og undersøger i en Baad hele Indløbet, især om

der er Tegn til at Vagtskibene lugte Lunten. I kan gjøre det uden Fare, da man vil antage Jer for Fiskere. Saasnart jeg faaer en Melding fra Jer, at Alting gaaer efter Ønske, saa skal jeg liste mig til at tænde et Baal her paa Kysten som Tegn, at Indseilingen kan begynde; og med Guds Hjælp skal jeg da strax efter komme ombord. Grib! min Hjertesven! Lad os ved denne Leilighed vise, at vi mene det ærligt i Kongens og Landets Tjeneste. Lykkes det os at kapre Transportflaaden, der skal forsyne Kong Carls Armee, saa er Norge frelst. Man maa tentere Noget, man maa finde sig i Travail og Fare, man maa sætte sit Liv i Vove, naar man vil tjene sit Fædreland, og agter at gjøre Flaget Ære.

Duet.

Tordenskjold.

Snart rinder op den Dag,
Der høit til Kamp os kalder.
Min Lykke med vor Sag!
Hvis ei, for den jeg falder!

Grib.

Med dig tilsøes i Kamp
Mit Liv jeg glad vil vove.
Til Seir i Røg og Damp!
Vort Mod os Held skal love.

Begge.

Som Vaabenkammerater
Forbundet i Liv og Død,
Vi saaes i Søgang og Dravater.
I Stormens Brag,
I blodigt Slag
Os straaled' Ærens Morgenrød.
For Danmarks Hæder drag dit Sværd,
Og brug det kjækt i mandig Færd!
Uvisnelig en Krands skal gives Den,
Der Livet gav for Fædrelandet hen.

Tordenskjold
(da Grib vil gaae).

Vent endnu et Øieblik, kjære Ven! Jeg maa blive her i Nærheden og oppebie Asmus og denne Hr. Arvidson, jeg fortalte Jer om.

Grib.

Men tag Jer dog iagt —

Tordenskjold.

Ei hvad, Folkene her omkring er nok allerede tilkøis. Skulde En see mig, saa holder han mig for en Sømand fra Havnen.

Grib.

Hvor agter I da at tilbringe Natten?

Tordenskjold.

Hos Hr. Arvidson, med Eders Tilladelse, og i Selskab med Chefen for Havnebatteriet, Hr. Lieutenant Lagerhjelm.

Grib.

En af de svenske Officerer? Men frygter I for at exponere Jer for meget? at Arvidson røbe Jer?

Tordenskjold.

Hvis han gjør mig Knuder, saa har jeg lovet m en Kugle i hans tykke Hjernekiste, og den er m vis. Men det har ingen Nød.

Grib.

Men trænger I da ikke til Hvile?

Tordenskjold.

Nei. Vil man have Lykken med sig i denne erden, saa maa man vaage, mens Andre sove. — len hør nu! Naar jeg har bragt Lieutenanten i ikkerhed — thi det har jeg stærkt isinde, hvis det ers kunde lykkes mig — saa kan jeg maaskee nok te Jer lidt Eders Arbeid med at overrumple atteriet. Der er en Militairpost længere nede, or jeg tænker at gjøre et Skin-Angreb eller ogsaa rkelig attaquere det. Lykkes det, saa kan vi mødes r og tage bort sammen. Og hermed Farvel! Gud ve Jer Lykke! (Grib gaaer.)

Tordenskjold (ene).

1.

Som Dreng og i mit Fædrehjem
Det drev mig ud tilsøes at færdes.

Jeg tænkte, bedst man kommer frem
Hvor Drengen rask til Mand kan hærdes.
For dig, mit Fædreland, at slaae,
Det var min Lyst at tænke paa.

2.

Vel er en Sømands Levnet strengt,
Naar Stormen slaaer de brustne Klude.
Dog Held ham, er hans Land betrængt,
Og han det Frelsen kan bebude.
Hans Navn skal gaae fra Strand til Strand,
Thi han var Frelser for sit Land.

3.

Saa lad med alle Seil da gaae
Min Lykkes Fartøi! Medbør følge!
Med Kjækhed kan jeg Maalet naae,
Mig lystre skal den vrede Bølge.
Og følger Fred paa blodig Strid,
Gav jeg min Skjærv til Fredens Tid.

Tredie Scene.

Tordenskjold. — Asmus Knudsen, der kommer trækkende med Jeremias Arvidson.

Tordenskjold.

Naa, der har vi endelig Hr. Arvidson! (Til Asmus) Har han fulgt ordentlig med dig?

Asmus.

Ja, i Begyndelsen var han lidt balstyrig. Men

en tog han mod Raison. Man kan tale ganske
nuftig med Hr. Arvidson, naar man viser ham en
t Pistol.

Jeremias.

Gunstige Hr. Capitain! Lad mig slippe for
te Menneske. Han tager Livet af mig.

Tordenskjold.

Vær I kun uden Frygt. Der skal ikke krummes
Haar paa Eders Hoved, naar I tager mod Raison,
n han siger.

Jeremias.

Men hvad forlanges der af mig?

Tordenskjold.

En Bagatel. Men siig mig først, ligger det
us, I beboer, langt herfra?

Jeremias.

Lige heromme, kun ti Skridt herfra. Som
bmand maa jeg boe ved Havnen.

Tordenskjold.

Godt. I skal give mig Natteqvarteer i Jert
us. Det er Alt hvad jeg forlanger.

Jeremias.

Med Glæde. Jeg har et Qvistkammer med en
edt Seng —

Tordenskjold.

Nei, Tak! I denne smukke Sommernat er det

Synd at sove. Jeg har desuden andre Ting i Hovedet. I Krigstider, veed I, gjælder alle Kneb. Nu fortalte I før, at Lieutenant Lagerhjelm besøger Jer iaften. Jeg har Lyst at lære den Mand at kjende og med det Samme faae mig en lille Lystighed i hans og Jeres Selskab.

Jeremias (afsides).

En Lystighed! Gud bedre det for os Alle!

Tordenskjold.

Naar han nu kommer, skal I sige, at jeg er Styrmand paa et Skib, I har faaet hjem idag, og han dér (peger paa Asmus.) Baadsmand paa Skibet. Det er jo en ringe Uleilighed.

Jeremias.

Men Lieutenant Lagerhjelm hugger mig i tusinde Stykker, naar han engang kommer efter Sandheden.

Tordenskjold.

Saa kan I skyde al Skylden paa mig. Kom saa! giv mig Eders Arm.

Jeremias.

Men det er en altfor stor Ære.

Tordenskjold.

Ja, vil I heller tage Asmus under Armen?

Jeremias.

Nei — saa foretrækker jeg dog Hr. Capitainen.

Tordenskjold
(leende).

Meget forbunden.

(De gaae, fulgt af Asmus.)

Fjerde Scene.

Værelse hos Jeremias Arvidson, med to Døre, den ene til Siden, den anden i Baggrunden. Et Bord med Schachbrædt.

Tordenskjold og Jeremias Arvidson træde ind. — Siden Asmus Knudsen.

Tordenskjold.

Naa, saa langt kom vi da! — Hør nu, min kjære Hr. Arvidson, lad os To, inden Lieutenanten indfinder sig, tale et Ord med hinanden. Jeg tænker, vi skal snart blive enige. Jeg anseer Jer for en forstandig Mand.

Jeremias.

Ja — jeg har hidtil været anseet derfor. Men skal alt dette staae længe paa, saa tør jeg ikke cavere for min Forstand.

Tordenskjold.

Nu, saa saml de Stumper deraf, I har tilovers, og hør mig. — Ikke sandt, I er vis paa, at Lieutenanten kommer iaften?

Jeremias.

Ja, det er jeg ganske vis paa.

Tordenskjold.

Har I Forretninger med ham?

Jeremias.

Hm!

Tordenskjold.

I maa tale oprigtig. Jeg kan ikke troe, at han paa denne Tid og lige fra et Gilde skulde besøge Jer, ene og alene for at spille et Partie Schach med Jer.

Jeremias.

Nu ja — Officererne her paa Stedet trænge jo altid til Penge.

Tordenskjold.

Naa, og saa laaner I dem som en medlidende Sjæl.

Jeremias.

Hm ja — man skal hjælpe sin Næste.

Tordenskjold.

Og søge Regres i forsvarlige Renter. Nu, det er en Sag, der ikke vedkommer mig; det maa I afgjøre med Jeres Samvittighed. Men een Ting maa jeg venligst persuadere Jer: skal Lieutenanten have Penge af Jer iaften, saa afgjør det hurtig og uden Omsvøb. Derimod skal I som en god Vært sætte Viin frem og bringe ham i godt Humeur.

Jeremias.

Jeg forstaaer. (Afsides.) Han vil have Lieute-
nten fuld. Det er lutter Rænker og Trækker.

Tordenskjold.

Har I en god Viin i Huset?

Jeremias.

Lieutenanten drikker som oftest Brændeviin.

Tordenskjold.

Men jeg drikker ikke som oftest Brændeviin.

Jeremias.

Ikke? Ja . . . der staaer rigtig nok et Par
iſker spansk Viin i det andet Værelse.

Tordenskjold.

Godt; Asmus finder dem nok. — Og saa er
endnu en Ting. I har jo en Brig her i Hav-
; hvor Meget er den værd?

Jeremias.

Fartøiet alene har kostet mig fem Tusinde Rigsdaler.

Tordenskjold.

Foruden den kostbare Ladning. Ja, saa vil jeg
:slaae Jer en Handel. I skylder mig eet Tusinde
jsdaler; thi jeg har, som I ønskede, skaffet Tor-
skjold her til Byen. Har jeg ikke?

Jeremias (sukkende).

Jo, det har I.

Tordenskjold.

Disse tusinde Rigsdaler skal I give den smukke Anna, Jacob Lerjas Datter, i Medgift.

Jeremias.

Men, naar hun ægter mig, saa behøves det jo ikke.

Tordenskjold.

Men hun skal ikke ægte Jer. Jeg kan godt lide den Pige.

Jeremias (forbauset).

Hvad behager?

Tordenskjold.

Lad mig tale ud. Jeg kan ogsaa godt lide den gamle Gjæstgiver, og vilde gjerne erstatte disse Folk noget af den Calamitet, der inat overgaaer dem. Jeg tænker at kunne gjøre selv Noget for dem; men I skal hjælpe til. Nu mener jeg, at Jacob Lerja nok gav sin Datter til den unge Fyr, vi traf hos ham, hvis han ikke havde givet Jer sit Ord og faae lidt paa Skillingen; og derfor skal nu I, som en ædelmodig Mand, frivillig afstaae Pigen og give hende de omtalte tusinde Rigsdaler i Medgift.

Jeremias.

Men, gunstige Herre —

Tordenskjold.

Hvad Fanden! En saadan ung Pige er ikke for Jer. I skal see til at faae en Enke, en med Contanter.

Jeremias.

Men at jeg skal opgive Anna, er det ikke at lange for Meget af mig?

Tordenskjold.

Ja, det veed jeg nu ikke. Det skal komme an paa r selv. Er I saa charmeret i Pigen, saa — lad re! Men mine Skibe ligge udenfor Indløbet, Hr. vidson! Imorgen er jeg Mester af Havnen, og ı snapper jeg Eders Brig.

Jeremias.

Min Brig! Min deilige Brig!

Tordenskjold.

Ja, nu kan I vælge.

Jeremias.

Gunstige Hr. Admiral ... Er I ikke Admiral?

Tordenskjold.

Nei, men det kan komme.

Jeremias (afsides).

Ja, som han tager afsted, kommer det nok.

Tordenskjold.

Nu, hvad vil I?

Jeremias.

Kan jeg ikke affinde mig med Eder med ... d en lille Sum?

Tordenskjold.

Nei, for Satan, nei! Troer I, jeg er en Kræm-

mer? Jeg har givet Anna mit Ord. I skal afstaae hende; hvis ikke, er Jert Fartøi leveret.

Jeremias.

Men et Skib, der med Ladning er ni Tusinde Rigsdaler værd!

Tordenskjold.

Ja, Fartøiet ligger i den ene Vægtskaal, og en ung, smuk Pige i den anden. Bestem Jer nu.

Jeremias.

Men kan jeg da ganske tilforladelig stole paa, at mit Fartøi skaanes?

Tordenskjold
(afsides).

Naa, han giver Kjøb. (Høit.) Jo, det kan I stole paa.

(Asmus kommer ind.)

Asmus.

Capitain, hvis jeg ikke tager meget feil, saa har vi ret nu denne hersens Lieutenant. Jeg saae En slingre henimod Huset, som om han ledte efter det. Jeg troer, han er lidt prikket paa Øinene.

Tordenskjold.

Saa meget destobedre. (Til Jeremias.) Det er formodentlig ham.

Jeremias.

Det er det vist — efter den Beskrivelse. Nu skal jeg gaae ud og lukke ham ind.

Tordenskjold.

Nei, stop! det kan Asmus. (Asmus gaaer.) :sk nu vel paa, hvad jeg har sagt Jer. Forløb r ikke, og tænk endnu mindre paa at røbe mig; ı Spas vilde komme Jer dyrt at staae.

Femte Scene.

De Forrige. — Lieutenant Lagerhjelm. Asmus.

Lagerhjelm
(endnu i Døren, med en let Perial).

Ei! Ei! Er du der, Bruder Arvidson! Her : du mig. (Kommer frem.) Naa? Hvad staaer du og hænger med Hovedet? Er jeg ikke vel= ımen?

Jeremias
(hvem Tordenskjold støder i Siden).

Jo, Hr. Lieutenanten er mig meget velkommen.

Lagerhjelm.

For Fanden, det skulde jeg troe. Vi har jo en e Affaire at afgjøre. Nu, hvad bliver saa Enden paa? Ti Procent eller tolv Procent eller hvor eget vil du have, din gamle Blodsuer? Faaer jeg n, eller faaer jeg dem ikke?

Tordenskjold
(sagte til Jeremias).

Han faaer dem — strax!

Jeremias.

Jo, Hr. Lieutenant ... I faaer dem ... jeg har dem her til Jer. (Tager nogle Bancosedler op af en Brevtaske.) De ligge her aftalte.

Lagerhjelm.

Was? Und das ohne weitere Umstände? Du er jo et capitalt Mennesk. Ja, det forstaaer sig, du er ellers en Hund, en Carnaille. Men das kann man nicht rechnen auf. Du er dog en honnet Karl.

Tordenskjold
(sagte til Jeremias).

Ja, han har nok Lidt paa Skallen.

Jeremias.

Han taler Tydsk; saa har han gjerne Noget i Hovedet. (Afsides.) Den Ulykke kommer ogsaa til. Nu kan jeg ikke engang give ham et Vink.

Lagerhjelm
(bemærker Tordenskjold).

Was? Har du Fremmede?

Jeremias.

Ja, .. det er ... denne her —

Tordenskjold.

Jeg er Styrmand paa et Skib, Hr. Arvidson har faaet hjem idag.

Lagerhjelm.

Saa du er Styrmand? En smuk Karl at se

! Men en Snavs Levevei, du har valgt dig. Er
: for dig, min Søn, at fare med Smørskibe?
iv du Soldat. Jeg gjør dig strax til Underoffi-
r; og da vi nu Gud skee Lov have Krig, kan du
ırt avancere. Hvad siger du dertil?

Tordenskjold.

Jeg vil betænke mig derpaa. Men, om jeg
:de spørge, er I ansat her paa Stedet?

Lagerhjelm.

Ja, min Søn, saadan som du her seer mig, er
; Kystbefalingsmand og Chef for Havnebatteriet.

Tordenskjold.

Saa? Det er nok et stort Batteri?

Lagerhjelm.

Om det er? Det er besat med 24 tolvpundige
ınoner.

Tordenskjold.

Det var som Fanden! Fire og tyve Kanoner!
fsides.) Saa maae vi praktisere Chefen bort fra
atteriet; der hjælper Intet for.

Jeremias (afsides).

Nu pumper han ham. Jeg tænkte det nok.

Lagerhjelm.

Hvad seer du saa suurt for, gamle Arvidson?
c du bange, jeg skal tage din Styrmand fra dig?

Jeremias.

Nei, langtfra . . . tag I ham kun!

Lagerhjelm.

Nei, i Alvor! Lad ham komme til mig. Han vil ikke fortryde det. Du har ikke Forstand paa Krigshaandværket.

Jeremias (afsides).

Ja, du vil faae at føle, hvad Forstand du selv har derpaa.

Lagerhjelm.

Jeg seer, her staaer et Schachbrædt. Styrmand, skal vi To faae os et Partie?

Tordenskjold.

Aa ja, hvorfor ikke!

Lagerhjelm.

Hvad vedder I, at jeg skal gjøre Jer mat i tre Træk?

Tordenskjold
(afsides).

Jeg faaer nok føie ham. (Høit.) Ja vel, Hr. Lieutenant, lad os prøve derpaa. (Vinker ad Asmus, mens Lagerhjelm sætter sig og stiller Brikkerne op.) Lad Arvidson vise dig, hvor Vinen staaer, men hold Øie med ham.

Lagerhjelm.

See, nu trækker jeg først min Springer.

Asmus
(sagte til Jeremias).

Der har nok været Tale om nogle Flasker Viin.

Jeremias (hastig).

Ja, bliv du her — jeg skal bringe dem.

Asmus.

Ja, helles Tak! Men jeg skulde nok følge med, n Fa'er.

Jeremias (afsides).

Den Bøffel!

(De gaae ind i Sideværelset.)

Lagerhjelm
(til Tordenskjold).

Du trak en Bonde, min Søn? Godt, nu amer jeg. Saa! Nu kan du trække. Men vogt Taarn. Du seer, Taarnet er i Fare. For Him=s Skyld, vær forsigtig — ja, betænk dig kun. smus, der lader Jeremias gaae foran, kommer ind med dar Flasker Viin.) Hvad, Arvidson? Er du spenda=iaften? Du har nok gjort en god Gevinst med Skib, du har faaet hjem. Din Styrmand har bragt dig prægtige Efterretninger.

Jeremias.

Jo — han har bragt mig prægtige Efterret=ger!

Lagerhjelm
(til Tordenskjold).

Naa, altsaa nu er Trækket til mig. Pas nu paa. Springeren herhen — Schach for Kongen — du kan ingen Vei komme, du er mat! Hahaha!

Tordenskjold.

I har Ret. Men I maa give mig Revanche en anden Gang.

Lagerhjelm.

Med Fornøielse. Men, Styrmand — aa, et Glas Viin, Arvidson! (Drikker.) Men, Styrmand, mod mig kan du ikke staae dig. Seer du, Schachspillet er i det Smaa det Samme som Krigshaandværket tillands er i det Store. — Aa, skjænk i, Arvidson! (Drikker.) Men at lægge fiffige Planer, bruge Krigslist, det forstaaer Søfolk sig ikke paa. Hvorfor vandt jeg Spillet? Hvad gjorde jeg i dette Øieblik, Arvidson?

Jeremias.

I drak to Glas Viin.

Lagerhjelm.

Aa —! Jeg taler om Schachspillet. Hvorfor vandt jeg fra dig, Styrmand? Fordi jeg brugte et Krigspuds, fordi jeg gjorde et blindt Angreb paa dit Taarn, men jeg havde et ganske andet Punkt i Kikkerten. Hahaha! — Naa, lad os nu begynde

at drikke. (De tage Hver et Glas.) Jeg vil foreslaae en Skaal. (Tager Hatten af.) Vor Konge, Hans Majestæt, Kong Carl den Tolvte!

Torbenskjold
(levende).

Ja, det er en Skaal, jeg drikker med. Den tappre Konges Skaal, Sverrigs Stolthed og Ære, der skal beundres selv af dem, der ikke frygte ham!

(Alle tømme Glassene.)

Lagerhjelm.

Hør, Styrmand, du er af mine Folk! Du er en prægtig Karl. Du skal min Salighed blive Underofficeer. Vi To vil kjæmpe under den store Konge; og nu, vi har Krig med de Danske, saa vil vi plaffe dem herunter — pif! paf!

Torbenskjold.

Hahaha! ja pif! paf! herunter med dem!

Lagerhjelm.

Men hør, Arvidson, jeg kan ikke drikke Vinen saa tør. Har du ikke Noget til?

Jeremias.

Hvad har jeg paa denne Tid —

Lagerhjelm.

Har du ikke Andet, saa giv mig en Snaps til.

Torbenskjold.

Ei, Hr. Lieutenant, I skal drikke et Glas

Viin til. Det Middel er probat, naar man tørster.

Lagerhjelm.

Hvad? du har paa min Sjæl Ret. (Til Asmus.) Skjænk i mit Glas, din Hallunk derhenne! (Drikker.) Sacre Element! jeg er kommen i et brillant Humeur! En lystig Vise, Børn! Styrmand, kan du synge os en lystig Vise?

Tordenskjold.

Aa ja, saamænd kan jeg saa. Men naar det kniber, maa jeg have Secours.

Lagerhjelm.

Jeg og Arvidson skal nok hjælpe til. Begynd.

Tordenskjold.

Saa vil jeg synge en Sang til Vinens Priis. (Sagte til Jeremias.) Men I skal smukt stemme i med.

Lagerhjelm.

Til Vinens Priis? Bravo, lad os faae den.

Quartet.

Tordenskjold.

Med Viin, med Viin man Griller jager bort.
Og banker Sorgen paa din Dør,
Og sætter dig i slet Humeur,
Saa drik kun til du er lidt ør,
Og Sorgen drager bort!

Tordenskjold. Lagerhjelm. Jeremias.
Ja Viin, ja Viin, den er vor Trøst!
Ja, Vinen gjør vort Hjerte glad;
Og Sorgerne, dem leer man ad!
Med Viin vort Liv er Lyst!

Tordenskjold
(hemmeligt til Jeremias).
Drik mere, og stem i med mig!
Forglem ei, I skal fylde Glasset.

Jeremias (ængstlig).
Ja ja — jeg skal ... (Afsides.) O, hvilken Nød!
(Høit, med et Sideblik til Tordenskjold.)
Høit leve alle vore Venner!

Lagerhjelm.
Ha, prægtig sagt! Ja, vore Venner!

Tordenskjold
(sagte til Jeremias).
Nu, syng!

Jeremias.
Men jeg har ingen Stemme!

Tordenskjold.
Lad gaae! Begynd!

Jeremias.
Ja ja — giv Tid!
Jeg skal saa godt jeg kan.

(Høit, med tvungen Lystighed.)

Med Viin, med Viin man Griller jager bort!
Naar ei man Amor er tilpas,
Skal man hos Bacchus tage Plads.
Er Amor bøs, saa drik et Glas,
Saa har man glemt den Tort!

Tordenskjold. Lagerhjelm. Jeremias.

Hahaha! med Vinen, ja!
Med Vinen er man vel tilpas.
Er Amor bøs, saa drik et Glas,
Saa har man glemt den Tort.

Lagerhjelm
(stigende beruset).

En lystig Sang! Hahaha!

(Til Jeremias.)

Men Stemmen, Fa'er, den klinger sprukken.

Jeremias (afsides).

Fordømt! han mærker Snaren ei!

Tordenskjold
(afsides til Jeremias).

Ageer kun, at I selv er drukken!

Jeremias.

Gud staae mig bi!

Tordenskjold.

Lad hente Viin!

Jeremias.

Meer Viin? Hvordan, meer Viin?

Tordenskjold.

Som jeg har sagt.

Jeremias.

Ja ja — (Høit.) Hei, bring os Viin!
Vær glad som jeg!
Med Sorg man kommer ingen Vei.
See kun paa mig, vær glad som jeg!

smus, der er gaaet ind efter Vinen og kommet tilbage med et Par Flasker, skjænker i Glassene.)

Asmus (til Jeremias).

Gid Vinen Eder smage maa!

Jeremias (afsides).

Ak, var jeg vel fra denne Satan!

Tordenskjold
(sagte til Jeremias).

Ageer dog drukken! Syng!

Jeremias (afsides).

Fordømt!

(Høit.)

Med Viin, med Viin man mig til Alt kan faae!
Og naar jeg knap kan staae og gaae,
Og Vinen kun tør smage paa,
Saa skal I see, at jeg kan staae!
Ja, kom og prøv derpaa!

Tordenskjold. Lagerhjelm.

Hahaha!

Alle Fire.

Ja, kom med Viin, og prøv derpaa!
Som ægte, brave Mænd vi staae.
Læg Mærke da til Bacchus' Værk,
At Vinen gjør den Svage stærk.
Hahaha! Som ægte, brave Mænd vi staae!

(Under den sidste Qvartet har Lagerhjelm, der ikke længer kunde holde sig opreist, søgt til en Lænestol, og falder nu isøvn paa denne.)

Tordenskjold. Asmus.

Nu forsigtig! Varsom, varsom!
Bind ham, før han falder ned!
Lad ham i det andet Kammer
Sove Natten bort i Fred.
Ja, forsigtig! Varsom, varsom!

(Under den sidste Strophe vil Tordenskjold og Asmus bære Lagerhjelm ind i Sideværelset; men da han, idet de løfte Stolen, er nærved at falde ned, tager Asmus hurtig et tyndt Reb op og binder ham til Stolen; hvorpaa de bære ham ind. Efter Strophens Slutning tager Asmus Jeremias under Armen, og forlader tilligemed Tordenskjold Værelset ad Hoved-Indgangen.)

Sjette Scene.

Samme Decoration som i anden Scene.

Chor
af Fruentimmer fra Fiskerleiet, der komme i to Afdelinger fra begge Sider af Scenens Forgrund.

Snart over Hav og Strand
Breder sig Solens Brand.

See, røde Skyer drage
Med Budskab alt foran!
Op! hav Nettet og Garnet istand!
Flink med Baadene glider fra Land!
Vær taus, naar du roer!
Dig røber et Ord.
Er Baaden i Gang,
Da forstumme din Sang!

(De gaae ud tilvenstre i Baggrunden.)

Syvende Scene.

Tordenskjold
(kommer ind fra Baggrunden tilhøire).

Recitativ.

Hvi tøver han? Hvi er han ikke her?
Med Nød jeg slap, med Nød jeg vandt herhid,
Og kun ved List jeg har formaaet
At trænge frem blandt Poster af Soldater.
Nu veed jeg ei, om Grib har været heldig,
Om Intet er iveien for min Plan.
Hvor er da Grib? Snart er det altfor seent!
Kun faa Minutter til, og Dagen bryder frem,
— Hvad nu? Har jeg da tabt mit Mod?
Seir eller Død mit Løsen altid var!
Med Haab til Gud, med Mod og List
Jeg ogsaa denne Gang vil naae mit Maal!

Som Havets Storme fare frem,
Og Bølger høit foran sig jage,
Saa drev mig under Slagets Gang
En Kraft, der ei mig vil forsage.
Ja, er et Slag nær,
Da klar til at slaae!
Vi kan os ei forbarme!
Vi kjæmpe med Harme!
Og vee, og da vee hvem vi naae!
Lad ham kun komme, der med os
En Dyst tør vove, naar vi kjæmpe!
Kom an! vi skal ham byde Trods!
Kom an! vi fare ei med Lempe!
Ja, er et Slag nær, o. s. v.

(Gaaer hen til Baggrunden og seer ud.)

Men kommer der da Ingen? Hvor længe skal jeg vente? — Ah, der er Asmus!

Ottende Scene.

Tordenskjold. Asmus.

Tordenskjold.

Skynd dig! Hvad Efterretninger bringer du mig fra Lieutenant Grib?

Asmus.

Gode Efterretninger, Hr. Capitain! Han har undersøgt hele Indløbet og roet om begge Vagtski-

ne, og efter alle Jnlemærker at dømme har de ikke
n ringeste Mistanke.

Tordenskjold.

Herligt! Nu staaer altsaa kun tilbage, at vi
e vore Skibe Signalet, at Indseilingen kan be-
nde, og saa roe vi dem imøde. Har du en
gte med.

Asmus
(tager en Haandlygte frem).

Her, Capitain!

Tordenskjold.

Giv mig den; jeg vil see til at faae den tændt.
g gaae saa ned til den gamle Rønne, der ligger
tnede bag Brændestablen; den er ubeboet. Saml
oas og Grene sammen, at vi hurtig kan faae den
Brand, og den kan blusse høit iveiret som Signal.
a Asmus vil gaae.) Vent! Naar vi roe herfra, saa
kun alle Baadene stikke dansk Flag op.

Asmus.

Men saa lugte de strax Lunten her.

Tordenskjold.

Ja, lad dem nu kun mærke, af hvem de faae
Visit. De kan desuden strax see vore Skibe,
ar de komme frem bag Klippen. — Naa, rap
; nu!

smus gaaer ud bag Brændestablen. Tordenskjold banker paa
Fiskerhytten. En Kone kommer ud.)

Niende Scene.

Tordenskjold. — En Kone fra Fiskerleiet.

Konen
(i Døren).

Hvad Godt vil Han?

Tordenskjold.

Aa, lille Madam, tjen mig i at tænde min Lygte. Ilden er gaaet ud for os paa vort Fartøi, og nu kunde jeg ikke hitte Fyrtønden, alt hvad jeg saa rodede derefter.

Konen.

Kom med Lygten. (Gaaer ind og kommer strax ud med den tændte Lygte.) Der! Hvor ligger Hans Fartøi?

Tordenskjold.

Omme ved Teglværket.

Konen.

Hvad hedder Skipperen?

Tordenskjold.

Hm — mener Hun, hvad Skipperen paa vort Fartøi hedder?

Konen.

Ja, for jeg skal sige Ham, Skipper Lasse Erikson, der ligger ved Teglværket, har lovet min Mand, at han idag vilde tage en Kurv Hellesflyndere med, der skulde ned til Schoutbynachtens Frue. Vil Han ikke tage dem med sig?

Tordenskjold.

Ja, Lasse Erikson, det er ganske rigtig Skippe-
ı paa vort Fartøi. Kom kun med Flynderne.

Konen.

Tak skal Han have. Jeg skal give Ham et
ır Skilling.

(Gaaer ind.)

Tordenskjold.

Nei, min rare Madam! Schoutbynachtens Skibe
jeg nok slæbe med mig, og det gratis. Men
ınden skulde slæbe paa hans Frues Helleflyndere.

ſkynder sig ned til Stranden og forsvinder bag Brændestablen.)

Konen

mmer ud med en stor Kurv, som hun sætter fra sig og sysler
med, uden strax at bemærke Tordenskjolds Fraværelse).

See, her har jeg Kurven. Den er rigtignok
ılig stor. Men jeg skal give Ham et Toug, saa
ı Han bære den paa Ryggen. (Seer, at han er gaaet.)
en han er her jo ikke; han er rendt sin Vei.
ıad var det for en ung Daare, der har Folk til-
ofte! — Men er han ogsaa gaaet? (Hun nærmer sig
randbredden.) Aa, der staaer han jo ved den gamle,
ſladte Hytte. Nu skal jeg kalde paa ham. —
en Kors, hvad gjør han der ved Hytten? See,
or Røgen vælter frem! Og der er En med ham . . .
ıad kan alt dette betyde?

(Det Følgende til Orchestrets Forspil.)

Hjælp Gud! han tænder Hytten i Brand! See, hvor Flammerne stige iveiret!

(Den gamle Rønne, der antages at ligge bag Brændestablen, brænder med høie Flammer. Strax efter høres et Kanonskud.)

Hør kun! et Skud! Forræderi! Til Hjælp!

(Fruentimmerne fra Fiskerleiet, der før droge bort, komme hastigt og forfærdede tilbage fra venstre Side i Baggrunden.)

Tiende Scene.

Konen. — Fiskerfolk af begge Kjøn. Soldater.

Chor af Qvinderne.

Vaagn op! kom ud! til Hjælp!
Thi Fienden er der! Der er' de Danske!
Vor Havn er fuld af dem — vaagn op! Til Hjælp!

(Fra begge Sider i Forgrunden styrte Folk fra Fiskerleiet ind.)

Chor af de Sidstankomne.

Hvad er der skeet?
Hvad har I seet?
Hvad skal det bange Smertens Skrig?

(Et Kanonskud høres.)

Hør kun! (Igjen et Skud.) Hør, hvilke svære Skud!

(Der skydes igjen. Alle ile hen til Strandbredden og pege ud over Søen tilvenstre.)

Hvo kommer der fra Bugten ud?

Fiskerkonerne.

De Danske!

Det andet Chor.

I vor Havn!

Chor af Qvinderne.

See paa Flaaden, Stavn ved Stavn!
See, de drage frem mod os!

Almindeligt Chor.

Ha, de komme! Vee os Arme!
Til Hjælp! De hærge vil vor Havn!
Hvor er Frelse? Hvo gjør Modstand?

(Trommer bag Scenen, Allarmskud fra Kysten. En Skare svenske Soldater styrter ind.)

Chor af Fiskerfolk og Soldater.

Til Kamp! Til Kamp! Landet at skjærme!
Vor Fjende vover sig at nærme,
I Havnen selv de drage frem.
Til Kamp! Til Seir!
Høit over faldne Lig af dem
Gaae Sverrigs Banner frem!

Samtidigt Chor
udenfor Scenen af de Matroser, der tænkes at roe bort med Tordenskjold i Chaluperne).

Vor gamle Vei til Roes og Magt,
O Hav og Bugt!
Lad os som altid uforsagt
I Slaget møde Fjendens Magt,
Og trodse Faren med Foragt
I Hav og Bugt!

Med Hurra ind i Fjendens Havn!
Med Tordenskjold, hans Ry og Navn,
Med Skud paa Skud hver fjendtlig Stavn
Vi slaae paa Flugt!

(Umiddelbart efter Tæppets Fald en musikalsk Mellemact i Orchestret, der skildrer det begyndte Søslag.)

Tredie Act.

En Militair-Post ved Indløbet til Dynekilens Havn, med Telte o. s. v. I Baggrunden Sø med Landingsplads. Paa begge Sider fremspringende Klipper, der tildeels gaae ud i Søen; og til hver Side henimod Forgrunden desuden en Klippeopgang, af hvilke den paa høire Side (for Skuespillerne) antages at gaae ud til Havnebatteriet, den anden (paa venstre Side) at føre til det Indre af Havnen.

Første Scene.

Lieutenant Lagerhjelm. En Underofficeer. Svenske Soldater.

Chor

af Underofficeren og endeel Soldater, der Alle staae i en Klynge paa Opgangen tilvenstre og see ud.

Han er vor Fange!
Han slipper aldrig ud!
Med Skud paa Skud
Fra vore Bøsser vi ham lange!

Lagerhjelm
(nede paa Scenen).

Gjør han ei Mine til at gaae forbi
Vort Batteri?

Underofficeren.

Nei, man kan mærke, han er bange.

Chor af Alle.

Ja, han er bange!
Han seer, han slipper ei forbi.
Han selv er løbet i en Snare,
Der truer ham med Død og Fare!

(Soldaterne komme ned paa Scenen.)

Chor.

Her fra vore faste Klipper
Skal en Kugleregn ham naae!
Ei forbi vor Post han slipper,
Ei til Hjemmet skal han gaae!
Fandt han en Vei
Hid til vor Bugt,
Tro han dog ei,
At vi lette hans Flugt!
Bøssen med Knald
Varsle hans Fald!
Haaned han os,
Nu skal vi byde ham Trods!
Lad ham da med Angst kun vente,
Inden han tør gaae forbi;

Her han Undergang skal hente!
Lykken er paa vort Partie!
Hurra!

(Soldaterne trække sig tilbage, paa Underofficeren nær.)

Lagerhjelm.

Jøran, saa du troer, han kan ikke slippe forbi?

Underofficeren.

Det er umuligt; Indløbet er smalt. Med Kartætsker fra Batteriet kan vi pille hver Mand fra Dækket af hans Skibe.

Lagerhjelm.

Med Kartætsker, siger du? Godt, han skal lære de svenske Kartætsker at kjende! Ind i Havnen er han kommen, det er sandt. Vi sov, dengang den Satan stjal sig ind. Men lad ham nu see til, hvordan han kommer ud! — Hør, lad nu strax alle Folkene trække hen til Batteriet; vi have desværre kun faa Mand derhenne. Men et Par Karle skal blive her i Nærheden. De skal holde skarpt Udkig med de Chalupper, der have krydset saa længe her udenfor. De see mig mistænkelige ud. (Underofficeren lader Soldaterne bortfjerne sig over Klippeopgangen tilhøire.) Det var en bandsat Affaire! Saadan at have mig tilbedste! Og den Skurk, Jeremias Arvidson! (Til Underofficeren, der kommer frem igjen.) Du har slet

Intet seet til Hr. Arvidson og Styrmanden og Matrosen?

Underofficeren.

Nei, Hr. Lieutenant! Arvidsons Huus var tomt, dengang vi kom forbi der imorges og hørte Eder raabe om Hjælp.

Lagerhjelm.

Faaer jeg Arvidson fat, han skal klæde Steile og Hjul, den Forræder! Han staaer i Forbund med de danske Hunde, det vil jeg gjøre min Eed paa. Tordenskjold og hans Escadre var aldrig kommet ind i Havnen, naar den Malheur ikke var hendet mig. Surre mig fast til en Stol — spærre mig inde i Huset — lumpent! skjændigt! — Hør du, hvor mange Skibe har han ødelagt i Havnen?

Underofficeren.

Et Par er boret i Sænk, og To staae endnu og brænde.

Lagerhjelm.

Fanden til Malheur!

Underofficeren.

En af vore Galeier fik vi sprængt i Luften; men paa de andre gik de danske Officerer ombord og — hvad synes Hr. Lieutenanten? — og snappede de brændende Lunter fra Krudttønderne.

Lagerhjelm.

Hm — ja, det er tappre Folk! — Og Transportskibene?

Underofficeren.

Dem har han alle paa Slæbetoug og vil varpe dem ud. Fregatten Steenbukken er de nu ilav med.

Lagerhjelm.

Han skal lade den ligge! Hans Møie skal være omsonst, saasandt mit Navn er Lagerhjelm. — Følg nu med mig op til Batteriet. Som sagt, han skal huske mig.

(Gaaer med Underofficeren over Opgangen tilhøire.)

Anden Scene.

Jeremias Arvidson, med en dansk Militairdragt over sine andre Klæder, Gehæng, Hat med Fjeder og en Trompet i Haanden, viser sig tilligemed Asmus Knudsen paa Klippe-Opgangen tilvenstre.

Jeremias
(paa Klippen, ængstlig).

Det gaaer aldrig godt! Man seer os!

Asmus.

Vær kun rolig; her er Ingen. Vi kan nok stige ned. Kom!

Jeremias.

Men, min kjæreste Hr. Baadsmand —

Asmus.

Ingen Fadderſladder! Følg med!

(De ſtige Begge ned paa Scenen.)

Jeremias.

Men ſkal vi da abſolut tages til Fange?

Asmus (afſides).

Ja, det var jo rigtignok Det, vi ſkulde. (Høit.) Ei, Hr. Arvidſon, naar vi ſkal ſpionere Leiligheden her paa Kyſten, ſom I jo godvillig har paataget Jer —

Jeremias (afſides).

Ja, i den Tanke, at kunne ſlippe fra Jer.

Asmus.

— Saa maae vi dog for Fanden ſee os omkring. Capitainen vil, ſom I veed, gjøre Landgang her, juſt her paa dette Sted, med Chalupperne; og nu ſkal I, ſom en brav Mand, der er bekjendt med Stedet, give os lidt Underretning om, hvor Veien gaaer. For vi har iſinde at falde i Ryggen paa Batteriet, da det er for ſvært at komme derop derhenne. Siig mig nu Beſked. Hvor gaaer den Vei op?

(Peger paa Opgangen tilhøire.)

Jeremias (angſt).

Gaae ikke derop! Saa ſees vi paa Øieblikket.

Asmus (afſides).

Det er forbandet — der kommer Ingen. Naar

man vil tages til Fange, saa har man ikke engang Lov dertil. (Høit.) Ja, derop maa jeg. (Vil gaae.)

Jeremias
(holder ham tilbage).

Gjør mig dog ikke ulykkelig, kjære Hr. Baadsmand! Naar man seer mig i denne Mundering, saa troer man, jeg hører til Fjenden, og saa skydes der paa mig.

Asmus.

Ja, hvad gjør det!

Jeremias.

Hvad det gjør?

Asmus.

I maa desuden huske paa, at om vi skulde opdages, saa skal jeg agere Parlementair og I er min Trompeter. Saadanne Personer respecterer man altid i Krigstider.

Jeremias.

Men jeg kan ikke trompete, jeg kan ikke faae en Tone ud.

Asmus.

Det gaaer nok. Kom, lille Papa, og følg med.

Jeremias.

Ak, tør jeg ikke hellere blive her?

Asmus.

Saa bliv da her; jeg kan gaae alene derop. (Vil gaae.) Stop, det er sandt! Jeg har jo endnu

Noget at sige Jer fra Capitainen. Han har nok truffet en Aftale med Jer — har han ikke?

Jeremias.

Hm — en Aftale? Hvorom, min kjære Baadsmand?

Asmus.

Naa, saa giv den Onde da ..... Har I nu glemt —?

Jeremias.

Nei, nu husker jeg.

Asmus.

Ja, det var angaaende Jacob Lerjas Datter, som I skal lade fare, vil Capitainen; og hun er jo ogsaa meget for god til Jer. Og hvis I ikke gjør det, saa snappe vi Jeres Brig, der ligger ladet her i Havnen.

Jeremias.

Jeg veed det, jeg veed det. Men hvad saa Mere?

Asmus.

Nu ja, Capitainen vil, at hendes Bryllup med den unge Patron, vi fik fat paa — hvad er det han hedder?

Jeremias (sukkende).

Nils Petterson.

Asmus.

Ja — at hendes Bryllup med ham skal staae

iaften, istedenfor Jeres, Hr. Arvidson! Men for nu at være sikker i sin Sag — for Capitain Tordenskjold er en huul Rad, skal jeg sige Jer — saa vil han slæbe Jeres Brig med sig til Havneløbet, og hvis han iaften faaer Signal fra Nils, at Vielsen er gaaet for sig, saa la'er han Briggen ganske pænt løbe paa Grund, og saa kan I nok siden faae den. Men seer han ikke Signalet, saa faaer I heller ikke Jeres Brig tilbage. Har I nu forstaaet ham?

Jeremias.

Gud hjælpe mig! det er saa klart som Dagen.

Asmus.

Godt; saa bliv da her, mens jeg stiger op. Men husk paa, min Fa'er, jeg holder Øie med Jer.
(Bestiger Opgangen tilhøire.)

Jeremias.

Jeg elendige Menneske! Naar jeg tænker paa det Liv, jeg har ført siden iaftes! Hele Bataillen har jeg været i — det forstaaer sig, i Skibsrummet. Men hvor let kunde en Kanonkugle ikke trænge ind! Man behøver kun en eneste, saa er man leveret.

Asmus
(paa Klippen).

Der kommer en Slump Soldater, seer jeg.

Jeremias.

Komme de? Herre Gud, kan jeg ikke salvere mig?

Asmus.

Bliv, siger jeg. (Kommer ned.) Vi maae vente paa dem, der er ingen Hjælp for. — Husk nu paa, hvad Capitainen indskjærpede Jer, at I ikke taler om hans Plan med at gjøre Landgang her paa dette Punkt. (Afsides.) Jeg haaber, det vil han snart bralle ud med. (Høit.) Og glem saa ikke at trompete, naar Soldaterne komme; for ellers skyde de paa Jer.

Jeremias (hastig).

Er det ikke bedst, jeg trompeter strax?

(Gjør nogle falske Stød i Trompeten.)

Asmus.

Naa, naa, giv Tid! Man kan jo faae Ondt i Maven af Hans Trompet. Lad os i det mindste vente dermed.

Tredie Scene.

De Forrige. — Lieutenant Lagerhjelm, Underofficeren og nogle Soldater komme frem paa Klippen tilhøire.

Terzet og Chor.

Recitativ.

Lagerhjelm

(oppe paa Klippen).

Hvad vil I her? Hvo er I? Svar mig flux!
Hvis ei, skal vore Bøsser Eder naae!

Asmus
(afsides til Jeremias).

Trompet!

(Hoit, mens Jeremias gjør nogle Stød i Trompeten.

Jeg har et Bud fra Commandeuren,
Der ligger her i Havnen med Escadren.

Lagerhjelm.

Fra Tordenskjold?

Asmus.

Fra ham. (Til Jeremias.) Trompet! trompet!

(Lagerhjelm og hans Folk komme ned paa Scenen.)

Lagerhjelm.

Hvor tør I vove Jer i Land?

Asmus.

Jeg gjorde Tegn, men Ingen mærked' Tegnet.

Lagerhjelm
(træder nærmere hen til Asmus).

Hvad seer jeg! Ham jeg kjender!
Det er den ene Skalk, der kom inat!
Saa fik jeg dig da fat!
Og Himlen til din Straf dig sender!

Asmus.

Ja vel, Hr. Lieut'nant! I mig kjender.
Jeg drukket har med Jer inat.

Lagerhjelm
(til Soldaterne).

Tag fat paa ham, og paa den Anden!

Jeremias.

Ak, spar mit Liv, og see paa mig!
Hr. Lieutenant, ogsaa mig I kjender.

Lagerhjelm
(forbauset).

Hr. Arvidson! Der har vi Manden!
Forræder! du tør nærme dig?
— Soldater! griber Begge!
I skal i Lænker dem paa Stedet lægge!

Jeremias.

O, Naade, Naade! Spar mit Liv!

Asmus
(afsides til Jeremias).

Han er en Kjærling! Hold sig stiv!

Lagerhjelm.

Det er en Landsforræder! Han skal bindes
Og føres til sin Død!

Soldaterne

Det er en Landsforræder! o. s. v.

Asmus
(afsides til Jeremias).

Vær ei forknyt! Det har ei Nød!

Lagerhjelm og Chor.

Det er en Landsforræder! Han skal bindes!

Jeremias.

Kan ingen Naade for mig Arme findes!

Asmus.

Vær ei forknyt! Det har ei Nød!

Jeremias.

Hr. Lieutenant, husk paa vort gamle Venskal

Lagerhjelm.

Venskab? Med en Mand, der forraader sit Fædreneland? der løber over til Fjenderne og drister sig til at komme her i deres Uniform?

Jeremias.

Men, hjertenskjære Hr. Lieutenant! hvad kan jeg for, at de har twunget mig denne Uniform paa? Er jeg ikke uskyldig?

Lagerhjelm.

Uskyldig? At hykle Venskab for mig, drikke mig fuld — for det er sandt, fuld var jeg igaar Aftes — og binde mig til en Stol, er det at være uskyldig?

Jeremias.

Men hvad skulde jeg ulykkelige Menneske gjøre? Jeg gjorde et Par Gange Forsøg paa at advare Hr. Lieutenanten; men saa truede han derhenne og Capitainen mig, at de vilde skyde mig for Panden, hvis jeg mukkede.

Lagerhjelm.

Capitainen? Hvad for en Capitain?

Jeremias.

Ih, Tordenskjold. Han var jo den Anden, der drak med os.

Lagerhjelm.

Tordenskjold? Var det ham? Ham selv?

Jeremias.

Vist var det ham.

Lagerhjelm.

Nei, hør, Arvidson, staae ikke der og fortæl Ammestue-Historier. Var det Commandeuren over den danske Escadre, vi drak med?

Jeremias.

Saasandt jeg ønsker aldrig mere at drikke med ham, var det ham selv.

Lagerhjelm.

Fanden til Karl!

Jeremias.

Det var ham, der overfaldt os hos Jacob Lerja og førte os Alle bort. Hvor de Andre ere blevne af, veed jeg ikke. Men mig tog han ombord med sig. I Bataillen har jeg været, Hr. Lieutenant. Kuglerne har suset mig om Ørerne. Troer I da, at det er skeet med min gode Villie?

Lagerhjelm.

Men hvorfor har han da nu sendt Jer herhid som Trompeter?

Jeremias.

Ja, hvorfor troer Hr. Lieutenanten? (Tagende ham afsides.) Jeg skal sige det, men jeg er bange for det Afskum derhenne.

Lagerhjelm.

Hvad, bange? Naar jeg er her?

Jeremias.

Saa hør da! Det er Altsammen lutter Kneb, som det Menneske jo er fuld af. Vi skal spionere Leiligheden. Han vil gjøre Landgang, og det her, her, hvor vi staae.

Lagerhjelm.

Landgang? her?

Jeremias.

Ja, det er ham selv, der krydser her udenfor med Chaluppeme. Han vil herfra falde Batteriet i Ryggen.

Lagerhjelm.

Guds Død! Nu gaae Øinene op for mig. Dette Punkt er det eneste svage saa nær ved Batteriet, og han kan lande her. Men vi skal forpurre det. (Kalder.) Jøran! — Han selv, siger I? Og med Chalupperne? Ja, I kan troe, jeg har allerede lagt Mærke til dem. (Underofficeren nærmer sig.) Hør, Jøran, jeg har i dette Øieblik faaet en forbandet vigtig Efterretning. Vi kan vente en Landgang her, og saa maae vi være paa vor Post. Begiv dig nu op til Batteriet og lad alt det Mandskab, der blot kan undværes, trække herhen. Lad endeel af dem skjule sig mellem de nærmeste Klipper.

Underofficeren.

Men, Hr. Lieutenant, tør vi blotte Batteriet? Der er allerede Faa nok.

Lagerhjelm.

Pah! Et Batteri vover man sig ikke nær — Kanonerne indgyde Respect. Men her derimod har jeg Haab at fange Manden for det Hele; — og har vi ham, kan vi skyde Victoria. Vær derfor snar, Jøran, og gjør som jeg har sagt. (Underofficeren gaaer over Klippeopgangen tilhøire.) Og nu, Arvidson, skal jeg snakke med Krabaten derhenne.

Jeremias.

Men lad mig være udenfor.

Lagerhjelm
(til Asmus, der imidlertid er bleven bevogtet af et Par Soldater).

Kom herhid og svar paa mine Spørgsmaal. Men husk paa, det gjælder dit Liv, hvis du ikke kan rede for dig. — Altsaa først, i hvad Hensigt er du landet med denne Mand?

Asmus.

Ja — allerførst vilde jeg hilse paa Hr. Lieutenanten og spørge, hvorledes I har sovet inat?

Lagerhjelm.

Uforskammede! Naar du ikke giver mig nøiagtige Svar, bliver du skudt, og det strax. Altsaa —

Asmus.

Et godt Ord igjen, Hr. Lieutenant! Men jeg synes, jeg har allerede eengang sagt, at Capitain Tordenskjold sender mig herop som Parlementair.

Lagerhjelm.

Sender han dig som Parlementair? Pleier man at tage en Baadsmand til en saadan Post?

Asmus.

Ja, undskyld — det er saa knapt med Folk for os idag. Vi har Brug for dem Alle. Men Capitainen meente, at hvad der gik af paa mig som Parlementair, det vandt Lieutenanten igjen paa Hr. Arvidson som Trompeter.

Lagerhjelm.

Ja, det er en god Snak. Nu, hvad vil da Capitainen?

Asmus.

Han bad mig hilse saa flittig og sige, han var kommen tilkort med Krudtet paa sit Skib, Hjælperen, og da vi nu skal forbi dette hersens Batteri herhenne, og sagtens maae skyde lidt fra os, for at komme igjennem, saa vilde Capitainen i al Venskabelighed bede Hr. Lieutenanten om at laane ham et Fad Krudt af Jeres.

Lagerhjelm.

Et Fad Krudt? Er han gal?

Underofficeren.

Men, Hr. Lieutenant, tør vi blotte Batteriet? Der er allerede Faa nok.

Lagerhjelm.

Pah! Et Batteri vover man sig ikke nær — Kanonerne indgyde Respect. Men her derimod har jeg Haab at fange Manden for det Hele; — og har vi ham, kan vi skyde Victoria. Vær derfor snar, Jøran, og gjør som jeg har sagt. (Underofficeren gaaer over Klippeopgangen tilhøire.) Og nu, Arvidson, skal jeg snakke med Krabaten derhenne.

Jeremias.

Men lad mig være udenfor.

Lagerhjelm

(til Asmus, der imidlertid er bleven bevogtet af et Par Soldater).

Kom herhid og svar paa mine Spørgsmaal. Men husk paa, det gjælder dit Liv, hvis du ikke kan rede for dig. — Altsaa først, i hvad Hensigt er du landet med denne Mand?

Asmus.

Ja — allerførst vilde jeg hilse paa Hr. Lieutenanten og spørge, hvorledes I har sovet inat?

Lagerhjelm.

Uforskammede! Naar du ikke giver mig nøiagtige Svar, bliver du skudt, og det strax. Altsaa —

Asmus.

Et godt Ord igjen, Hr. Lieutenant! Men jeg synes, jeg har allerede eengang sagt, at Capitain Tordenskjold sender mig herop som Parlementair.

Lagerhjelm.

Sender han dig som Parlementair? Pleier man at tage en Baadsmand til en saadan Post?

Asmus.

Ja, undskyld — det er saa knapt med Folk for os idag. Vi har Brug for dem Alle. Men Capitainen meente, at hvad der gik af paa mig som Parlementair, det vandt Lieutenanten igjen paa Hr. Arvidson som Trompeter.

Lagerhjelm.

Ja, det er en god Snak. Nu, hvad vil da Capitainen?

Asmus.

Han bad mig hilse saa flittig og sige, han var kommen tilkort med Krudtet paa sit Skib, Hjælperen, og da vi nu skal forbi dette hersens Batteri herhenne, og sagtens maae skyde lidt fra os, for at komme igjennem, saa vilde Capitainen i al Venskabelighed bede Hr. Lieutenanten om at laane ham et Fad Krudt af Jeres.

Lagerhjelm.

Et Fad Krudt? Er han gal?

Underofficeren.

Men, Hr. Lieutenant, tør vi blotte Batteriet? Der er allerede Faa nok.

Lagerhjelm.

Pah! Et Batteri vover man sig ikke nær — Kanonerne indgyde Respect. Men her derimod har jeg Haab at fange Manden for det Hele; — og har vi ham, kan vi skyde Victoria. Vær derfor snar, Jøran, og gjør som jeg har sagt. (Underofficeren gaaer over Klippeopgangen tilhøire.) Og nu, Arvidson, skal jeg snakke med Krabaten derhenne.

Jeremias.

Men lad mig være udenfor.

Lagerhjelm
(til Asmus, der imidlertid er bleven bevogtet af et Par Soldater).

Kom herhid og svar paa mine Spørgsmaal. Men husk paa, det gjælder dit Liv, hvis du ikke kan rede for dig. — Altsaa først, i hvad Hensigt er du landet med denne Mand?

Asmus.

Ja — allerførst vilde jeg hilse paa Hr. Lieutenanten og spørge, hvorledes I har sovet inat?

Lagerhjelm.

Uforskammede! Naar du ikke giver mig nøiagtige Svar, bliver du skudt, og det strax. Altsaa —

Asmus.

Et godt Ord igjen, Hr. Lieutenant! Men jeg synes, jeg har allerede eengang sagt, at Capitain Tordenskjold sender mig herop som Parlementair.

Lagerhjelm.

Sender han dig som Parlementair? Pleier man at tage en Baadsmand til en saadan Post?

Asmus.

Ja, undskyld — det er saa knapt med Folk for os idag. Vi har Brug for dem Alle. Men Capitainen meente, at hvad der gik af paa mig som Parlementair, det vandt Lieutenanten igjen paa Hr. Arvidson som Trompeter.

Lagerhjelm.

Ja, det er en god Snak. Nu, hvad vil da Capitainen?

Asmus.

Han bad mig hilse saa flittig og sige, han var kommen tilkort med Krudtet paa sit Skib, Hjælperen, og da vi nu skal forbi dette hersens Batteri herhenne, og sagtens maae skyde lidt fra os, for at komme igjennem, saa vilde Capitainen i al Venskabelighed bede Hr. Lieutenanten om at laane ham et Fad Krudt af Jeres.

Lagerhjelm.

Et Fad Krudt? Er han gal?

Jeremias.

Jo, vi skulde kaste tre store Stene i Vandet fra Klippen deroppe.

Lagerhjelm
(til en Soldat, der staaer i Nærheden).

Det skal du gjøre. Læg dig plat ned deroppe, at Ingen seer dig, og saa bliv dér med det Samme, for at melde, naar du mærker Uraad. (Soldaten gaaer op paa Klippen tilvenstre.) Det bliver en vigtig Dag i mit Liv. Men jeg haaber, jeg skal vise mig den værdig. — Ah, det var bra'! Der har vi Jøran og Mandskabet!

(Underofficeren og en Afdeling Soldater ankomme over Klippeopgangen tilhøire.)

Nu, Jøran, har du nu ogsaa udført mine Ordrer?

Underofficeren.

Ja, Hr. Lieutenant! paa alle Hovedpunkter ligge smaa Afdelinger i Skjul. Men vi har maattet trække meer end Halvdelen bort af Batteriets Besætning.

Lagerhjelm.

Det er meer end nok til at betjene Kanonerne. — Posteer nu Folkene og siig dem, naar de høre et Skud, skal de styrte frem. (Soldaterne fordele sig i Skjul paa begge Sider, saaledes at Nogle sees af Tilskuerne foran

Klippeopgangen.) Hr. Arvidson, kom I med mig. I skal dele Æren med mig for denne Dag.

Jeremias.

Tør jeg ikke hellere retirere lidt længere herfra?

Lagerhjelm.

Nei, bliv kun! Her er ingen Fare. Men tag denne Kjole af.

Jeremias.

Men, naar jeg har den paa, saa skyde de Danske ikke paa mig.

Lagerhjelm.

Men saa skyde mine Folk paa Jer.

Jeremias.

Ak, det er ogsaa sandt. (Tager Kjolen af.)

(Soldaten, der var sendt op paa Klippen, kommer ned.)

Soldaten.

Hr. Lieutenant! Kort efterat jeg havde givet Signalet, kunde jeg høre, der nærmede sig en Baad med stærke Aareslag, men see den kunde jeg ikke. Den maa nu være lige herved.

Lagerhjelm.

Saa er det dem. Tilside alle Mand!

(Han og de Andre, der ere paa Scenen, skjule sig foran Klippestykkerne, saaledes at de sees af Tilskuerne. Jeremias, der antages at echappere, sees ikke.)

Fjerde Scene.

Lagerhjelm, Underofficeren og Soldater, skjulte. — Siden Jacob Lerja, Anna, Gitta og Nils Petterson.

Dæmpet Chor
af Lagerhjelm og hans Folk.

Tys! der er' de! Hold Jer stille!
Lad dem komme rigtig nær.
Er de først i Land, da ville
Vi dem fange, En og Hver.

(En Baad lægger bi ved Strandbredden. Jacob, Anna, Gitta og Nils stige ud. Fruentimmerne have store Klædes- (Militair-) Kapper paa. Naar de ere i Land, skyder Nils Baaden tilbage, saa den ikke sees mere.)

Jacob. Anna. Gitta. Nils.

Vi er' frelste! Vi skal atter
See vor Arne, see vort Hjem!

Lagerhjelm og Soldaterne.

Hold Jer stille!

Anna.

O, jeg fatter
Ei min Lykke ved at see mit Hjem!

Jacob. Anna. Gitta. Nils.

Gud har frelst os! Han har atter
Givet os til Slægt og Hjem!

Lagerhjelm og Soldaterne.

Lad dem komme rigtig nær!

Jacob. Anna. Gitta. Nils.
Takker Gud, at vi kan samles her!

(Lagerhjelm skyder en Pistol af.)

Soldaterne.
Fremad! Frem!

Jacob. Anna. Gitta. Nils.
Hjælp! et Skud! Vi overfaldes!

Soldaterne.
Overgiv Jer!

Anna. Gitta
(idet deres Kapper falde fra dem).
Vær barmhjertig!

Lagerhjelm.
Ha! hvad seer jeg!

Anna. Gitta.
Skaan den Svage!

Lagerhjelm. Soldaterne.
Det er Folk fra Egnen her!

Jacob. Anna. Gitta. Nils.
Skaan os! og barmhjertig vær!

Lagerhjelm.
Ha! jeg er bedragen her!

Soldaterne.
Hahaha! Det er Folk fra Egnen her!
Skal vi dem tilfange tage?

(Soldaterne trække sig tilbage.)

Lagerhjelm.

Men er jeg da solgt og forraadt? Hvor er han, der bragte mig den falske Efterretning? Hvor er Arvidson? Hent mig ham, og Baadsmanden med! (Et Par Soldater gaae.) Og I — (til Jacob, Nils og Pigerne.) hvor kommer I fra? Hvad vil I her? Er I ogsaa i Ledtog med den Forræder?

Jacob.

Gunstige Hr. Lieutenant! vi har været i Fangenskab siden igaar Aftes. Dengang bleve vi overfaldne, slæbte bort og bragte til et Skib udenfor Havnen. Godt ere vi blevne behandlede — det var Synd at sige Andet; da vi toge fra dem, gav de endog Pigebørnene Kapper at svøbe sig ind i mod Morgenkulden. Og udenfor al Fare vare vi. Men det er dog en Begivenhed, jeg og Mine aldrig ville glemme.

Lagerhjelm.

Men Guds Død! hvad vil det da sige, at Tordenskjold skal ligge herudenfor og vil gjøre Landgang?

Jacob.

Om han vil gjøre Landgang, veed jeg ikke. Men han ligger herude, og sex svært bemandede Baade ere med ham. Da vi roede forbi dem, løb han paa Siden af os, og hilste paa mig og Pigebørnene.

Lagerhjelm.

Hm! altsaa maa det dog være sandt! Sex bemandede Baade, siger I? Hør, Jøran, gaae du med mig. Vi vil stige op paa Stjernebastionen, om vi maaskee derfra kan faae Øie paa Baadene.

Jacob.

Jeg tvivler næsten paa det. - Han holder sig vist tæt under Klippen, for at ligge udenfor Sigtet af Kanonerne.

Lagerhjelm.

Ja, vi maae nu prøve derpaa. Kom, Jøran!

(Han og Underofficeren gaae ud tilvenstre (ikke over Klippe-Opgangen); nogle Soldater følge med dem. Saasnart de ere gaaede, træde Anna, Gitta og Nils hurtig frem i Forgrunden hen til Jacob Lerja.

Gitta.

Farbro'er, see nu til at faae Underretning om Det, du veed nok —

Jacob.

Ja, Børn, hvad er det for Historier? Kan man slaae Lid til hvad Capitain Tordenskjold i dette Øieblik sagde os —

Gitta.

Jo, det kan Farbro'er troe, naar han har sagt en Ting, saa er det sikkert.

Jacob.

Aa Snak! Skulde Arvidson gaae fra sit Ord og afstaae Anna til ... til —

Nils.

Jeg kan selv ikke troe paa, at Lykken skulde komme saa pludselig, nagtet jeg altid har havt godt Mod.

Jacob.

Ja, Nils Petterson, jeg vil ogsaa sige Jer reent ud, at jeg gaaer ikke fra mit Ord. Hr. Arvidson maa derfor selv udtrykkelig give os sin Erklæring, at han vil træde tilbage — og det gjør han aldrig.

Gitta
(afsides til Nils).

Jeg er selv bange for det.

Anna.

Men, Fa'er, Capitainen paastod ...

Jacob.

Hvad paastod han? Hvad kan han paastaae i denne Sag, som han slet ikke kjender til?

Anna (frygtsom).

Han paastod ... han hviskede til mig, da han saae mig saa forknyt, at han nok mærkede, jeg troede ham ikke paa hans Ord, men jeg skulde fatte godt Mod; Hr. Arvidson var nødt til at opgive mig, enten han vilde eller ikke.

Jacob.

Aa Snak! Nu har jeg hørt det med! —

Men hvor er Hr. Arvidson? Vi skulde jo træffe ham her.

Nils
(idet han vil gaae).

Skal jeg forhøre mig?

Jacob.

Nei, det behøves ikke. Jeg kan selv ... Og I skal holde Jer fra min Datter. Der er endnu slet Intet afgjort — og jeg troer ikke et Ord af den hele Historie.

Gitta.

Men Farbro'er —

Jacob.

Tie du bare stille! Dig rager den Sag slet ikke.

Nils.

Naa, Gudskeelov, der kommer Hr. Arvidson.

Femte Scene.

Jacob. Anna. Gitta. Nils. — Jeremias Arvidson og Asmus, fulgte af et Par Soldater, der trække sig tilbage, dog ikke længere end at de kunne holde Øie med dem.

Jeremias.

Hvad vil Lieutenanten mig! Jeg har jo allerede forklaret ham ... (bliver forbauset Anna vaer.) Anna!

Jacob.

Ja, Hr. Arvidson, her har I os Alle igjen.

Jeremias.

Og Nils Petterson! Har han den Dristighed at være sammen med Jer!

Nils.

Hr. Arvidson glemmer nok —

Jeremias.

Bort fra mine Øine, siger jeg.

Jacob.

Vær dog fornuftig, Hr. Arvidson! Nils blev jo ført bort med os Andre, saa han er for saavidt undskyldt. — Men hør os nu. Vi har et Ærinde til Jer, ja sandt at sige, det er et besynderligt Ærinde, men vi maae udrette det. Det er fra Capitain Tordenskjold —

Jeremias (spagere).

Fra Tordenskjold? Hm! Saa? Og til mig?

Jacob.

Ja, Hr. Arvidson. Capitainen forsikkrede os nu, da vi skiltes fra ham, at I aldeles havde opgivet min Datter. Er det sandt, Hr. Arvidson?

Jeremias.

Hm — har han sagt det?

Gitta.

Ja, han lagde endogsaa til, at I nu meente, Nils passede bedre for hende.

Jeremias.

Nei, det har jeg ikke sagt.

Asmus

(der efterhaanden har nærmet sig).

Jo, Hr. Arvidson, det skal jeg bevidne, I har sagt. (Afsides til ham.) Gjør nu ingen Knuder.

Jeremias.

Hm — ja vist ... efter nøiere Betænkning — Anna og Nils har jo længe holdt af hinanden — er jeg kommen til den Overbeviisning, at de passe bedst sammen.

Nils (afsides).

O, Gud være lovet!

Jacob.

Er det muligt, Hr. Arvidson? Er det virkelig Eders Alvor?

Asmus.

Det er hans Alvor. Jeg stod hos, da den Sag blev klaret mellem ham og vor Capitain. Hr. Arvidson var saa hornet, at han absolut vilde, Brylluppet skulde staae iaften.

De Andre

(med Undtagelse af Jeremias).

Iaften? Virkelig iaften?

Jeremias.

Aa ja — det har jeg sagt saadanne af Spøg.

det, naar det ikke var saa i sig selv? Veed Baadsmanden ikke Noget derom?

Asmus.

Jo, jeg veed, lille Jomfru. Det har sin Rigtighed. Naar Hr. Arvidson husker sig om, saa kommer han nok ogsaa paa det. (Afsides til ham.) Gjør I Jer nu udtilbeens, saa ta'er vi Varer ud af Jeres Brig for det Dobbelte.

Jeremias
(støder til ham).

Tie stille! (Høit.) Naa! Capitainen meente mit Veddemaal med ham igaar Aftes. I husker, jeg lovede ham tusinde Rgdl., hvis han kunde skaffe Tordenskjold hertil Byen — og det har han jo rigtignok gjort, og saaledes, at det svier til os Alle.

Jacob.

Nu ja, Eders Veddemaal! De Penge har I tabt til ham.

Jeremias.

Men nu har han bestemt, at jeg skal give Eders Datter denne Sum i Medgift.

Gitta.

Saa er det egentlig Capitainen, der giver den.

Jeremias.

Men den gaaer af min Lomme, saa jeg skulde troe, det var mig.

Jacob.

Vist er det; af den Mening er vi ogsaa. Ja, jeg takker Eder ret af Hjertet paa min Datters Vegne.

Anna.

Modtag ogsaa min Tak, Hr. Arvidson.

Jacob (til Nils).

Og under de Omstændigheder kan der jo Intet være iveien for Eders Forbindelse med Anna, om det saa skal være iaften.

Nils.

Hurra! Anna, kan du see, mit gode Mod har ikke bedraget mig.

Sjette Scene.

De Forrige. — Lagerhjelm, Underofficeren og en Afdeling Soldater komme ind fra venstre Side (ikke over Klipperne).

Lagerhjelm
(der kommer hastig ind).

Nu har vi ham! Himlen være lovet! Han har allerede forsøgt at lande, men er slaaet tilbage. (Man hører en fjern Geværild i enkelte Salver.) Hører I? Det er vore Folk, der fyre paa Baadene. Jeg tænker, de skal plaffe mig En og Anden ned, inden han naaer svensk Grund.

Anna
(ængstlig til Nils).

Om hvem troer du de tale?

Nils.

Det er vist om Tordenskjold.

Gitta (til Jeremias).

Er det Capitainen, de vil tage tilfange?

Jeremias.

Vær kun rolig. Han hytter sig nok, den Karl. Lieutenanten kan spare sin Uleilighed.

Lagerhjelm

(der imidlertid tilligemed Underofficeren har truffet adskillige Dispositioner, fordeelt Mandskabet mellem Klipperne etc. kommer frem).

Her vil jeg oppebie ham; thi her er det eneste Punkt, han kan lande. Lad dem kun komme! Vi skal klemme dem inde mellem disse Klipper, saa de skal tabe Lysten til at trække Veiret. Guds Død! det skal blive en brillant Affaire! — Og nu maae Fruentimmerne afveien. Fader Jacob, tag Jer af Pigebørnene.

Jeremias

(der har trippet ængstlig om).

Jeg skal ogsaa tage mig af Pigebørnene.

Asmus (afsides).

Her kan man maaskee slumpe til at liste sig bort.

(Søger hemmelig at komme bort.)

Lagerhjelm.

Holdt! hvor vil du hen?

Asmus.

Jeg vilde ogsaa tage mig af Pigebørnene.

Lagerhjelm (til et Par Mand).

Fører ham tilside og passer godt paa ham!

Anna (til Nils).

Du maa ikke forlade os.

(Jacob, Anna, Gitta, Nils og Jeremias gaae ud tilhøire; Asmus ligeledes, fulgt af et Par Mand.)

Underofficeren
(kommer fra Strandbredden).

Hr. Lieutenant! en af Chalupperne lister sig frem langs Skjærene.

Lagerhjelm.

Godt, saa har vi dem strax her. Hør nu, Jøran, husk nu paa: saasnart de ere i Land, rykke vi forsigtig frem og afskjære dem fra Stranden. Paa den Viis har vi dem Alle i Fælden. — Ha, der er' de! Kom!

(De skjule sig hver til sin Side.)

Syvende Scene.

Lagerhjelm og hans Folk, skjulte saaledes at de ikke sees af Tilskuerne. — Tordenskjold og en halv Snes Matroser, alle bevæbnede med Sabler, Piker og Pistoler, lande i en Chalup. — Siden Lieutenant Grib og en Afdeling Matroser.

Matroserne (inden de stige i Land).

Her kan vi lande!
Pladsen er fri!

Tordenskjold.

Rapper Jer, Manne!

Her lægger bi!

(Han og Matroserne stige i Land og komme frem.)

Matroserne.

Pladsen er fri!

Posten er væk og har kastet Musquetten!

(Under dette Chor liste Lagerhjelm og hans Folk sig i bukket Stilling frem, besætte Strandbredden, for at afskjære de Landede Tilbagetoget, og lægge nu Geværerne an paa dem.)

Lagerhjelm

(træder noget frem).

Stands! og rør Jer ei fra Pletten!

Soldaterne.

Ei fra Pletten!

Tordenskjold

(viger med sine Folk tilbage til høire Side).

Hold Jer sammen, Manne!

Lagerhjelm.

Stands!

I er' Alle mine Fanger!

Tordenskjold.

Stop, Hr. Lieutenant! See lidt paa mig!

Vi er' nok bekjendt' fra før.

Lagerhjelm.

Vel vi er', Hr. Commandeur!

Eders Kaarde!

Tordenskjold.

Serviteur!

Saa I troer, at I kan faae mig?

Matroser
(udenfor Scenen, temmelig langt borte).
Hurra!

Tordenskjold
(til sine Folk).
Det er Grib fra Batteriet.
Svar ham, Manne!

Matroserne
(paa Scenen).
Hurra! Hurra!

Lagerhjelm.
Hvad er det?

Tordenskjold.
Vi er' befriet.
Nu er I min Fange!

Lagerhjelm.
Jeg?

Fra Klippe-Opgangen tilhøire myldre en Mængde danske Matroser ned, anførte af Lieutenant Grib. Et Par Skud falde.

Alle Matroserne
(angribende Soldaterne).
Hurra!
Giver Jer, Ka'le! Vaabnene strækker!
(Soldaterne afvæbnes og føres bort eller flygte.)

Tordenskjold. Grib. Matroserne.
Seiren er med os! Veien er fri!
Snart vore Snekker
Havet bedækker!
Ingen os hindrer at slippe forbi!
Seiren er med os! Veien er fri!

Tordenskjold.

Hvor er Lieutenanten?

Lagerhjelm
(træder frem, spænder Kaarden af og rækker ham den).

Hr. Commandeur! jeg er Eders Fange.

Tordenskjold.

Ei hvad, Hr. Lieutenant! I harcellerer! Troer I, jeg vil tage min lystige Kammerat tilfange? Behold Eders Kaarde. Jeg skal give Jer det Vidnesbyrd, at I, fra Det jeg kom ind i Havnen, har passet paa mig som en Smed, for at hindre mig Tilbagegangen, og har pillet en Slump af mine Folk bort. Ja, hvis jeg i dette Øieblik har nogen Avantage over Jer, da er det Eders egen Fortjeneste.

Lagerhjelm.

Hvorledes? min Fortjeneste?

Tordenskjold.

Har I glemt vort Schachpartie fra igaar Aftes? I gjorde mig mat i tre Træk. I lærte mig, at man skal gjøre et blindt Angreb paa eet Sted, naar man har et andet Punkt i Kikkerten. Nu, det er dette Træk, jeg har gjort. I har derhenne et fordømt Havnebatteri, som jeg absolut skal forbi med mine Skibe. Mens I nu har passet paa mig og Chalupperne her, har Lieutenant Grib været oppe paa Batteriet. Derfra kom det Hurra, I hørte.

Batteriet er i dette Øieblik taget og Kanonerne fornaglede.

Lagerhjelm.

Batteriet taget?

Tordenskjold.

Ja, Hr. Lieutenant! Da jeg for lidt siden saae Jer trække over Klipperne med en Hoben Soldater, da var jeg bange for, I havde lugtet Lunten, og see derfor gik jeg i Land, for at erfare, hvorledes Sagerne stod sig. Men nu — (man hører endeel svære Kanonskud.) hører I Skuddene? Det er mine Skibe, der ere i Opseiling. Passagen er nu fri, og jeg maa ombord. — Lev da vel! (Trykker ham i Haanden.) Og vil I som jeg, da sees vi engang i Fredstid, og har som gode Naboer igjen en lystig Aften sammen. Lev vel!

(Lagerhjelm gaaer ud tilvenstre, ledsaget af nogle af hans egne Folk.)

Og nu, alle Mand i Baadene!

(Idet han nærmer sig Strandbredden, føres Jacob, Anna, Gitta, Nils og Jeremias ind af nogle Matroser. Med dem følger Asmus.)

En Matros.

Hr. Capitain! vi har her udenfor gjort nogle Fanger.

Tordenskjold.

Fanger? Ei, det er jo mine gamle Venner! Lad dem Fred.

Matrosen.

Og saa bringe vi tillige Asmus Knudsen.

Tordenskjold.

Det var bra'. (Til Asmus.) Ja, jeg lovede dig jo, at vi nok skulde befrie dig fra dit Parlementairskab. (Til Jacob, Anna, Nils og Gitta.) Naa, gode Venner! det er mig kjært, at vi endnu engang træffes. (Afsides til Anna.) Har Hr. Arvidson gjort hvad jeg har paalagt ham?

Anna.

Jo, Hr. Capitain.

Tordenskjold.

Saa seer I, at jeg har holdt mit Løfte fra igaar Aftes.

Anna.

O, jeg skylder Eder hele min Fremtids Lykke!

Tordenskjold
(til Jacob, der nærmer sig).

Min kjære Jacob Lerja! Eders Datter fortæller mig, at hendes Bryllup med denne unge Mand skal staae iaften.

Jacob.

Ja, det er ganske rigtig bleven bestemt saaledes efter Hr. Arvidsons Ønske. Denne brave Mand giver hende tusinde Rigsdaler i Medgift.

Tordenskjold.

Ja, han er en brav Mand. Men jeg vil ikke

staae tilbage for ham. I har udstaaet megen Angst inat for min Skyld. Det er vel Noget, Enhver kan hazardere i Krigstider. Men jeg vilde dog gjerne erstatte Jer Noget af al denne Ulempe. Tillad nu, at ogsaa jeg giver Eders Datter et tusinde Rigsdaler i Medgift. Saasnart jeg kommer til Kjøbenhavn, skal det prompt blive sendt Eder.

Jacob. Anna. Nils
(med et Udtryk af Erkjendtlighed).

Hr. Capitain —

Tordenskjold.

Og I, Hr. Arvidson. — (afsides til ham.) I husker vor Aftale!

Jeremias
(med et Suk).

Jo, den vil jeg huske hele mit Liv.

(Lieutenant Grib nærmer sig.)

Grib.

Capitain! Det er paa Tid vi tage herfra. Der trække Soldater ned fra alle Høiene.

Tordenskjold.

Velan da! Lægger til med Baadene og saa ombord! Lad dem kun samles paa Høiene! Om Lidt skal vi stryge forbi dem med hele vort kostbare Bytte. Veien tilbage staaer os aaben, vort Fore-

tagende er faldet vel ud, til Ære for Danmark, for os og for Marinen.

Finale.

Alle Matroser.

Ombord! Sæt af med raske Slag!

Tordenskjold

(til Anna, Nils og Gitta).

Farvel til Eder!

Anna. Nils. Gitta.

O, Farvel!

(Afsides.)

O, at den Dag, der gav os Held,
Er for vort Land en Smertens Dag!

Jeremias (afsides).

Han er min Skræk!
Jeg har ei Ro, før han er væk.

(Paa dette Sted viser sig fra begge Sider af de fremspringende Klipper flere Chalupper med dansk Flag og med opreiste Aarer. Under det følgende Chor nærmer sig Tordenskjold og hans Folk efterhaanden Strandbredden, han hilsende Anna, Nils og Gitta med Haanden. Tæppet falder, inden han stiger i Baaden.)

Slutnings-Chor

(med Anvendelse af Melodien til Ewalds „Kong Christian stod ved høien Mast".)

Tordenskjold. Grib. Asmus. Matroserne.

Sæt ud fra Land med raske Tag!
Ombord! ombord!

Med Jubel efter vundet Slag,
Med Seiersraab fra Kampens Dag,
Sæt ud fra Land med raske Tag!
Ombord! ombord!
O Dynekilen! Danmarks Navn
Skal længe lyde fra din Havn!
Ja, tale skal om Danmarks Navn
Din dybe Havn!

Anmærkninger.

Juveelskrinet. — Midtpunktet af dette Skuespil er med betydelige Modificationer, som man ret strax vil see, taget af en Novelle af Italieneren Grazzini. Hos ham fortælles, at en Alchymist, der ved frugtesløse Bestræbelser for at frembringe Guld, aldeles var sat tilbage, seent en Aften hørte en stærk Banken paa Gadedøren. Da han lukkede op, traadte en i Byen bekjendt Aagerkarl ind til ham, livsfarlig saaret, og opgav Aanden efter kort Tids Forløb. Alchymisten havde aldrig staaet i noget Forhold til denne Mand, men vidste, at han var ligesaa gjerrig som rig, og af Mistænkelighed ganske alene beboede et Huus i et afsides Qvarteer. Og nu opstod hos ham den forbryderiske Tanke, at han jo med største Lethed kunde benytte Leiligheden, ved Hjælp af Aagerkarlens Nøgler skaffe sig Adgang til hans Huus og — bestjæle ham. Dette udførte han virkelig

samme Nat ved at begive sig to Gange hen til hans Bolig og belæsse sig med saa Meget i Guld og andre Kostbarheder som han kunde bære. Liget begrov han i sit Huus, og søgte nu med den tilbørlige Forsigtighed at gjøre Brug af de ranede Skatte. Hans Hustru, hvem han betroede hvorledes han var kommen til sin Rigdom, var langtfra, som Beatrice i mit Skuespil, at finde Betænkeligheder ved den Sag, men glædede sig med ham, og antog, for at gjøre sig Livet beqvemmere, et Fruentimmer, der skulde bestyre Huset. Denne Kone havde en Datter paa 16 Aar, der var af en saa blændende Skjønhed, at Alchymisten, uden at kunne skjule det, forelskede sig heftig i hende. Sin Hustrus Skinsyge og Bebreidelser undgik han ved at kjøbe et Huus udenfor Byen og flytte derhen med den unge Pige. Men dette gav saa Anledning til, at hans Hustru, opbragt herover, indfandt sig en Dag hos En af Raadet og angav Mandens Forbrydelse. Han blev sat fast, alle hans Eiendomme inddragne, og hun altsaa bragt i Fattigdom og Elendighed. Af Fortvivlelse over Det, hun havde gjort, og med en haabløs Fremtid for Øie, indfandt hun sig den Dag, da hans Dødsdom blev exsequeret, paa Retterstedet med sine to smaa Børn, dræbte der for Alles Øine først disse og dernæst sig selv.

I dette Sujet var der Meget, der fængslede mig og gav mig Lyst til at forsøge en dramatisk Behandling; men der var endnu Mere, der stødte mig fra sig og viste sig umuligt i et Drama. Et Indbrud af Havesyge, et simpelt Tyveri var revolterende, og alene af den Grund havde jeg Sujettet liggende i flere Aar, inden jeg, ved oftere at vende tilbage dertil, formaaede at overvinde dette Udgangspunkt for Handlingen. Alchymistens hurtig opblussende Kjærlighed til den unge Pige, og hans Ophold med hende udenfor Byen, var heller ikke gunstig for Scenen; og endnu mindre turde jeg vente, at hans Hustru, saaledes som hun i Novellen er skildret, vilde interessere. Især var det mig stødende, at hendes Angivelse til Øvrigheden ikke var en Følge af et lidenskabeligt Øieblik Indskydelse, men en med Overlæg fattet Beslutning. Hvorledes nu alt dette har formet sig anderledes i mit Skuespil, med en i hele Emnet indgribende ny Motivering, vil man erfare ved at gjøre sig bekjendt med Stykket. Man vil bl. A. see, at Beatrices Angivelse til Øvrigheden, Stykkets vanskeligste Punkt, er hos mig udført ganske anderledes dramatisk end Novellen gav Anledning til. Den er ikke blot en Følge af en bestandig stigende Skinsyge, men denne er skjærpet og bragt til det Yderste ved Harme over Maddalenas

Anmasselser, og ved det Medhold, disse, som hun maa antage, finde hos hendes Ægtefælle.

Dette Skuespil blev opført første Gang ved en Søndags-Forestilling den 9de Decbr. f. A., og med et Bifald under og efter Stykket, en Forfatter ikke kunde ønske sig bedre. Saavel Skuespillerne som jeg antoge os da for velforvarede. Men Guderne vilde det anderledes. Endnu inden Stykket kunde faae Tid til at gaae anden Gang, blev det anmeldt i 6 à 7 af vore Dagblade, og flere af disse gav det ingenlunde det bedste Skudsmaal.

Det maa meget beklages, at Dagbladenes Theater-Referenter tiltroe sig Evne til efter den første Forestilling at bedømme ikke blot mindre Stykker af lettere Gehalt, men udførlige, complicerede Arbeider, hvis Bedømmelse man dog ikke saa let kan løbe til. Hvor betænkelig denne almindelige Skik er, har, som mig synes, tydelig viist sig ved Dommene over Juveelskrinet. Man har saaledes anket over Stykkets hyppige Scene-Vexel. I første og anden Act skifter Scenen i hver een Gang; i tredie Act slet ikke; i fjerde og femte Act to Gange i hver. Dette kan dog ikke siges at være for meget, mindst i Sammenligning med saa mange andre Skuespil. — Man har dablet, at der gaaer en vis Uro gjennem flere Scener af Stykket. Rigstidenden bemærker i

den Anledning meget rigtigt, at den Uro, der findes, er kunstnerisk, at den antyder Byens urolige Liv, dens natlige Tumulter. I Forbindelse hermed har man meent, at en Mængde Scener ere eneftaaende, at Personerne i disse komme og gaae, uden at man veed, hvorfor. Men dersom man havde givet sig Tid til at lære Stykket nøiere at kjende, vilde man have lært bedre at vurdere disse Sceners Nødvendighed. Bemærkningen gjælder forøvrigt kun om første Act. De Scener, der her kaldes eneftaaende, ere det kun tilsyneladende. De staae i Virkeligheden alle i indbyrdes Forbindelse, og tjene alle til at forberede den følgende Udvikling af Handlingen. De to Adelsmænds Komme, deres Scener med Maddalena og Martello, Sidstnævntes med Pisardo, alt dette tilligemed Raadsherrernes Scene udgjøre nødvendige Led, der organisk samle sig i det Følgende. — Naar man fremdeles har sagt, at der er overflødige Personer i Stykket, da veed jeg ikke, hvo det skulde være. Saavidt jeg kan see, er der end ikke Een, der kunde tages bort uden at forstyrre Stykkets Structur.

En af vore mange Theater-Referenter har meent, at Hovedpersonen i mit Skuespil er meest i en lidende Tilstand, mens man venter, at han skal handle. Dette Raab paa Handling er meget almindeligt i

Theater=Critiker; men jeg tvivler meget paa, at man altid har gjort sig tydeligt, hvad der skal forstaaes derved. At der kræves af Hovedpersonen en Handlen, der har Indflydelse paa hans Skjebne og paa hele Dramaets Gang og Følge, forstaaer sig selv. Men Handlingen er meget ofte af den Art, at der afskjæres ham enhver Modstand, saa at han, saaledes som Tilfældet er med Kong Lear, befinder sig i en bestandig lidende Tilstand, et Offer for den ene Handling, og Interessen søges da enten i den sjælelige, skjøndt afmægtige Modstand, han viser, eller, naar Handlingen er brødefuld, i den Strid, han søger at kjæmpe ud mod sin egen, bedre Bevidsthed. Amadeo befinder sig i begge disse Tilfælde. Ved hans første Fremtræden og til Actens Slutning sees han i harmfuld Sindslidelse over en Uret, der for længere Tid tilbage er tilføiet ham af Martello, en Uret, han ved sin egen letsindige Handlen har paaført sig. Men da Martello, ved Forsynets Beslutning, bliver sin egen Angiver og paa en Maade selv giver ham Midlerne ihænde til Erstatning, da ledes han til den Handling, der i de følgende Acter (2den og 3die) er bestemt til at sætte ham i en lidende, en Selvbebreidelses=Tilstand, der end mere skjærpes ved hans veltænkende Hustrus uforbeholdne Dom over denne Handling, mens paa samme Tid

hans Uro i Sindet end mere forøges ved Frygt for Opdagelse. Den Brøde, han bebreider sig, afficerer midlertid mere hans bedre Følelse end Retsbevidstheden. Det blev da muligt for mig at holde ham oppe ved to Momenter, der begge gribe ind i Handlingens Gang: ved hans Forhold til Maddalena, der ved sit livlige Temperament og ved at fornye Ungdoms-Erindringer hos ham forstaaer at opmuntre hans nedtrykte Sind; og dernæst ved den Udsigt, der viser sig for ham, at faae overdraget af Regjeringen et betydeligt Arbeid, som han sætter sin Stolthed i at udføre, et Arbeid, „der skal bringe hans Navn til fjerne Tider", og, hvad der heller ikke er uden Betydning, lade ham triumphere over sin Uven, Pamfilo. Den Strid, han havde at kjæmpe ud med sig selv, turde, efter min bestemteste Overbeviisning, hos en Characteer som Amadeo ikke træde stærkere frem end skeet er; og jeg mener derfor, det er af god Virkning, at hine nedtrykkende Indtryk brydes sig mod andre.

I tredie Acts Slutning træffer ham den Nemesis, han har frygtet for. Fjerde og femte Act søge deres Betydning deels ved at vise Beatrices grændseløse Anger, deels ved at gjennemføre Retsspørgsmaalet. Dette sidste kunde ikke undgaaes, da Amadeos Skjebne beroede derpaa. Var det skeet

alene i Retssalen og under Forhøret, da havde neppe Nogen været tilfreds dermed. Jeg har derfor benyttet Scenerne hos Hertugen til yderligere at fremsætte det, og hertil tjene hans Scener med Luciano i fjerde Act og med Pamfilo og Silverio i femte. Man vil, haaber jeg, heri erkjende en dramatisk Udvei, hvorved de forskjellige Characterer have faaet Leilighed til at fremstille sig nøiere.

Hvad man forresten har indvendt mod Stykket skal jeg ikke opholde mig ved. Da det nu foreligger trykt, tør jeg maaskee vente, at endeel af de gjorte Indvendinger, ved det nærmere Bekjendtskab, Læsningen tillader, ville falde bort af sig selv.

Tordenskjold i Dynekilen. Den oprindelige Text til dette Syngestykke, forfattet i det tydske Sprog af en hos os ikke meget bekjendt Forfatter, blev mig i Sommeren 1843 af Directionen for de kgl. Skuespil overgivet, for at jeg, om muligt, ved en Omarbeidelse kunde gjøre den skikket til Opførelse; hvorhos jeg tillige saavel af Componisten, der havde bragt Manuskriptet med fra Tydskland, som af Theatrets daværende Chef erholdt en skriftlig Erklæring, der indrømmede mig den frieste Dispositionsret over Stykket.

Af de to første Acter var jeg under min Omarbeidelse nødt til at beholde, men i en fri Behandling, Syngenummerne, der allerede vare componerede; fremdeles Handlingens omtrentlige Gang og Scenefølge, dog saaledes, at jeg overalt maatte søge at give Charactererne mere Consistens og motivere den løse Forbindelse i Handlingen. Forf. havde bl. A. slet ingen Grund angivet til at Tordenskjold bortfører Folkene fra Jacob Lerjas Huus, heller ikke forstaaet at udhæve, hvorpaa det overhovedet ved Angrebet paa Dynekilen kom an; hans Skildring af Tordenskjold, Lagerhjelm, Arvidson og Asmus var betydningsløs og unational. Dialogen, der var ganske ubrugelig, maatte jeg fra Først til Sidst omskrive og give et nyt, for Situationerne mere characteristisk Indhold; jeg erindrer i dette Øieblik ikke Andet, der er bleven staaende end Jacob Lerjas Spørgsmaal til Tordenskjold, om han vil have en Dram, og dennes Svar: Jo, Tak. — Men Hoved-Vanskeligheden laae i den tredie Act, hvis Scener vare af Forf. henlagte midt ude paa Søen, og bl. A. fremstillede en Kamp mellem to store Krigsskibe. Da dette ansaaes for upraktikabelt paa vort Theater, og Actens Indhold desforuden ikke var at billige, havde jeg ingen anden Udvei end at skrive en ny tredie Act, i hvilken jeg søgte at vise Be-

tydningen af Tordenskjolds Bravour ved at skildre dens Indtryk paa den svenske Besætning.

Med det her Anførte troer jeg at have godtgjort min Ret til at optage dette Stykke blandt mine samlede Skuespil. Endnu skal jeg kun tilføie, at til de mindre Friheder, jeg har taget mig, hører, at Lieutenant Grib antages at erobre Havnebatteriet, mens det egentlig var Capitain Tønder. Den tydske Forfatters Fiction, at Tordenskjold opholdt sig i en Forklædning paa den svenske Kyst, udsat for at opdages, kunde jeg ikke forandre; men den retfærdiggjøres jo ogsaa ved denne Søhelts bekjendte Dristighed. Ved Marstrands Erobring gik han saaledes, for at spionere Leiligheden, forklædt som Fisker ind i Byen og endog ombord paa de svenske Krigsskibe, og falbød sine Varer.

Dette Skuespil er, paa et Par uvæsentlige Forkortninger nær, aftrykt uforandret som det blev opført.

